

ခုဒ္ဒကနိကာယ်
ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်
မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ဧကကနိပါတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၃ - တတိယဝဂ်

၂ - ဒုကနိပါတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၃ - တိကနိပါတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၃ - တတိယဝဂ်

၄ - စတုတ္ထဝဂ်

၅ - ပဉ္စမဝဂ်

၄ - စတုတ္ထနိပါတ်

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်
ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်
မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ဧကကနိပါတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၁ - လောဘသုတ်	၆ - မာနသုတ်
၂ - ဒေါသသုတ်	၇ - သဗ္ဗပရိညာသုတ်
၃ - မောဟသုတ်	၈ - မာနပရိညာသုတ်
၄ - ကောဓသုတ်	၉ - လောဘပရိညာသုတ်
၅ - မက္ခသုတ်	၁၀ - ဒေါသပရိညာသုတ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁ - မောဟပရိညာသုတ်	၆ - ပဌမသေခသုတ်
၂ - ကောဓပရိညာသုတ်	၇ - ဒုတိယသေခသုတ်
၃ - မက္ခပရိညာသုတ်	၈ - သံဃဘေဒသုတ်
၄ - အဝိဇ္ဇာနိဝရဏသုတ်	၉ - သံဃသာမဂ္ဂိသုတ်
၅ - တဏှာသံယောဇနသုတ်	၁၀ - ပဒုဋ္ဌစိတ္တသုတ်

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

၁ - ဧကကနိပါတ်

၃ - တတိယဝဂ်

၁ - ပသန္နစိတ္တသုတ်

၄ - အဋ္ဌိပုဉ္ဇသုတ်

၂ - မေတ္တသုတ်

၅ - မုသာဝါဒသုတ်

၃ - ဥဘယတ္ထသုတ်

၆ - ဒါနသုတ်

၇ - မေတ္တာဘာဝနာသုတ်

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

၂ - ဒုကနိပါတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၁ - ဒုက္ခဝိဟာရသုတ်

၆ - ဒုတိယသီလသုတ်

၂ - သုခဝိဟာရသုတ်

၇ - အာတာပီသုတ်

၃ - တပနိယသုတ်

၈ - ပဌမ နက္ခဟနသုတ်

၄ - အတပနိယသုတ်

၉ - ဒုတိယ နက္ခဟနသုတ်

၅ - ပဌမသီလသုတ်

၁၀ - သောမနဿသုတ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁ - ဝိတက္ကသုတ်

၇ - နိဗ္ဗာနဓာတုသုတ်

၂ - ဒေသနာသုတ်

၈ - ပဋိသလ္လာနသုတ်

၃ - ဝိဇ္ဇာသုတ်

၉ - သိက္ခာနိသံသသုတ်

၄ - ပညာပရိဟိနသုတ်

၁၀ - ဇာဂရိယသုတ်

၅ - သုက္ကဓမ္မသုတ်

၁၁ - အာပါယိကသုတ်

၆ - အဇာတသုတ်

၁၂ - ဒိဋ္ဌိဂတသုတ်

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

၃ - တိကနိပါတ်

၁ - ပဌမဝဂ်

၁ - မူလသုတ်	၆ - ဒုတိယဇေသနာသုတ်
၂ - ဓာတုသုတ်	၇ - ပဌမအာသဝသုတ်
၃ - ပဌမဝေဒနာသုတ်	၈ - ဒုတိယအာသဝသုတ်
၄ - ဒုတိယဝေဒနာသုတ်	၉ - တဏှာသုတ်
၅ - ပဌမဇေသနာသုတ်	၁၀ - မာရဓေယျသုတ်

၂ - ဒုတိယဝဂ်

၁ - ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်	၆ - သုစရိတသုတ်
၂ - စက္ခုသုတ်	၇ - သောစေယျသုတ်
၃ - ဣန္ဒြိယသုတ်	၈ - မောနေယျသုတ်
၄ - အဒ္ဓါသုတ်	၉ - ပဌမရာဂသုတ်
၅ - ဒုစရိတသုတ်	၁၀ - ဒုတိယရာဂသုတ်

၃ - တတိယဝဂ်

၁ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသုတ်	၆ - အဝုဋ္ဌိကသုတ်
၂ - သမ္မာဒိဋ္ဌိကသုတ်	၇ - သုခပတ္ထနာသုတ်
၃ - နိဿရဏိယသုတ်	၈ - ဘိဒုရသုတ်
၄ - သန္တတရသုတ်	၉ - ဓာတုသော သံသန္ဓနသုတ်
၅ - ပုတ္တသုတ်	၁၀ - ပရိဟာနသုတ်

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

၃ - တိကနိပါတ်

၄ - စတုတ္ထဝဂ်

၁ - ဝိတက္ကသုတ်	၆ - အသုဘာနုပဿီသုတ်
၂ - သက္ကာရသုတ်	၇ - ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နသုတ်
၃ - ဒေဝသဒ္ဓသုတ်	၈ - အန္ဓကရဏသုတ်
၄ - ပဉ္စပုဗ္ဗနိမိတ္တသုတ်	၉ - အန္တရာမလသုတ်
၅ - ဗဟုဇနဟိတသုတ်	၁၀ - ဒေဝဒတ္တသုတ်

၅ - ပဉ္စမဝဂ်

၁ - အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ်	၆ - ကာမူပပတ္တိသုတ်
၂ - ဇိဝိကသုတ်	၇ - ကာမယောဂသုတ်
၃ - သင်္ဃာဋီကဏ္ဍသုတ်	၈ - ကလျာဏသီလသုတ်
၄ - အဂ္ဂိသုတ်	၉ - ဒါနသုတ်
၅ - ဥပပရိက္ခသုတ်	၁၀ - တေဝိဇ္ဇသုတ်

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

၄ - စတုက္ကနိပါတ်

- ၁ - ဗြာဟ္မဏဓမ္မယာဂသုတ်
- ၂ - သုလဘသုတ်
- ၃ - အာသဝက္ခယသုတ်
- ၄ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်
- ၅ - သီလသမ္ပန္နသုတ်
- ၆ - တဏှုပ္ပါဒသုတ်
- ၇ - သဗြဟ္မကသုတ်
- ၈ - ဗဟုကာရသုတ်
- ၉ - ကုဟသုတ်
- ၁၀ - နဒိသောတသုတ်
- ၁၁ - စရသုတ်
- ၁၂ - သမ္ပန္နသီလသုတ်
- ၁၃ - လောကသုတ်

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ဧကကနိပါတ်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁ - လောဘသုတ်

၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တစ်ခုသောတရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ်ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ တစ်ခုသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု ‘လောဘ’ ဟူသော တစ်ခုသော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ် ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင် လောဘဖြင့် တပ်မက်သူ သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက် ကြရကုန်၏။ ထိုလောဘကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စစသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုလောဘကို) ပယ်စွန့် ကုန်၏။ (ယင်းလောဘကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၂ - ဒေါသသုတ်

၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တစ်ခုသောတရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ် ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ တစ်ခုသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’ ဟူသော တစ်ခုသော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ် ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးခံရသူ သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက် ကြရကုန်၏။ ထိုဒေါသကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စ စသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုဒေါသကို) ပယ်စွန့် ကုန်၏။ (ယင်းဒေါသကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

၃ - မောဟသုတ်

၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တစ်ခုသောတရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ် ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ တစ်ခုသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ဟူသော တစ်ခုသော တရားကို ပယ်ကြကုန် လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ် ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်မောဟဖြင့် တွေဝေသူ သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက် ကြရကုန်၏။ ထိုမောဟကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စစသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုမောဟကို) ပယ်စွန့် ကုန်၏။ (ယင်းမောဟကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၄ - ကောဓသုတ်

၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တစ်ခုသောတရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ် ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ တစ်ခုသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်မှု ‘ကောဓ’ ဟူသော တစ်ခုသောတရားကို ပယ်ကြကုန် လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ် ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို - “အကြင် ကောဓတရားဖြင့် အမျက်ထွက်သူ သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက် ကြရကုန်၏။ ထိုကောဓကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စစသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုကောဓကို) ပယ်စွန့်ကုန်၏။ (ယင်းကောဓကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၅ - မက္ခသုတ်

၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်- ဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်မက္ခတရားဖြင့် သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်သော သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက် ကြရကုန်၏။ ထိုမက္ခကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စစသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုမက္ခကို) ပယ်စွန့်ကုန်၏။ (ယင်းမက္ခကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၆ - မာနသုတ်

၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တခုသောတရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ် ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ တခုသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ ဟူသော တခုသော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ သင်တို့ အနာဂါမ် ဖြစ်ရေးအတွက် ငါဘုရား တာဝန်ယူ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို

“အကြင် မာနဖြင့် ယစ်သူ သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက် ကြရကုန်၏။ ထိုမာနကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စစသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုမာနကို) ပယ်စွန့်ကုန်၏။ (ယင်းမာနကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇ - သဗ္ဗပရိညာသုတ်

၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံ တေဘုမ္မကတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိသူ ပိုင်းခြား၍ မသိသူ ထိုပိုင်းခြားအပ်သော တရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် မပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို မပယ်စွန့်နိုင် သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံ တေဘုမ္မကတရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသူ ပိုင်းခြား၍ သိသူ ထိုပိုင်းခြားအပ်သော တရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် ပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်သူသည် အလုံးစုံ တေဘုမ္မကတရားကို အလုံးစုံ အဖို့အားဖြင့် သိသောကြောင့် အလုံးစုံသော သက္ကာယ တရားတို့၌ မတပ်မက်၊ ထိုသူသည် အလုံးစုံ တေဘုမ္မကတရားကို ပိုင်းခြားသိ၍ ဆင်းရဲအားလုံးကို မုချ လွန်မြောက် နိုင်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၈ - မာနပရိညာသုတ်

၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ မာနကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိသူ ပိုင်းခြား၍ မသိသူ ထိုမာနတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် မပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို မပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန်းတို့ မာနကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသူ ပိုင်းခြား၍ သိသူ ထိုမာနတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင်ပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ဤသတ္တဝါတို့သည် မာနနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ မာနဖြင့် အထုံးအဖွဲ့ ခံရသူတို့သည် ဘဝ၌ မေ့လျော် ကုန်၏။ မာနကို ပိုင်းခြား၍ မသိသူတို့သည် တစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့ လာရောက်ကြရကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည် မာနကို ပယ်သောကြောင့် မာနကုန်ခန်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက် ကုန်၏။ ထိုသူတို့ သည် မာနထုံးဖွဲ့ခြင်းကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်သောကြောင့် ဆင်းရဲအားလုံးကို လွန်မြောက် ကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အဌမသုတ်။

၉ - လောဘပရိညာသုတ်

၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ လောဘကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိသူ ပိုင်းခြား၍ မသိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် မပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို မပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန်းတို့ လောဘကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသူ ပိုင်းခြား၍ သိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် ပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -“အကြင် လောဘဖြင့် တပ်မက်သူ သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက်ကြရကုန်၏။ ထိုလောဘကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စစသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုလောဘကို) ပယ်စွန့် ကုန်၏။ (ယင်းလောဘကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက် ကုန်” ဟု ဂါထာဖြင့် ဆိုအပ် ၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁၀ - ဒေါသပရိညာသုတ်

၁၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဒေါသကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိသူ ပိုင်းခြား၍ မသိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် မပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို မပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန်းတို့ ဒေါသကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသူ ပိုင်းခြား၍ သိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် ပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို - “အကြင် ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးခံရသူ သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက်ကြရကုန်၏။ ထိုဒေါသကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စစသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုဒေါသကို) ပယ်စွန့်ကုန်၏။ (ယင်းဒေါသကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ပါဠိဘောဂဝဂ် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁ - မောဟပရိညာသုတ်

၁၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ မောဟကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိသူ ပိုင်းခြား၍ မသိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် မပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို မပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန်းတို့ မောဟကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသူ ပိုင်းခြား၍ သိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် ပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်မောဟဖြင့် တွေဝေသူ သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက် ကြရကုန်၏။ ထိုမောဟကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စ စသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုမောဟကို) ပယ်စွန့် ကုန်၏။ (ယင်းမောဟကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

၂ - ကောဓပရိညာသုတ်

၁၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်မှု ‘ကောဓ’ ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိသူ ပိုင်းခြား၍ မသိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် မပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို မပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်မှု ‘ကောဓ’ ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသူ ပိုင်းခြား၍ သိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် ပြုနိုင်သူ ကိလေသာ ဝဋ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို - “အကြင် ကောဓတရားဖြင့် အမျက်ထွက်သူတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက်ကြရကုန်၏။ ထိုကောဓကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စစသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုကောဓကို) ပယ်စွန့်ကုန်၏။ (ယင်းကောဓကို) ပယ်စွန့်သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၃ - မက္ခပရိညာသုတ်

၁၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု ‘မက္ခ’ ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိသူ ပိုင်းခြား၍ မသိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်းအောင် မပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို မပယ်စွန့်နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ရဟန်းတို့ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု ‘မက္ခ’ ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသူ ပိုင်းခြား၍ သိသူ ထိုတရား၌ စိတ်ကို တပ်စွန်းမှု ကင်း အောင် ပြုနိုင်သူ ကိလေသာဝဋ်ကို ပယ်စွန့် နိုင်သူသည် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်မက္ခဖြင့် သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်သူတို့သည် မကောင်းသော လားရာ ‘ဂတိ’ သို့ လားရောက်ကြရကုန်၏။ ထိုမက္ခတရားကို ကောင်းစွာသိ၍ (ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို) အနိစ္စစသော အခြင်းအရာ တို့ဖြင့် ရှုသူတို့သည် (ထိုမက္ခကို) ပယ်စွန့် ကုန်၏။ (ယင်းမက္ခတရားကို) ပယ်စွန့် သောကြောင့် ဤလောကသို့ တစ်ရံတစ်ခါမျှ မလာရောက်ကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၄ - အဝိဇ္ဇာနိဝရဏသုတ်

၁၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အကြင် နိဝရဏဖြင့် တားမြစ် ပိတ်ပင်ခံရသော သတ္တဝါတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး သံသရာ၌ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်၏။ ထိုနိဝရဏကား အဝိဇ္ဇာနိဝရဏပေတည်း။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာ နိဝရဏမှ တစ်ပါး သံသရာ၌ ပြေးသွား ကျင်လည်စေတတ်သော အခြား နိဝရဏ တစ်ခုကိုမျှလည်း ငါဘုရား မြင်တော်မမူမှန်၏။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဖြင့် တားမြစ် ပိတ်ပင်ခံရသော သတ္တဝါတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး သံသရာ၌ ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -“အကြင် မောဟဟူသော အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဖြင့် တားမြစ်ပိတ်ပင်ခံရသော သတ္တဝါတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး (သံသရာ၌) ကျင်လည်ကြရကုန်၏။ ထိုမောဟဟူသော အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ ကဲ့သို့ ပိတ်ပင် တတ်သော အခြား နိဝရဏတစ်ခုမျှလည်း မရှိ။

အကြင် အရိယာသာဝကတို့သည် မောဟကို ပယ်စွန့်၍ အမှိုက်တိုက်အစုကို ဖောက်ခွဲကုန်၏။ ထိုအရိယာသာဝကတို့ သည် သံသရာ၌ တစ်ဖန် မကျင်လည်ရကုန်။ ထိုအရိယာသာဝကတို့အား (သံသရာ၌ တစ်ဖန် ကျင်လည်ရန်) အကြောင်း တရား မရှိတော့ပေ” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၅ - တဏှာသံယောဇနသုတ်

၁၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အကြင် သံယောဇနဖြင့် နောင်ဖွဲ့ခံရသော သတ္တဝါတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော နေ့ည၌ ပတ်လုံး (သံသရာ၌) ပြေးသွား ကျင်လည်ကြရကုန်၏။ ထိုသံယောဇနကား တဏှာ သံယောဇန ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ တဏှာ သံယောဇနမှ တစ်ပါး သံသရာ၌ ပြေးသွား ကျင်လည်စေတတ်သော အခြား သံယောဇနတစ်ခုကိုမျှလည်း ငါဘုရား မြင်တော် မမူမှန်၏ ရဟန်းတို့ တဏှာ သံယောဇနဖြင့် နောင်ဖွဲ့ခံရသော သတ္တဝါတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော နေ့ည၌ပတ်လုံး (သံသရာ၌) ပြေးသွား ကျင်လည် ကြရကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“တဏှာလျှင် အဖော်ရှိသော ယောက်ျားသည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး ကျင်လည်ရသည် ဖြစ်၍ လူ့ဘဝ၊ တစ်ပါးသော ဘဝဟူသော သံသရာကို မလွန် မြောက်နိုင်။

သတိရှိသော ရဟန်းသည် ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုတဏှာကို အပြစ်အားဖြင့် သိ၍ တဏှာကင်းသော ကြောင့် နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေကို မယူတော့ဘဲ (သံသရာမှ) ထွက်မြောက်နိုင်ရာ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။
ပဉ္စမသုတ်။

၆ - ပဌမသေခသုတ်

၁၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဤယောနိသောမနသိကာရသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို တောင့်တလျက် နေသော သေက္ခရဟန်း၏ အတွင်းအဇ္ဈတ္တဖြစ်သော အကြောင်း အင်္ဂါတည်းဟု နှလုံးပြု၍ ကျေးဇူးများ သကဲ့သို့ ဤအတူ ယောနိသောမနသိကာရမှတစ်ပါး အခြား ကျေးဇူးများသော တရားတစ်ခုကိုမျှလည်း ငါဘုရား မြင်တော်မမူ ရဟန်းတို့ ယောနိသော မနသိကာရရှိသော ရဟန်းသည် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်၍ ကုသိုလ်ကို ပွားစေ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ယောနိသောမနသိကာရသည် သေက္ခရဟန်းအား မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရန် ကျေးဇူး များ သကဲ့သို့ ဤအတူ ယောနိသောမနသိကာရမှ တစ်ပါး အခြား ကျေးဇူးများသော တရားမရှိ၊ အသင့် အားဖြင့် အားထုတ်သော ရဟန်းသည် ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်ရာ၏”ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။
ဆဌသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယသေခသုတ်

၁၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဤမိတ်ဆွေကောင်းရှိမှုသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တလျက် နေသော သေက္ခရဟန်း၏ အပြင်ဗဟိရဖြစ်သော အကြောင်း အင်္ဂါတည်းဟု နှလုံးပြု၍ ကျေးဇူးများ သကဲ့သို့ ဤအတူ မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှုမှ တစ်ပါး အခြား ကျေးဇူးများသော တရားတစ်ခုကိုမျှလည်း ငါဘုရား မြင်တော်မမူ၊ ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော ရဟန်းသည် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်၍ ကုသိုလ်ကို ပွားစေနိုင်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“မိတ်ဆွေကောင်းရှိသူ အကြင်ရဟန်းသည် တုပ်ဝပ်ခြင်း ရှိ၏။ ရိုသေခြင်း ရှိ၏။ မိတ်ဆွေကောင်း တို့၏ စကားကို လိုက်နာ ပြုကျင့်၏။ ပညာ အဆင်အခြင် ရှိ၏။ သတိ အမြဲပြု၏။ (ထိုရဟန်းသည်) ဝိပဿနာ အစဉ်အားဖြင့် သံယောဇဉ် အားလုံးတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၈ - သံယဘောဒသုတ်

၁၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ တစ်ခုသောတရားသည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် လူအများ စီးပွားမဲ့ရန် လူအများ မချမ်းသာရန် လူအများ အကျိုးမဲ့ရန် နတ်လူတို့ အကျိုးစီးပွား မရှိရန် ဆင်းရဲရန်သာဖြစ်၏။ တစ်ခုသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သံဃာ ကွဲပြားမှုတည်း။ ရဟန်းတို့ သံဃာ ကွဲပြားသည် ရှိသော် သံဃာ ကွဲပြားခြင်းကြောင့် အချင်းချင်း ငြင်းခုံမှုတို့သည် လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အချင်းချင်း ခြိမ်းခြောက်မှုတို့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အချင်းချင်း ရှုတ်ချ ပစ်ပယ်မှုတို့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အချင်းချင်း နှင်ထုတ် စွန့်လွှတ်မှုတို့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသံဃာ ကွဲပြားရာ၌ မကြည်ညိုသေးသော သူတို့လည်း မကြည်ညိုကုန်။ ကြည်ညိုပြီးသော အချို့သူတို့လည်း အကြည်ညို ပျက်ကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“သံဃာကို သင်းခွဲသူသည် အပါယ်၌ ဖြစ်ထိုက်၏။ (အဝီစိ) ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ (အန္တရ) ကပ်ပတ်လုံးတည်၏။ သံဃာ ကွဲပြားမှု၌ မွေ့လျော်၍ မတရားမှု၌ တည်သူသည် ယောဂ လေးဖြာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်မှ ဆုတ်ယုတ်၏။ ညီညွတ်သော သံဃာကို သင်းခွဲသောကြောင့် (အန္တရ) ကပ်ပတ်လုံး ငရဲ၌ ကျက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အဋ္ဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၉ - သံဃသာမဂ္ဂီသုတ်

၁၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ တစ်ခုသောတရားသည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် လူအများ အကျိုးစီးပွား ရှိရန်လူအများ ချမ်းသာရန် လူအများ အကျိုးရှိရန် နတ်လူတို့ အကျိုးစီးပွားရှိရန် ချမ်းသာရန်သာ ဖြစ်၏။ တစ်ခုသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သံဃာညီညွတ်မှုတည်း။ ရဟန်းတို့ သံဃာ ညီညွတ်သည် ရှိသော် သံဃာ ညီညွတ်ခြင်းကြောင့် အချင်းချင်း ငြင်းခုံမှုတို့သည်လည်း မဖြစ်ကုန်။ အချင်းချင်း ခြိမ်းခြောက်မှုတို့သည်လည်း မဖြစ်ကုန်။ အချင်းချင်း ရှုတ်ချပစ်ပယ်မှုတို့ သည်လည်း မဖြစ်ကုန်။ အချင်းချင်း နှင်ထုတ်စွန့်လွှတ်မှုတို့သည်လည်း မဖြစ်ကုန်။ ထိုသံဃာ ညီညွတ်ရာ၌ မကြည်ညိုသေး သော သူတို့သည်လည်း ကြည်ညိုကုန်၏။ ကြည်ညိုပြီးသူတို့သည်လည်း တိုး၍ ကြည်ညိုကုန်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“သံဃာ ညီညွတ်မှုသည် လည်းကောင်း၊ ညီညွတ်သူတို့အား ချီးမြှောက်မှုသည် လည်းကောင်း ချမ်းသာ၏။ ညီညွတ်မှု ၌ မွေ့လျော်၍ တရား၌ တည်သောသူသည် ယောဂ လေးဖြာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်မှ မဆုတ်ယုတ်နိုင်၊ သံဃာညီညွတ်မှုကို ပြုသောကြောင့် အာယုကပ်ပတ်လုံး နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့်ဆိုအပ်၏။

ဤအနက် သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၀ - ပဒုဋ္ဌစိတ္တသုတ်

၂၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဒေါသစိတ်ရှိသူ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤသို့ (ငါဘုရား၏) စိတ်ဖြင့် ထိုသူ၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏ “ဤဒေါသစိတ် ရှိသောအခါ၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခွဲမှု ဝန်ထုပ်ကို ဆောင်ယူ၍ ချထားသကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ကျရလေ၏။ ဤသို့ ငရဲကျရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ၏ စိတ်သည် ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီး အပ်သောကြောင့် တည်း”။ ရဟန်းတို့ ဒေါသစိတ်ရှိခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘော ကို- “မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ဒေါသစိတ်ရှိသူ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၍ ရဟန်းတို့အား ဤဆိုလတ္တံ့သော အနက် သဘောကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒေါသစိတ်ရှိသော အချိန်အခါ၌ သေခွဲမှု ဝန်ထုပ်ကို ဆောင်ယူ၍ ချထား သကဲ့သို့ ဤအတူ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငရဲ၌ ဖြစ်ရာ၏။ (အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်) ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ် သောကြောင့်တည်း။

မှန်၏။ သတ္တဝါတို့သည် ဒေါသဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မကောင်းသော လားရာ ဒုဂ္ဂတိ ဘဝသို့ လားရောက်ကြရကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၁ - ပသန္နစိတ္တသုတ်

၂၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ စိတ်ကြည်လင်သူ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤသို့ (ငါဘုရား၏စိတ်ဖြင့်) ထိုသူ၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍သိ၏ “ဤစိတ်ကြည်လင်သော အခါ၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခဲမှု ဝန်ထုပ်ကို ဆောင်ယူ၍ ချထားသကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။” ယင်းသို့ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ စိတ်ကြည်လင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -“မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ စိတ်ကြည်လင်သူ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၍ ရဟန်းတို့အား ဤဆိုလတ္တံ့သော အနက်သဘောကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်ကြည်လင်သော အခါ၌ သေခဲမှု ဝန်ထုပ်ကို ဆောင်ယူ၍ ချထားသကဲ့သို့ ဤအတူ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုဂတိဘဝ၌ ဖြစ်ရ၏။ (အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်) ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်သော ကြောင့်တည်း။

မှန်၏။ သတ္တဝါတို့သည် စိတ်ကြည်လင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းသော လားရာ သုဂတိဘဝသို့ လားရောက်ကြရကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၂ - မေတ္တသုတ်

၂၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို မကြောက်ကြကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ဟူသော ဤအမည်သည် ထိုအလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် ချစ်ခင်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော ချမ်းသာသုခ၏ အမည် ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ရှည်ကြာစွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မိမိပြုအပ်သော ကုသိုလ်တို့၏ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် ချစ်ခင်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အကျိုးကို ခံစားဖူးသည်ကို မျက်မှောက်ထင်ထင် သိမြင်တော်မူ၏။ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး မေတ္တာစိတ်ကို ပွား၍ ခုနစ်ကမ္ဘာတို့ ပတ်လုံး ဤကာမဘုံသို့ မလာရောက်ရတော့ပေ၊ ရဟန်းတို့ ကမ္ဘာပျက်သော အခါ၌ အာဘဿရဘုံသို့ ရောက်နေရ၏။ ကမ္ဘာတည်မိသော အခါ၌ သတ္တဝါကင်းသော ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဗြဟ္မာ ဖြစ်၏။ မဟာဗြဟ္မာ ဖြစ်၏။ လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏။ မည်သူကမျှ မလွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏။ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ ဖြစ်၏။ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် သုံးဆယ့် ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဖြစ်ဖူး၏။ အကြိမ်ရာပေါင်း များစွာ သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြား ရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်သူအပေါင်းတို့ကို အောင်သော တိုင်းနိုင်ငံ တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်ဖူး၏။ ပဒေသရာဇ်မင်း အဖြစ်မှာ ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရှိရာ အံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ “ယခုအခါ ငါဘုရား၏ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးခြင်း ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးခြင်းဟူသော ဤအကျိုးတရားသည် အဘယ်ကံ၏ အကျိုးနည်း။ အဘယ်ကံ၏ ဝိပါက်နည်း” ဟု ဤသို့ ငါဘုရားအား အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ “ယခုအခါ ငါဘုရား၏ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးခြင်း ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးခြင်း ဟူသော ဤအကျိုးတရားသည် ပေးကမ်း လှူဒါန်းမှု ဣန္ဒြေ ကို ဆုံးမမှု ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်းမှု ဟူသော ဤကံသုံးပါးတို့၏ အကျိုးတည်း။ ဤကံသုံးပါး၏ ဝိပါက်တည်း” ဟု ဤသို့ ငါဘုရားအား အကြံဖြစ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ထိုသူသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို သာလျှင် ကျင့်ရာ၏။ နောင်အခါ၌ မြတ်သော ချမ်းသာကျိုး ရှိသော ဒါနကို လည်းကောင်း၊ ကောင်းသော အကျင့်ကို လည်းကောင်း၊ မေတ္တာစိတ်ကို လည်းကောင်း ပွားများ ရာ၏။

ပညာရှိသည် သုခလျှင် အာနိသင် ရှိကုန်သော ဤတရားသုံးပါးတို့ကို ပွားများ၍ ကြောင့်ကြမှု ‘ဗျာပါဒ’ ကင်းသော ချမ်းသာသော လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့်ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၃ - ဥဘယတ္ထသုတ်

၂၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သောတစ်ခုသော တရားသည် မျက်မှောက်အကျိုး တမလွန်အကျိုး ဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို ကောင်းစွာယူ၍ တည်၏။ တစ်ခုသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ မမေ့မလျော့မှု ‘အပ္ပမာဒ’ တရားပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ဤတစ်ခုသော တရား သည် မျက်မှောက်အကျိုး တမလွန်အကျိုးဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို ကောင်းစွာ ယူ၍ တည်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပညာရှိတို့သည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ မမေ့မလျော့မှုကို ချီးမွမ်းကြကုန်၏။ ပညာရှိသည် မမေ့မလျော့ သည်ဖြစ်၍ အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို ယူနိုင်၏။

မျက်မှောက်အကျိုး တမလွန်အကျိုးဟူသော အကျိုးနှစ်ပါးတို့ကို ရခြင်းကြောင့် ပညာရှိကို ပဏ္ဍိတဟူ၍ ဆိုအပ်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၄ - အဋ္ဌိပုဉ္ဇသုတ်

၂၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စုဆောင်းထားသူလည်း ရှိခဲ့မှု စုဆောင်းထားတိုင်းလည်း မပျက်စီးခဲ့မှု တစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး ပြေးသွား ကျင်လည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၏ ကြီးစွာသော အရိုးပေါင်း အရိုးပုံ အရိုးစုသည် ဤဝေပုဉ္ဇတောင် ကြီးမျှပင် ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“တစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး (ကျင်လည် ပြေးသွားရသော) ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၏ အရိုးစုသည် တောင်မျှ လောက် အစုအပုံရှိ သည် ဖြစ်ရာ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ထိုတောင်ကိုမူကား မဂဓတိုင်းတို့၏ ဂိရိဗ္ဗဇမည်သော (ရာဇဂြိုဟ်) မြို့ဝယ် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၏ မြောက်ဘက်၌ တည်သော ကြီးသော ဝေပုဉ္ဇတောင်ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခသစ္စာကို လည်းကောင်း ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခကို လွန်မြောက်ရာ ‘နိရောဓ’ သစ္စာကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်သို့) ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ္ဂသစ္စာ ဟု ဆိုအပ်သော အရိယသစ္စာတို့ကို လည်းကောင်း၊ အကြင်အခါ၌ ကောင်းသော ပညာဖြင့် မြင်၏။ ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် (ကာမဘုံ၌) ခုနစ်ကြိမ် အလွန်ပြေးသွား၍ သံယောဇဉ် အားလုံးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုလေတော့၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၅ - မုသာဝါဒသုတ်

၂၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တစ်ခုသောတရားကို လွန်ကျူး၍ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်စုံတစ်ရာသော မကောင်းမှုကို မပြုလုပ်ဟူ၍ ငါဘုရား မဟော၊ တစ်ခုသောတရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ယင်းတစ်ခုသော တရားဟူသည် သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုမှု ‘မုသာဝါဒ’ တရားပင်တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘော ကို-

“တမလွန်လောကကို စွန့်လွှတ်ပြီးသော တစ်ခုသော တရားကို လွန်ကျူးသော မုသာဝါဒ ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မည်သည့် မကောင်းမှုကိုမျှ မပြုနိုင်ဟူ၍ မရှိတော့ပေ” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၆ - ဒါနသုတ်

၂၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် လှူဒါန်းဝေဖန်ခြင်း၏ အကျိုးကို ငါဘုရား သိသကဲ့သို့ သိကြကုန်မူ မပေးလှူဘဲ မစားကုန် ရာ၊ ဝန်တိုမှုနှင့် ငြူစူမှုစသော အကုသိုလ်အညစ်အကြေးသည် ထိုသူ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးလွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်ရာ၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိကုန်မူ ထိုသူတို့သည် နောက်ဆုံးဖြစ်သော ထမင်းလုတ် ထမင်းဆုပ်မှသော်လည်း မခွဲခြမ်း မဝေဖန်မူ၍ မစားကုန် ရာ။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် လှူဒါန်း ဝေဖန်ခြင်း၏ အကျိုးကို ငါဘုရား သိသကဲ့သို့ မသိကုန်သောကြောင့် သာ မပေးလှူဘဲ စားကြကုန်၏။ ဝန်တိုမှုနှင့် ငြူစူမှုစသော အကုသိုလ်အညစ်အကြေးသည် ထိုသူ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးလွှမ်းမိုး ၍ တည်လေ၏ဟု ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ခွဲခြမ်းဝေဖန်မှုသည် ဤသို့ ကြီးသော အကျိုးရှိ၏ဟု ခွဲခြမ်းဝေဖန်မှု၏ အကျိုးကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း အကယ်၍ သိကြကုန်မူ ဝန်တိုမှုနှင့် ငြူစူမှုစသော အကုသိုလ် အညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက်၍ အထူးကြည်လင် သော စိတ်ဖြင့် အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ပေးလှူ သော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏။ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ လျှောက်ပတ် သောအခါ ပေးလှူကုန်ရာ၏။

လူများစွာအား ထမင်းကို လည်းကောင်း၊ မြတ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မြတ်သော အလှူကို လည်းကောင်း ပေးလှူသောကြောင့် အလှူဒါယကာတို့သည် ဤလူ၏ အဖြစ်မှ စုတေသည်ရှိသော် နတ်ပြည်သို့ လားရောက်ကြရကုန်၏။

နတ်ပြည်၌ ရောက်ကြကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထိုနတ်ပြည်၌ အလိုရှိအပ်သော ကာမဂုဏ် တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန် သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်ကြရကုန်၏။ ဝန်တိုမှု မရှိသူတို့သည် ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်း အကျိုးကို ခံစားကြရကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၇ - မေတ္တာဘာဝနာသုတ်

၂၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိအကျိုးရှိကုန်သော ပုညကိရိယဝတ္ထုဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု (အပ္ပနာဈာန်)၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှ မထိုက်တန်ကုန်။ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု (အပ္ပနာဈာန်) သည်သာလျှင် ထိုပုညကိရိယဝတ္ထု ကုသိုလ်ကောင်းမှု တို့ ကို လွှမ်းမိုး၍ တောက်ပြောင်လည်း တောက်ပြောင်၏။ ထွန်းပလည်း ထွန်းပ၏။ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏။

ရဟန်းတို့ ကြယ်တာရာတို့၏ အရောင်ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် လရောင်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မထိုက်တန်ကုန်။ လရောင်သည်သာလျှင် ထိုကြယ်တာရာ အရောင်တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ တောက်ပြောင်လည်း တောက် ပြောင်ထွန်းပလည်း ထွန်းပ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ် သကဲ့သို့ ဤအတူ ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိအကျိုး ရှိကုန်သော ပုညကိရိယဝတ္ထု ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု (အပ္ပနာဈာန်) ၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မထိုက်တန်ကုန်။ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု (အပ္ပနာဈာန်) သည် သာလျှင် ထိုပုညကိရိယဝတ္ထု ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို လွှမ်းမိုး၍ တောက်ပြောင်လည်း တောက်ပြောင်၏။ ထွန်းပလည်း ထွန်းပ၏။ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏။

ရဟန်းတို့ မိုးဥတု၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလ သရဒဥတု၌ ကောင်းကင်ဟင်းလင်း ဖြစ်၍ မိုးတိမ်ကင်း လတ်သော် နေမင်းသည် ကောင်းကင်သို့ တက်လျက် ကောင်းကင်ရှိ အမိုက်တိုက် အားလုံးကို ပယ်ဖျောက်၍ တောက် ပြောင်လည်း တောက်ပြောင် ထွန်းပလည်း ထွန်းပ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ် သကဲ့သို့ ဤအတူ ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိ အကျိုးရှိကုန်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု (အပ္ပနာဈာန်)၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မထိုက်တန်ကုန်။ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု (အပ္ပနာဈာန်)သည်သာလျှင် ထိုပုညကိရိယဝတ္ထု ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို လွှမ်းမိုး၍ တောက်ပြောင် လည်း တောက်ပြောင်၏။ ထွန်းပလည်း ထွန်းပ၏။ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏။

ရဟန်းတို့ ညဉ့်၏ မိုးသောက်ခါနီး၌သော ကြာကြယ်သည် တောက်ပြောင်လည်း တောက်ပြောင် ထွန်းပလည်း ထွန်းပ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ် သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိအကျိုး ရှိသော ပုညကိရိယဝတ္ထု ကုသိုလ် ကောင်းမှု ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု (အပ္ပနာဈာန်)၏ တစ်ဆယ့်ခြောက် စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှ မထိုက်တန်ကုန်။ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှု (အပ္ပနာဈာန်)သည် သာလျှင် ထိုပုညကိရိယဝတ္ထု ကုသိုလ်ကောင်းမှု တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ တောက်ပြောင်လည်း တောက်ပြောင်၏။ ထွန်းပလည်း ထွန်းပ၏။ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို-

“အကြင်သူသည် အမြဲသတိပြုလျက် အတိုင်းအရှည် ပမာဏ မရှိသော မေတ္တာဈာန်ကို ပွားများ၏။ ခန္ဓာ ဟူသော ဥပဓိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော ထိုသူအား သံယောဇဉ်တို့သည် ခေါင်းပါးကုန်၏။

(ဗျာပါဒကြောင့်) ပျက်စီးသော စိတ်မရှိသူသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သတ္တဝါကိုသော်လည်း အကယ်၍ မေတ္တာ ပွားများခဲ့မှု ထိုမေတ္တာ ပွားများခြင်းကြောင့် လွန်ကဲသော ကောင်းမှုကုသိုလ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ သတ္တဝါ အားလုံးတို့ကို စိတ်ဖြင့် စောင့်ရှောက်သော စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသူသည် များစွာကောင်းမှု အစုကို ပြီးစေ၏။

အကြင်ရာဇိသယ မည်ကုန်သော တရားစောင့်မင်းတို့သည် သတ္တဝါတို့ဖြင့် ပြည့်ကြပ်နေသော မြေပြင် အလုံးကို အောင်နိုင်၍ အခွန် ဆယ်ခိုင်တစ်ခိုင် ယူခြင်း ‘သဿမေဓ’ စစ်သူကြီးတို့အား ခြောက်လတစ်ကြိမ် ရိက္ခာပေးခြင်း ‘ပုရိသမေဓ’ သူဆင်းရဲတို့အား လက်မှတ် ရေးထိုးစေ၍ အသပြာတစ်ထောင် နှစ်ထောင် အတိုးအပွားမရှိ ထုတ်ချေးခြင်း ‘သမ္မာပါသ’ ချစ်သား ဦးရီးစသည့် သိမ်မွေ့သော စကားဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း ‘ဝါဇပေယျ’ ဤသင်္ဂဟ တရားလေးပါးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက် ပူဇော်ကုန်၍ အိမ်တို့၌ တံခါး အပိတ်မရှိသည်ကို ပြုကုန်လျက် လှည့်လည်ကုန်၏။

အလုံးစုံသော ကြယ်တာရာအပေါင်းတို့သည် လရောင်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှ မထိုက်တန် သကဲ့သို့ ထိုမင်းတို့၏ သဿမေဓစသော သင်္ဂဟ တရားလေးပါးတို့သည် ကောင်းစွာ ပွားများ အပ်သော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်ကိုမျှလည်း မထိုက်တန် ကုန်။

သတ္တဝါ အားလုံးတို့၌ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်အဖို့ အစုရှိသော အကြင်သူသည် (တစ်စုံတစ်ယောက်ကို) ကိုယ်တိုင် လည်း မညှဉ်းဆဲ၊ မသတ်ပုတ်၊ အနိုင်အထက် ပြု၍လည်း အနိုင်မယူ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဆုံးရှုံးစေ၊ ထိုသူအား တစ်စုံတစ်ရာသော အကြောင်းကြောင့် ဘေးရန် မဖြစ်နိုင်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

တတိယဝဂ် ပြီး၏။

ဧကကနိပါတ် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

ဒုကနိပါတ်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁ - ဒုက္ခဝိဟာရသုတ်

၂၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့သာ မချွတ်ရောက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ အဘယ် နှစ်ပါးတို့နှင့်နည်း။ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ဆို့မထားသော တံခါးရှိသည်၏ အဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း စားဖွယ်ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည် မသိသည်၏ အဖြစ်နှင့် လည်းကောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့သာ မချွတ် ရောက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“အကြင် ရဟန်းသည် မျက်စိ နား နှာ လျှာကိုယ် စိတ်ဟူကုန်သော ဤဒွါရတို့ကို ပိတ်ဆို့မထား၊ စားဖွယ်ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိ၊ ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်ရှောက်၊ ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ် ဆင်းရဲ ဟူသော ဆင်းရဲကိုရ၏။

ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် နေ့၌ လည်းကောင်း၊ ည၌၌ လည်းကောင်း ပူလောင်သော ကိုယ်ပူလောင်သော စိတ်ဖြင့် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၂ - သုခဝိဟာရသုတ်

၂၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်း မရှိမူ၍ ချမ်းသာစွာ နေရ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ သုဂတိဘဝသို့ မချွတ် ရောက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ အဘယ် တရား နှစ်ပါးတို့နှင့်နည်း။ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ဆို့ထားသော တံခါးရှိသည်၏ အဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း စားဖွယ် ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်၏ အဖြစ်နှင့် လည်းကောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားနှစ်ပါး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်း မရှိမူ၍ ချမ်းသာစွာနေရ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ သုဂတိဘဝသို့ မချွတ်ရောက်လိမ့် မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

အကြင် ရဟန်းသည် မျက်စိ နား နှာ လျှာကိုယ် စိတ်ဟူကုန်သော ဤဒွါရတို့ကို ကောင်းစွာ ပိတ်ဆို့ထား၏။ စားဖွယ် ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်ရှောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာဟူသော ချမ်းသာကိုရ၏။

ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် နေ့၌ လည်းကောင်း ည၌လည်း လည်းကောင်း မပူလောင်သော ကိုယ် မပူလောင် သော စိတ်ဖြင့် ချမ်းသာစွာ နေရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၃ - တပနီယသုတ်

၃၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ပူပန်စေတတ်သော တရားတို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ကောင်းမှုကို မပြုသူ ကုသိုလ်ကို မပြုသူ သံသရာဘေးကို ကြောက်သူတို့၏ အစောင့်အရှောက် တရားကို မပြုသူ ဖြစ်၏။ ယုတ်မာမှုကို ပြုသူ ကြမ်းကြုတ်မှုကို ပြုသူ ခက်ထန် ရက်စက်မှုကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ကောင်းမှုကို ငါမပြုလိုက်မီ ဟူ၍လည်း ပူပန်၏။ မကောင်းမှုကို ငါ ပြုလိုက်မီ ဟူ၍လည်း ပူပန်၏။ ရဟန်းတို့ ပူပန်စေတတ်သော တရားတို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို- “ပညာမဲ့သူသည် ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့ကို ပြုသောကြောင့် လည်းကောင်း (ရာဂစသော) အပြစ်နှင့်ယှဉ်သော အခြားအမှုကို ပြုသောကြောင့် လည်းကောင်း ကုသိုလ်ကံကို မပြုဘဲ အကုသိုလ်ကံကို သာ အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသောအခါ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

၄ - အတပနီယသုတ်

၃၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ မပူပန်စေတတ်သော တရားတို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ကောင်းမှုကို ပြုသူ ကုသိုလ်ကို ပြုသူ သံသရာဘေးကို ကြောက်သူတို့၏ အစောင့်အရှောက် တရားကို ပြုပြီးသူ ဖြစ်၏။ ယုတ်မာမှုကို မပြုသူ ကြမ်းကြုတ်မှုကို မပြုသူ ခက်ထန် ရက်စက်မှုကို မပြုသူ ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် “ကောင်းမှုကို ငါ ပြုလိုက်မီ” ဟူ၍လည်း မပူပန်၊ “မကောင်းမှုကို ငါ မပြုလိုက်မီ” ဟူ၍လည်း မပူပန်၊ ရဟန်းတို့ မပူပန်စေတတ်သော တရားတို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပညာရှိသူသည် ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့ကို ပယ်စွန့်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ (ရာဂစသော) အပြစ်နှင့်ယှဉ်သော အခြားအမှုကို ပယ်စွန့်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်ကံကို မပြုဘဲ ကုသိုလ်ကံကိုသာ အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသောအခါ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၅ - ပဌမသီလသုတ်

၃၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝန်ထုပ်ကို ဆောင်ယူ၍ ချထားသကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နှင့်နည်း- ယုတ်ညံ့သော သီလနှင့်လည်းကောင်း ယုတ်ညံ့သော အယူနှင့် လည်းကောင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝန်ထုပ်ကို ဆောင်ယူ၍ ချထားသကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်သူသည် ယုတ်ညံ့သော သီလနှင့် လည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့သော အယူနှင့် လည်းကောင်း ဤတရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာမဲ့သော ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးသောအခါ ငရဲသို့ ကျရောက် ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ် ၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

၆ - ဒုတိယသီလသုတ်

၃၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝန်ထုပ်ကို ဆောင်ယူ၍ ချထားသကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နှင့်နည်း- ကောင်းမြတ်သော သီလနှင့် လည်းကောင်း ကောင်းမြတ်သော အယူနှင့် လည်း ကောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝန်ထုပ်ကို ဆောင်ယူ၍ ချထားသကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်သူသည် ကောင်းမြတ်သော သီလနှင့် လည်းကောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော အယူနှင့် လည်းကောင်း ဤတရား နှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာရှိသော ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးသောအခါ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၇ - အာတာပီသုတ်

၃၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လမရှိသူ မကောင်းမှုမှ မထိတ်လန့်တတ်သူ ရဟန်းသည် သစ္စာ လေးပါးတရားကို သိခြင်းငှါ မထိုက်တန်၊ နိဗ္ဗာန်ရခြင်းငှါ မထိုက်တန်၊ အတုမရှိ မြတ်၍ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ မထိုက်တန်၊ ရဟန်းတို့ ကိလေသာကို ပူပန် စေတတ်သော လုံ့လရှိသူ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်တတ်သူ ရဟန်း သည် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်းငှါ ထိုက်တန်၏။ နိဗ္ဗာန်ရခြင်းငှါ ထိုက်တန်၏။ အတုမရှိ မြတ်၍ ယောဂ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းငှါ ထိုက်တန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“အကြင်ရဟန်းသည် ထိနမိဒ္ဓများသည်ဖြစ်၍ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လမရှိ၊ မကောင်းမှုမှ မထိတ်လန့် တတ်၊ ပျင်းရိ၏။ ဝီရိယ ယုတ်လျော့၏။ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်၊ အကျင့်၌ မရှိသေ၊ ထိုသို့သော သဘောရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို တွေ့ထိ သိမြင်ခြင်းငှါ မထိုက်တန်။

အကြင် ရဟန်းသည်ကား သတိရှိ၏။ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိ၏။ သမထဝိပဿနာဖြင့် ရှုလေ့ရှိ၏။ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိ၏။ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်တတ်၏။ မေ့လျော့မှုမရှိ၊ (ထိုရဟန်းသည်) သံယောဇဉ်ကို လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းကို လည်းကောင်း ဖြတ်တောက်၍ ဤဘဝ၌ပင် အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို တွေ့ထိ သိရှိနိုင်ရာ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၈ - ပဌမ နကုဟနသုတ်

၃၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ လူအပေါင်းကို အံ့ဩစေရန် လူအပေါင်းက ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ဖိတ်ကြားစေရန် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောဟူသော အကျိုး အာနိသင်ရရှိရန် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်၊ ဤသို့ ကျင့်သုံးသဖြင့် ငါ့ကို လူအပေါင်းသည် သိစေသတည်းဟု နှလုံးသွင်း၍ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ် (ကာယဒုစရိုက်စသည်မှ) စောင့်စည်းရန် လည်းကောင်း၊ (တဒင်္ဂပဟာန်စသည်ဖြင့်) ပယ်ရန် လည်းကောင်း ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ထောက်တည်ရာ ကမ်းသို့ ရောက်စေတတ်သော မျက်မှောက်မျက်ကွယ် ဘေးရန်မရှိသော မြတ်သောအကျင့်ကို (ကာယဒုစရိုက်စသည်မှ) စောင့်စည်းရန် တဒင်္ဂပဟာန်စသည်ဖြင့် ပယ်ရန် ထိုမြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ဤမဂ် (လမ်းစဉ်) ကို မြတ်သော စိတ်ဓာတ်ရှိကုန်သော ဘုရားအရိယာတို့သည် အစဉ်အတိုင်း ကြွသွားတော်မူကုန်၏။ အကြင် အကြင်သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတိုင်းထိုမဂ် (လမ်းစဉ်)သို့ သွားရောက်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမသည့်အတိုင်း ပြုကျင့်ကုန်သော ထို ထို သူတို့သည် ဆင်းရဲ၏ ကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင် ကုန်လတ္တံ့” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အဋ္ဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၉ - ဒုတိယ နက္ခဟနသုတ်

၃၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ လူ့အပေါင်းကို အံ့ဩစေရန် လူ့အပေါင်းက ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ဖိတ်ကြားစေရန် လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောဟူသော အကျိုးအာနိသင် ရရှိရန် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်။ ဤသို့ ကျင့်သုံးသဖြင့် ငါ့ကို လူ့အပေါင်းသည် သိစေသတည်းဟု နှလုံးသွင်း၍ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ပိုင်းခြားသိရန် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ထောက်တည်ရာကမ်းသို့ ရောက်စေတတ်သော မျက်မှောက်မျက်ကွယ် ဘေးရန်မရှိသော မြတ်သော အကျင့်ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် လည်းကောင်း၊ ပိုင်းခြားသိရန် လည်းကောင်း ထိုမြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ဤမဂ်(လမ်းစဉ်)ကို မြတ်သော စိတ်ဓာတ်ရှိကုန်သော ဘုရားအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အစဉ်အတိုင်း ကြွသွားတော်မူ ကုန်၏။ အကြင် အကြင်သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတိုင်း ထိုမဂ် (လမ်းစဉ်)သို့ သွားရောက်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမသည့်အတိုင်း ပြုကျင့်ကုန်သော ထို ထို သူတို့သည် ဆင်းရဲ၏ ကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင် ကုန်လတ္တံ့” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁၀ - သောမနဿသုတ်

၃၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း စိတ်ချမ်းသာခြင်း များလျက် နေရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်း၏ အကြောင်းကို အားထုတ် အပ်သည် ဖြစ်၏။ အဘယ် နှစ်ပါးတို့နှင့်နည်း- သံဝေဂဖြစ်စေတတ်သော အရာတို့၌ သံဝေဂဖြစ်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်း၊ သံဝေဂဖြစ်သူအား အကြောင်း အားလျော်စွာ အားထုတ်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားနှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း စိတ်ချမ်းသာခြင်း များလျက် နေရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုအား ထုတ်အပ်သည် ဖြစ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“ပညာရှိသော ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သည့် လုံ့လရှိသော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော ရဟန်းသည် သံဝေဂ ဖြစ်စေတတ်သော အရာတို့၌ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သံဝေဂ ဖြစ်သည်သာတည်း။

ဤသို့ ပြင်းထန်သော လုံ့လရှိလျက် မတုန်မလှုပ်မူ၍ ငြိမ်သက်စွာ ဖြစ်ခြင်းရှိသော စိတ်၏ တည်ကြည်မှုကို အားထုတ်၍ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းသည် ဆင်းရဲ၏ ကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁ - ဝိတက္ကသုတ်

၃၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား၏ ဉာဏ်တော်၌ ခေမဝိတက် ပဝိဝေက ဝိတက်ဟူသော ဝိတက် (အကြံ) နှစ်ပါးတို့သည် အကြိမ်များစွာ အဆင့်ဆင့် မပြတ် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆင်းရဲမရှိခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိ၏။ ဆင်းရဲမရှိခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲမရှိခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသော ဆင်းရဲ မရှိခြင်း၌ မွေ့လျော်တတ်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော် ၌ “ဤအမူအရာဖြင့် ကိလေသာရှိသော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ မရှိသော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ ငါသည် မဆင်းရဲစေလို” ဟု ဤဝိတက်သည်ပင်လျှင် အကြိမ်များစွာ အဆင့်ဆင့် မပြတ်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိ၏။ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသော ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၌ မွေ့လျော် တတ်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်၌ “အကုသိုလ်ကို ပယ်အပ်၏” ဟု ဤဝိတက်သည်ပင်လျှင် အကြိမ်များစွာ အဆင့်ဆင့် မပြတ်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည်လည်း ဆင်းရဲမရှိခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိကြကုန်သည် ဆင်းရဲမရှိခြင်း၌ မွေ့လျော်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲမရှိခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန်သည် ဆင်းရဲမရှိခြင်း၌ မွေ့လျော်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော သင်တို့အား ငါတို့သည် ဤအမူအရာဖြင့် ကိလေသာရှိသော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ မရှိသော သတ္တဝါကို လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မဆင်းရဲစေကုန်အံ့” ဟု ဤဝိတက်သည်ပင်လျှင် အကြိမ်များစွာ အဆင့်ဆင့် မပြတ် ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိကုန်သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိကုန်သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၌ မွေ့လျော် ကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော သင်တို့ အား “အကုသိုလ်မည်သည် အဘယ်နည်း။ အဘယ်ကို မပယ်အပ်သနည်း။ အဘယ်ကို ပယ်စွန့်ရကုန်အံ့နည်း” ဟု ဤဝိတက်သည်ပင်လျှင် အကြိမ်များစွာ အဆင့်ဆင့် မပြတ်ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ရွက်ဆောင်နိုင်ခဲ့သော ဘုရားကိစ္စကို ရွက်ဆောင်တတ်သော သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်၌ ထိုနှစ်ပါးသော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ တို့သည် အဆင့်ဆင့် မပြတ် ဖြစ်ကုန်၏။ ဘေးမရှိသော ကြံစည်မှု ‘ခေမ ဝိတက်’ ကို ရှေးဦးစွာ ဆိုအပ်၏။ ထို့နောက်နှစ်ခုမြောက် ဆိတ်ငြိမ်သော ကြံစည်မှု ‘ပဝိဝေကဝိတက်’ ကို ပြုအပ်၏။

အမိုက်တိုက်ကို ပယ်လွင့်တတ်သော နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးကို ရှာမှီးတတ်သော ရောက်သင့်သည့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသော ဝသီဘော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အာသဝေါကင်း သော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို ကူးမြောက်ပြီးသော တဏှာ၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်)၌ ကင်းလွတ်သော အဆုံးဖြစ် သော ကိုယ်ကို ဆောင်သော

ကိလေသာမာရ်ကို စွန့်ပြီးသော အိုခြင်း၏ တစ်ဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်၌ (ဝိတက်နှစ်ပါးတို့သည်) အဆင့်ဆင့် မပြတ်ဖြစ်ကုန်၏။

ကျောက်တောင်ထိပ်၌ ရပ်တည်လျက်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထက်ဝန်းကျင် လူအပေါင်းကို ကြည့်ရှု သကဲ့သို့ ထို့အတူ ကောင်းမြတ်သော ပညာရှင် ဖြစ်တော်မူသော ထက်ဝန်းကျင် မြင်နိုင် စွမ်းသော ဉာဏ်မျက်စိ ရှိတော်မူသော စိုးရိမ်ပူဆွေး ကင်းဝေးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပညာ (ဓမ္မ) ဖွင့်ပြီးသော ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်တော်မူ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းတို့ နှိပ်စက်အပ်သဖြင့် စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်နေသော သတ္တဝါအပေါင်းကို ကြည့်ရှုတော်မူ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၂ - ဒေသနာသုတ်

၃၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မဖောက်မပြန် (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဟောခြင်းနှစ်ပါးတို့သည် အကြောင်းအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ် နှစ်ပါးတို့နည်း- မကောင်းမှုကို မကောင်းမှုအားဖြင့် ကြည့်ရှုကြလော့၊ ဤသည်ကား ပဌမဖြစ်သော တရားဟောခြင်းတည်း။ မကောင်းမှုကို မကောင်းမှုအားဖြင့် မြင်၍ ထိုမကောင်းမှု၌ ငြီးငွေ့ကြ ကုန်လော့၊ တပ်ခြင်း ကင်းကြကုန်လော့၊ ကင်းလွတ်ကြကုန်လော့၊ ဤသည်ကား ဒုတိယ ဖြစ်သော တရားဟောခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဟောခြင်း နှစ်ပါးတို့သည် အကြောင်းအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“သတ္တဝါအားလုံးကို စောင့်ရှောက်တော်မူသော သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်းအား ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာကို ဉာဏ်ဖြင့် ရှုပါလော့၊ (မြတ်စွာဘုရားသည်) တရားနှစ်ပါးတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာ ပြတော်မူအပ်ကုန်၏။

ထိုမကောင်းမှုကို ဉာဏ်ဖြင့် ရှုကြကုန်လော့၊ ထိုမကောင်းမှု၌လည်း တပ်ခြင်း ကင်းကြကုန်လော့၊ ထိုတပ်မှုကင်းခြင်း ကြောင့် မကောင်းမှု၌ တပ်ခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ၏ ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုကြကုန် လတ္တံ့” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၃ - ဝိဇ္ဇာသုတ်

၄၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာ ‘မောဟ’ သည် အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ခြင်း၏ ရှေ့သွားဖြစ်၏။ အရှက်မရှိမှု ‘အဟိရိက’ မထိတ်လန့်မှု ‘အနောတ္တပ္ပ’ သည် နောက်လိုက်တရားသာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိဇ္ဇာ ‘အမောဟ’ သည် ကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ခြင်း၏ ရှေ့သွားဖြစ်၏။ ရှက်မှု ‘ဟိရိ’ ထိတ်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ သည် နောက်လိုက် တရားသာ ဖြစ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ဤလူ့ပြည် လောက၌ လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောက၌ လည်းကောင်း ဒုဂ္ဂတိဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် အဝိဇ္ဇာ‘မောဟ’ လျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်၏။ မရသေးသော အာရုံကိုလိုချင်မှု ‘ဣစ္ဆာ’ နှင့် ရပြီး အာရုံကို တပ်မက်မှု ‘လောဘ’ တို့ဖြင့် ပွားစီးကုန်၏။

အကြင် အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ယုတ်မာသော အလိုရှိသူ အရှက်မရှိသူ ရိုသေမှု မရှိသူဖြစ်ရ၏။ ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု ပွားများ၏။ ထိုမကောင်းမှုဖြင့် အပါယ်သို့ လားရောက်ရ၏။

ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် အလို ‘ဆန္ဒ’ ကို လည်းကောင်း၊ လောဘကို လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာကို လည်းကောင်း ပယ်စွန့်ကာ ဝိဇ္ဇာ ‘အမောဟ’ ကို ဖြစ်စေလျက် အလုံးစုံသော ဒုက္ခ၏ တည်ရာလားရာ ‘ဂတိ’ ငါးရပ်တို့ကို ပယ်စွန့်နိုင် ရာ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ပဌမဘာဏဝါရ ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၄ - ပညာပရိဟိနသုတ်

၄၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ စင်ကြယ်သော ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာမှ ဆုတ်ယုတ်သော သတ္တဝါတို့သည် (သမ္ပတ္တိ အားလုံးတို့မှ) အလွန်အလွန် ဆုတ်ယုတ်သော သတ္တဝါတို့ မည်ကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ယခု ဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲစွာ နေရကုန်၏။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသော လားရာ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ မချွတ် ရောက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်ကြယ်သော ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာမှ မဆုတ်ယုတ် ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် (သမ္ပတ္တိအားလုံးတို့မှ) မဆုတ်ယုတ်သော သတ္တဝါတို့ မည်ကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့ သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်းမရှိဘဲ ချမ်းသာစွာ နေရကုန်၏။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ‘သုဂတိ’ ဘဝသို့ မချွတ်ရောက်လိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“နတ်နှင့်တကွသော လောကကို ကြည့်ရှုလော့၊ ပညာမှ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရပ်၌ အမှားနှလုံးသွင်းသည် ဖြစ်ရကား ဤသည်သာမှန်၏ဟု အောက်မေ့မှတ်ထင်၏။

မှန်၏။ အကြင်ပညာသည် ဖောက်ထွင်း၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်၏။ အကြင်ပညာဖြင့် ဇာတိဘဝ၏ ကုန်ခြင်းကို ကောင်းစွာသိ၏။ ထိုပညာသည်သာ လောက၌ အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

သတိရှိတော်မူကုန်သော ရွှင်သော ပညာရှိကုန်သော အဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို ဆောင်ကုန်သော ထိုသစ္စာ လေးပါးကို သိကုန်သော ဘုရားရဟန္တာတို့အား နတ်လူတို့သည် ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၅ - သုက္ကမေဃသုတ်

၄၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဖြူစင်သော ဤတရားနှစ်ပါးတို့သည် လောကကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ အဘယ် နှစ်ပါးတို့နည်း- မကောင်းမှု မှ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ လည်းကောင်း မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ လည်းကောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဖြူစင်သော ဤတရားနှစ်ပါးတို့သည် လောကကို မစောင့်ရှောက်ကုန်မှု ဤလောက၌ “အမိ” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ “မိကြီး မိထွေး” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ “ဦးလေး ဦးကြီး၏ မယား” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ “ဆရာ၏ မယား” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ “အလေးပြုထိုက်သူတို့၏ မယား” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း မထင်နိုင်ရာ၊ လူ့လောကကြီးသည် ဆိတ်နှင့် သိုး ကြက် ဝက် ခွေး မြေခွေးတို့ကဲ့သို့ ရောနှော ပျက်စီးခြင်သို့ ရောက်ရ၏။ အကြံကြောင့် ဖြူစင်သော ဤတရား နှစ်ပါးတို့သည် လောကကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် “အမိ” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ “မိကြီး မိထွေး” ဟူ၍ သော် လည်းကောင်း၊ “ဦးလေး ဦးကြီး၏ မယား” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ “ဆရာ၏ မယား” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ “အလေးပြုထိုက်သူတို့၏ မယား” ဟူ၍သော် လည်းကောင်း ထင်ရှား၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်သူတို့အား အရှက်အကြောက်သည် အခါခပ်သိမ်း မရှိ၊ ထိုသူတို့သည် ဖြူစင်သော တရားမှသက်လျှော သောကြောင့် (အဖန်ဖန်) ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။

အကြင်သူတို့အား အရှက်အကြောက်သည် အမြဲထင်၏။ မြတ်သောအကျင့် ပြန့်ပွား၍ ကိလေသာ ငြိမ်းကုန်သော ထိုသူတို့သည် တစ်ဖန်ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကုန်ပြီးသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၆ - အဇာတသုတ်

၄၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိသော ထင်ရှားဖြစ်နေမှု မရှိသော ပြုလုပ်ထားမှု မရှိသော စီရင်ထားမှု မရှိသော နိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိသော ထင်ရှားဖြစ်နေမှု မရှိသော ပြုလုပ်ထားမှု မရှိသော စီရင်ထားမှု မရှိသော ဤနိဗ္ဗာန်သည် အကယ်၍ မရှိပါမူ ဤလောက၌ ဖြစ်ပေါ်လာမှု ထင်ရှားဖြစ်နေမှု ပြုလုပ်ထားမှု စီရင်ထားမှုဟူသော ခန္ဓာပစ္စကမှ ထွက်မြောက်ရာသည် မထင်ရှားရာ။ ရဟန်းတို့ အကြံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိသော ထင်ရှားဖြစ်နေမှု မရှိသော ပြုလုပ်ထားမှု မရှိသော စီရင်ထားမှု မရှိသော နိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်သာ ဖြစ်ပေါ်လာမှု ထင်ရှားဖြစ်နေမှု ပြုလုပ်ထားမှု စီရင်ထားမှုဖြစ်သော ခန္ဓာပစ္စကမှ ထွက်မြောက်ရာ သည် ထင်ရှား၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ဖြစ်ပေါ်နေသော ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေသော ကောင်းစွာ ဖြစ်သော ပြုလုပ်ထားသော စီရင်ထားမှု ရှိသော မမြဲသော အိုခြင်း သေခြင်းတို့နှင့် ရောစပ်နေသော ရောဂါအပေါင်းတို့၏ (တည်နေရာ) အသိုက်သဖွယ် ဖြစ်သော ပျက်စီးခြင်း ရှိသော အာဟာရနှင့် တဏှာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း အမွန်အစရှိသော ထိုခန္ဓာငါးပါးကို နှစ်သက်ခြင်းငှါ မသင့်၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး (သက္ကာယ)၏ ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော (ကိလေသာသင်္ခါရတို့၏) ငြိမ်းအေးရာဖြစ်သော ကြံစည်မှု တက္ကဉာဏ်၏ အာရုံ မဟုတ်သော ခိုင်မြဲသော ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိသော ကောင်းစွာ မဖြစ်သော စိုးရိမ်မှုကင်းသော ကိလေသာမြူ ကင်းသော သံသရာ ဆင်းရဲ နှိပ်စက်ခံရသူတို့ ကျင့်အပ်သော ဆင်းရဲတရားတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

ဣတိဂုတံပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၇ - နိဗ္ဗာနဓာတုသုတ်

၄၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာနဓာတ်တို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ- ခန္ဓာငါးပါး အကြွင်းရှိသော ‘သဥပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ် ခန္ဓာငါးပါး အကြွင်းမရှိသော ‘အနုပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ခန္ဓာငါးပါး အကြွင်းရှိသော ‘သဥပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သူ အာသဝေါကုန်ခန်းသူ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးသူ ပြုအပ် ပြီးသော(မဂ်) ကိစ္စရှိသူ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးဖြစ်သူ မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်ပြီးသူ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ခန်းပြီး သူ ကောင်းစွာသိ၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား (နောက်ဆုံးဘဝ၏ အကြောင်းကံ မကုန်သေးသမျှ) ကုန်ကြွေးငါးပါးတို့သည် တည်ရှိကုန်သည်သာလျှင် တည်း။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်းကုန်ကြွေးငါးပါးတို့၏ (အနုပါဒိသေသခရောဓ၏အစွမ်းဖြင့်) မချုပ်ကုန်သောကြောင့်ပင် နှစ်သက်ဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် အာရုံကို ခံစား၏။ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစား၏။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် ရာဂကုန်ခန်းမှု ဒေါသကုန်ခန်းမှု မောဟကုန်ခန်းမှုသည် ရှိ၏။ ဤရာဂ ဒေါသ မောဟ ကုန်ခန်းမှုကိုပင် ခန္ဓာငါးပါး အကြွင်းရှိသော ‘သဥပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခန္ဓာငါးပါး အကြွင်းမရှိသော ‘အနုပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သူ အာသဝေါကုန်ခန်းသူ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးသူ ပြုအပ်ပြီးသော (မဂ်) ကိစ္စရှိသူ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးဖြစ်သူ မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်ပြီးသူ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ခန်းပြီးသူ ကောင်းစွာ သိ၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏။ ဤအတ္တဘော၌ပင် ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ အားလုံးတို့ သည် ရာဂစသည်တို့ဖြင့် မနှစ်သက်အပ်ကုန်မူ၍ တစ်ဖန် မဖြစ်သောအားဖြင့် ငြိမ်းအေးကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ဤခံစားမှု ဟူသမျှတို့၏ တစ်ဖန် မဖြစ်သောအားဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းမှုကိုပင် ခန္ဓာငါးပါး အကြွင်းမရှိသော ‘အနုပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာနဓာတ်တို့သည် ဤနှစ်ပါး တို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“တဏှာ ဒိဋ္ဌိ အစွမ်းဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို မမှီသော တာဒိဂုဏ်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော စက္ခုငါးပါးရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤနှစ်ပါးသော နိဗ္ဗာနဓာတ်တို့ကို ပြတော် မူအပ်ကုန်၏။ မှန်၏ - တစ်မျိုးသော (သဥပါဒိသေသ) နိဗ္ဗာနဓာတ်သည် ဤမျက်မှောက် အတ္တဘော၌ ဖြစ်၏။ ခန္ဓာငါးပါး ကြွင်းကျန်၏။ ဘဝတဏှာ ကုန်ခန်း၏။ ခန္ဓာငါးပါး အကြွင်းမရှိသော ‘အနုပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ် သည်ကား ခန္ဓာပျက်ပြီးသောအခါ၌ ဖြစ်၏။ ယင်းနိဗ္ဗာနဓာတ်၌ အလုံးစုံ အားဖြင့် ဘဝတို့သည် ချုပ်ကုန်၏။

အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြုပြင်ခြင်းကင်းသော ထိုနိဗ္ဗာန်ကို သိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိကုန်၏။ ဘဝ တဏှာ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တရားအနှစ်ကို ရသောကြောင့် ရာဂစသည်ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ တာဒိဂုဏ်ရှင် ထိုဘုရားသခင်တို့သည် အလုံးစုံသော ဘဝတို့ကို ပယ်စွန့်ကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။
သတ္တမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၈ - ပဋိသလ္လာနသုတ်

၄၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိကုန်သည် တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်း ရခြင်း၌ မွေ့လျော်ကုန်သည် အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို အားထုတ်ကြ ကုန်သည် မပျက်စီးသော ဈာန် ရှိကြကုန်သည် ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်တို့ကို ပွားစေကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း လျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန်သော တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းရခြင်း၌ မွေ့လျော်ကုန်သော အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို အားထုတ်ကြကုန်သော မပျက်စီးသော ဈာန်ရှိကုန်သော ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သော ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်တို့ကို ပွားစေကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ အကြွင်း ရှိသေးမှု အနာဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း ဤနှစ်ပါးသော ဖိုလ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဖိုလ်ကို ဤဘဝ၌ပင် မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ငြိမ်းအေးသောစိတ် ရင့်ကျက်သော ပညာ သတိရှိကုန်လျက်သာလျှင် သမထဝိပဿနာ နှစ်ပါးဖြင့် ရှုလေ့ရှိကုန်သည် ကာမတို့၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းကုန်သည် ဖြစ်၍ ခန္ဓာငါးပါး တရားကို အသင့်အားဖြင့် ရှုကုန်၏။

မမေ့မလျော့မှု ‘အပ္ပမာဒ’ တရား၌ မွေ့လျော်ကုန်သော မေ့လျော့မှု ‘ပမာဒ’ တရား၌ ဘေးဟု ရှုကုန်သော သူတော် ကောင်းတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ မထိုက်ကုန် နိဗ္ဗာန်နှင့်သာလျှင် နီးကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။
အဋ္ဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၉ - သိက္ခာနိသံသသုတ်

၄၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ သိက္ခာဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည် ပညာလွန်ကဲကုန်သည် အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အနှစ် ရှိကုန်သည် သတိ ဟူသော အကြီးအမှူး ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ သိက္ခာဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည် ပညာလွန်ကဲ ကုန်သည် အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အနှစ်ရှိကုန်သည် သတိဟူသော အကြီးအမှူး ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော သူတို့ အား အရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်းကောင်း ကိလေသာ အကြွင်း ရှိသေးမှု အနာဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း ဤနှစ်ပါးသော ဖိုလ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဖိုလ်ကို ဤဘဝ၌ပင် မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပြည့်စုံသော အကျင့်ရှိသော မပျက်သော တရားရှိသော ထူးကဲသော ပညာရှိသော ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်လေ့ ရှိသော အဆုံးဖြစ်သော အတ္တဘောကို ဆောင်သော ကိလေသာမာရ်ကို စွန့်သော ထိုရဟန်းကို ဇရာ၏ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်သူဟု ငါ ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် (သင်တို့သည်) အခါခပ်သိမ်း နှစ်မျိုးသောဈာန်၌ မွေ့လျော်ကြသူ တည်ကြည်ကြသူ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိကြသူ ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ဉာဏ်ဖြင့် ရှုကြသူစစ်သည်နှင့်တကွသော မာရ်ကို လွှမ်းမိုး၍ ပဋိသန္ဓေနေမှု သေမှု၏ တစ်ဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်သို့) ရောက်ကြရသူတို့သည် ဖြစ်ကြကုန်လော့” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၀ - ဇာဂရိယသုတ်

၄၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် နိုးကြားမှုနှင့်ယှဉ်သူ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိသူ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရှိသူ ဝမ်းမြောက်မှုများသူ ကောင်းစွာ ကြည်လင်သူ ဖြစ်၍လည်း နေရာ၏။ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရာဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ အခါအားလျော်စွာ အထူးရှုလျက်လည်း နေရာ၏။ ရဟန်းတို့ နိုးကြားမှုနှင့်ယှဉ်သူ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ရှိသူတည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ရှိသူ ဝမ်းမြောက်မှုများသူ ကောင်းစွာ ကြည်လင်သူ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရာဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ အခါအားလျော်စွာ အထူးရှုလျက်နေသူ ရဟန်းအား အရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်း ကောင်း၊ ကိလေသာ အကြွင်းရှိသေးမှု အနာဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း ဤနှစ်ပါးသော ဖိုလ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဖိုလ်ကို ယခုဘဝ၌ပင် မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်အပ်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“နိုးကြားကြကုန်သော သင်တို့သည် ဤငါ၏ စကားကို နာကြကုန်လော့၊ အိပ်ပျော်နေကြကုန်သော သင်တို့သည် နိုးကြားကြကုန်လော့၊ အိပ်ပျော်ခြင်းထက် နိုးကြားခြင်းသည် မြတ်၏။ နိုးကြားသောသူအား ဘေးမရှိ။

အကြင်သူသည် နိုးလည်း နိုးကြား၏။ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ လည်း ရှိ၏။ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ လည်း ရှိ၏။ ဝမ်းမြောက်မှုများ၍ ကြည်လင်သော စိတ်လည်း ရှိ၏။ ထိုသူသည် အခါအားလျော်စွာ အသင့် အားဖြင့် တရားကို စူးစမ်းရှာဖွေလျက် ငြိမ်သက် တည်ကြည်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ကာ အဝိဇ္ဇာဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ရာ၏။

ထို့ကြောင့် ဤလောက၌ နိုးကြားသူကိုသာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော ဈာန်ရသော ရဟန်းသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း၏ (အကြောင်း) သံယောဇဉ်ကို ဖြတ်တောက်၍ ဤဘဝ၌ပင် အတုမရှိမြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်ရာ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒေသမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၁ - အာပါယိကသုတ်

၄၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဤဆိုလတ္တံ့သော အကြောင်းတရားနှစ်ပါးကို မပယ်နိုင်၍ အပါယ်၌ ဖြစ်ရမည့် ငရဲ၌ ဖြစ်ရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် ဤနှစ်ယောက်တို့တည်း။ အဘယ်နှစ်ယောက်တို့နည်း- အကြင်သူသည်ကား မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်ဘဲလျက် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံ၏။ အကြင်သူသည်ကား ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံ၍ ဖြူစင်သော မြတ်သော အကျင့် ကို ကျင့်သောသူကို အခြေအမြစ် မရှိသော မမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် စွပ်စွဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီး၏။ ရဟန်းတို့ ဤယုတ်မာ သော တရားတို့ကို မပယ်နိုင်၍ အပါယ်၌ ဖြစ်ရမည့် ငရဲ၌ ဖြစ်ရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤနှစ်ယောက်တို့တည်း။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုသော သူသည်လည်း ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ (မိမိ) ပြုလုပ်လျက် မပြုမလုပ်ဟု ပြောဆိုသော သူသည်လည်း ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့သည်လည်း ယုတ်သော အမှု ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နောင်တမလွန် ဘဝ၌ ငရဲခံရခြင်း တူကုန်၏။

ယုတ်မာသော သဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ (ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို) မစောင့်စည်းကုန်သော သင်္ကန်းကို လည်ပင်း၌ ပတ်ကြကုန်သော များစွာသော ထိုသူယုတ်မာတို့သည် ယုတ်မာသော မကောင်းမှုတို့ကြောင့် ငရဲသို့ ကျရောက်ရကုန်၏။

သီလလည်းမရှိ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကိုလည်း မစောင့်စည်းဘဲ တိုင်းသူပြည်သားတို့ သဒ္ဓါကြည်ဖြူ ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို စားရခြင်းထက် မီးလျှံကဲ့သို့ ပူလောင်သော သံတွေခဲကို စားရခြင်းကသာ၍ ကောင်းမြတ်သေး၏” ဟု ဤဂါထာ ဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဧကာဒသမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၂ - ဒိဋ္ဌိဂတသုတ်

၄၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ နှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိအယူတို့ဖြင့် နှိပ်စက်ခံရသော နတ်လူ အချို့တို့သည် တွန့်တို ဆုတ်နှစ် ကုန်၏။ အချို့တို့ သည်ကား လွန်၍ ပြေးသွားကုန်၏။ စက္ခုအမြင် ရှိသူတို့သည်ကား မဇ္ဈိမပဋိပဒါဖြင့် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အချို့သူတို့သည် တွန့်တိုဆုတ်နှစ်ကုန်သနည်း။ ရဟန်းတို့ နတ်လူ တို့သည် ဘဝလျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန်၏။ ဘဝ၌ မွေ့လျော်တတ်ကုန်၏။ ဘဝ၌ နှစ်သက် တတ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ဘဝချုပ်ရန်အတွက် တရား ဟောပြောသည်ရှိသော် စိတ်သည် မသက်ဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် နှလုံးမသွင်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အချို့သူတို့သည် တွန့်တို ဆုတ်နှစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အချို့သူတို့သည် လွန်၍ ပြေးသွားကုန်သနည်း။ အချို့သူတို့သည် ဘဝဖြင့်ပင် ငြီးငွေ့ကုန် ဘဝမှ ရုတ်နိုးကုန် ဘဝ၌ စက်ဆုပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဘဝကင်းပြတ်ခြင်းကို နှစ်သက် ကုန်၏။ အချင်းတို့ အကြံကြောင့် ဤအတ္တသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပြတ်၏။ ပျက်စီး၏။ သေသည်မှနောက်၌ မဖြစ်တော့၊ ဤတရား သည် ငြိမ်း၏။ ဤတရားသည် မြတ်၏။ ဤတရားသည် မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အချို့သူတို့သည် လွန်၍ ပြေးသွားကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် စက္ခုအမြင်ရှိသော သူတို့သည် မဇ္ဈိမပဋိပဒါဖြင့် မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကုန် သနည်း။ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာငါးပါးကို ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့် မြင်၏။ ဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာငါးပါး ကို ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့် မြင်ခြင်းကြောင့် ဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ရန် တပ်ခြင်းကင်းရန် ချုပ်ရန်ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် စက္ခုအမြင်ရှိသော သူတို့သည် မဇ္ဈိမပဋိပဒါဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်သူတို့သည် ဟုတ်မှန်သော ခန္ဓာငါးပါးကို ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့် မြင်ခြင်းကြောင့် ဟုတ်မှန် သော ခန္ဓာငါးပါး ကို လွန်မြောက်လျက် ဘဝတဏှာ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဟုတ်မှန်သော နိဗ္ဗာန်ကို (အာရုံပြု၍) ကိလေသာမှ လွတ်မြောက် ကုန်၏။

ခန္ဓာငါးပါးကို ပိုင်းခြား၍ သိသော ဘဝကြီးငယ်၌ တဏှာကင်းသော ထိုရဟန်းသည် ခန္ဓာငါးပါး၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့ မရောက်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒွါဒေသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

ဒုကနိပါတ် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

၃ - တိကနိပါတ်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁ - မူလသုတ်

၅၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အကုသိုလ်မူလတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- လောဘဟူသော အကုသိုလ်မူလ ဒေါသ ဟူသော အကုသိုလ်မူလ မောဟဟူသော အကုသိုလ်မူလတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အကုသိုလ်မူလတို့သည် ဤသုံးပါး တို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“လောဘသည် လည်းကောင်း၊ ဒေါသသည် လည်းကောင်း၊ မောဟသည် လည်းကောင်း မိမိ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဤတရားတို့သည် ဝါးပင်ကို မိမိအသီးသည်ပင် ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ ယုတ်မာသော စိတ်ရှိသူကို ဖျက်ဆီးကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

၂ - ဓာတုသုတ်

၅၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် နိရောဓဓာတ် တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“အကြင်သူ တို့သည် ရူပဓာတ်ကို ပိုင်းခြားသိ၍ အရူပဓာတ်တို့၌ မကပ်ငြိဘဲ နိရောဓဓာတ်၌ အာရုံပြုကာ အရိယမဂ် ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် သေခြင်းမှ လွန်မြောက်ကုန်၏။

အာသဝေါ ကင်းတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် နာမကာယဖြင့် ဥပဓိကင်းသော အမတဓာတ်သို့ ရောက်တော် မူ၍ ဥပဓိတို့၏ စွန့်လွှတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီးလျှင် စိုးရိမ်မှု ကင်းသော ကိလေသာမြူ ကင်းသော နိဗ္ဗာန်တရားကို ဟောတော်မူ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၃ - ပဌမဝေဒနာသုတ်

၅၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဝေဒနာတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ကို လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယမဂ်ကို လည်းကောင်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် တဏှာကင်းသည်ဖြစ်၍ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယဝေဒနာသုတ်

၅၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ သုခဝေဒနာကို ဆင်းရဲဟူ၍ ရှုအပ်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ငြောင့်တံကျင်ဟူ၍ ရှုအပ်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ကို အနိစ္စဟူ၍ ရှုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြံကြောင့် ရဟန်းသည် သုခဝေဒနာကို ဆင်းရဲဟူ၍ မြင်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ငြောင့်တံကျင်ဟူ၍ မြင်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အနိစ္စဟူ၍ မြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤရဟန်းကို ဖြူစင်၍ ကောင်းသော အမြင်ရှိသူ တဏှာပြတ်ပြီးသူ သံယောဇဉ်ကင်းပြီးသူ အကြွင်းမဲ့မာနကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲအဆုံးကို ပြုပြီးသူဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်သူသည် သုခဝေဒနာကို ဆင်းရဲဟူ၍ မြင်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာကို ငြောင့်တံကျင်ဟူ၍ မြင်၏။ ငြိမ်သက်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အနိစ္စဟူ၍ မြင်၏။

ဝေဒနာသုံးပါးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်ပြီးသော ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာ၌ သမုဇ္ဈေဒဝိမုတ္တိအားဖြင့် လွတ်မြောက်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းသည် အဘိညာဉ် ကိစ္စပြီးဆုံးပြီး၍ ငြိမ်းအေးပြီးလျှင် ယောဂလေးပါးကို လွန်မြောက်ပြီးသူဖြစ်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၅ - ပဌမဇေနာသုတ်

၅၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း-ကာမကို ရှာမှီးခြင်း၊ ဘဝကို ရှာမှီးခြင်း၊ အကျင့်မြတ်ကို ရှာမှီးခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိသည်ဖြစ်၍ ရှာမှီးခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ ရှာမှီးခြင်းတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ကိုလည်းကောင်း၊ ရှာမှီးခြင်းတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ကိုလည်းကောင်း၊ ရှာမှီးခြင်းတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယမဂ်ကို လည်းကောင်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းသည် ရှာမှီးခြင်းတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် တဏှာ ကင်းသည်ဖြစ်၍ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယဇေသနာသုတ်

၅၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း-ကာမကို ရှာမှီးခြင်း၊ ဘဝကို ရှာမှီးခြင်း၊ အကျင့်မြတ်ကို ရှာမှီးခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကျင့်မြတ်ကို ရှာမှီးခြင်းနှင့်တကွ ကာမကို ရှာမှီးခြင်း ဘဝကို ရှာမှီးခြင်းဟု ရှာမှီးခြင်း သုံးပါးတို့တည်း။ ဤသည် သာ မှန်၏ဟု အမှား သုံးသပ်ခြင်းသည် ဒိဋ္ဌိလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ (ကိလေသာ) အဆင့်ဆင့် တိုးပွား၏။

ရာဂအားလုံးတို့မှ ကင်းသော တဏှာကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ် ‘ဝိမုတ္တိ’ ရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှာမှီးခြင်းတို့ကို စွန့်လွှတ်၏။ ဒိဋ္ဌိဟူသော တည်ရာ အကြောင်းတို့ကို ပယ်နုတ်၏။ ရဟန်းသည် ရှာမှီးခြင်းတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အလို အာသာ မရှိသူ သို့လော သို့လော တွေးတောမှု မရှိသူဖြစ်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇ - ပဌမအာသဝသုတ်

၅၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အာသဝတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း-ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အာသဝတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် အာသဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ အာသဝတို့၏ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ကိုလည်းကောင်း၊ အာသဝတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ကို လည်းကောင်း၊ အာသဝတို့၏ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော အရိယမဂ်ကို လည်းကောင်း ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းသည် အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် တဏှာ ကင်းသည်ဖြစ်၍ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယအာသဝသုတ်

၅၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အာသဝတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အာသဝတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမာသဝသည် ကုန်ခဲ့ပြီ။ အဝိဇ္ဇာသဝသည်လည်း ကင်းပျောက်ပြီ။ ဘဝါသဝသည်လည်း ကုန်ခန်းပြီ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် (ကိလေသာမှ) ကင်းလွတ်ပြီးလျှင် ဥပဓိမရှိမှု၍ စစ်သည်နှင့် တကွသော မာရ်ကို အောင်လျက် အဆုံးစွန်သော ကိုယ်အတ္တဘောကို ဆောင်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉ - တဏှာသုတ်

၅၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ တဏှာတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ တဏှာတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“တဏှာယောဂနှင့် ယှဉ်၍ ဘဝကြီးငယ်၌ တပ်သော စိတ်ရှိကြသူ နိဗ္ဗာန် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မရကြသည့် ထိုသတ္တဝါတို့ သည် မာရ်နတ်၏ ကျော့ကွင်းတည်းဟူသော ယောဂနှင့် ယှဉ်ကုန်၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်ရ ကား သံသရာသို့ သွားကုန်၏။

လောက၌ အကြင်သူတို့သည်ကား တဏှာကို ပယ်သတ်ပြီး၍ ဘဝကြီးငယ်၌ တဏှာ ကင်းကုန်၏။ အကြင်သူတို့သည် လည်း အာသဝကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုသူအားလုံးတို့သည် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တစ်ဖက်ကမ်းသို့ မုချ ရောက်ကုန် ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

၁၀ - မာရဇေယျသုတ်

၅၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မာရ်မင်း၏ နိုင်ငံကို လွန်၍ နေမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်၏။ အဘယ် သုံးပါးတို့နှင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာ) အသေက္ခဖြစ်သော သီလ အစုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အသေက္ခဖြစ်သော သမာဓိအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အသေက္ခဖြစ်သော ပညာအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မာရ်မင်း၏ နိုင်ငံကို လွန်၍ နေမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်၏ဟု ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ သမာဓိ ပညာဟူကုန်သော ဤတရားတို့ကို ကောင်းစွာ ပွားများ အပ်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် မာရ်မင်း၏ နိုင်ငံကို လွန်၍ နေမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁ - ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်

၆၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ပုညကိရိယဝတ္ထုတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ပေးကမ်းမှု ‘ဒါန’ ဟူသော ပုည ကိရိယဝတ္ထု၊ ကျင့်သုံးမှု ‘သီလ’ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ပွားများမှု ‘ဘာဝနာ’ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပုညကိရိယဝတ္ထုတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ထိုသူသည် ကုသိုလ် ကောင်းမှုကိုသာလျှင် ကျင့်ရာ၏။ နောင်အခါ၌ မြင့်မြတ်၍ ချမ်းသာကျိုး ရှိသော ဒါနကို လည်းကောင်း၊ ကောင်းသော အကျင့်ကို လည်းကောင်း၊ မေတ္တာစိတ်ကို လည်းကောင်း ပွားများရာ၏။

ပညာရှိသူသည် သုခလျှင် အာနိသင် ရှိကုန်သော ဤတရားသုံးပါးတို့ကို ပွားများ၍ ဆင်းရဲ ကင်းသော ချမ်းသာသော လောကသို့ ကပ်ရောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

၂ - စက္ခုသုတ်

၆၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ စက္ခုတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း-မံသစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ပညာစက္ခုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခုနှင့် အတုမရှိသော ပညာစက္ခုဟူကုန်သော စက္ခုသုံးပါးတို့ကို ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

မံသစက္ခု၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ အကြောင်းတည်း။ အကြင်အခါ အတု မရှိသော ပညာစက္ခုဟူသော အာသဝက္ခယဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထိုအခါ ယင်းပညာစက္ခုဟူသော အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို ရခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ အားလုံးမှ ကင်းလွတ်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၃ - ဣန္ဒြိယသုတ်

၆၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း-သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ဟူသော အနညာတည သာမိတိန္ဒြေ၊ အထက်မဂ်သုံးပါးနှင့် အောက်ဖိုလ်သုံးပါးဟူသော အညိန္ဒြေ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အညာတာဝိန္ဒြေတို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပြောင့်မှန်သော လမ်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ကျင့်ဆဲ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပဌမအနညာတ ညဿာမိတိန္ဒြေဉာဏ် ဖြစ်၏။ ထိုဉာဏ်မှ အခြားမဲ့၌ အထက်မဂ်သုံးပါးနှင့် အောက်ဖိုလ် သုံးပါး ဟူသော အညိန္ဒြေ ဖြစ်၏။

ထိုအရဟတ္တမဂ်၏ အခြားမဲ့၌ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အညာတာဝိန္ဒြေ ဖြစ်၏။ ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသော တာဒိ ဂုဏ်ရှင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် ငါ၏ အရဟတ္တဖိုလ်သည် မပျက်စီးဟု ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်သည် မုချဖြစ်၏။

စင်စစ် ဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံ၍ ငြိမ်းအေးလျက် ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စစ်သည်နှင့်တကွ မာရ်ကို အောင်လျက် အဆုံးစွန်သော ကိုယ်အတ္တဘောကို ဆောင်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့်ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၄ - အဒ္ဓါသုတ်

၆၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ကာလတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- အတိတ်ကာလ၊ အနာဂတ် ကာလ၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာလတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကာလတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ခန္ဓာငါးပါး၌ ငါ သူတစ်ပါးဟု အမှတ်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာငါးပါး၌ တည်ကုန်လျက် ခန္ဓာငါးပါးကို ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့် သေမင်းနှင့် စပ်ယှဉ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

(ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်) ခန္ဓာငါးပါးကို ပိုင်းခြား သိသောကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးကို ငါ သူတစ်ပါး ဟု မအောက်မေ့၊ ကိလေသာမှ လွတ်သည် ဖြစ်၍ အတုမရှိ မြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ကို စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိ သိမြင်၏။

ခန္ဓာငါးပါးကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် သူတော်ကောင်း ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်ကာ ဆင်ခြင်၍ မှီဝဲလေ့ရှိသော တရား၌ တည်သူ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သတ္တဝါဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့ မရောက်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

၅ - ဒုစရိတသုတ်

၆၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဒုစရိတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ကာယဒုစရိတ်၊ ဝစီ ဒုစရိတ်၊ မနောဒုစရိတ်တို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ ဒုစရိတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပညာမဲ့သူသည် ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ကို ပြုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရာဂစသော အပြစ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော အခြားသောအမှုကို ပြုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ကံကို မပြုဘဲ အကုသိုလ်ကံကိုသာ အကြိမ်များ စွာ ပြုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးသောအခါ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၆ - သုစရိတသုတ်

၆၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ သုစရိတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း - ကာယသုစရိတ်၊ ဝစီသုစရိတ်၊ မနောသုစရိတ် တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သုစရိတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပညာရှိသည် ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရာဂစသော အပြစ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော အခြားအမှုကို စွန့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်ကံကို မပြုမူ၍ ကုသိုလ်ကံကိုသာ အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးသောအခါ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၇ - သောစေယျသုတ်

၆၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း-ကိုယ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း၊ နှုတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း၊ စိတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် ဤသုံးပါး တို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“ကိုယ်စင်ကြယ်မှု နှုတ်စင်ကြယ်မှု စိတ်စင်ကြယ်မှုရှိသော အလုံးစုံသော ကိလေသာ အညစ်အကြေး တို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၍ ဖြူစင်မှု ‘သောစေယျ’ တရားနှင့် ပြည့်စုံသော အာသဝေါကင်းသူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို စင်ကြယ်သူဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၈ - မောနေယျသုတ်

၆၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ရဟန္တာအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ‘မောနေယျ’ အကျင့်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးပါးတို့နည်း- ကာယမောနေယျ၊ ဝစီမောနေယျ၊ မနောမောနေယျတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရဟန္တာအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ‘မောနေယျ’ အကျင့်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို-

“ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်ဖျက်မှု ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်ဖျက်မှု မနောဒုစရိုက်ကို ပယ်ဖျက်မှုရှိသော မဂ်ရေစင်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ဆေးကြောပြီးသော မြင့်မြတ်သော မောနေယျတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အာသဝေါ မရှိသူ ရဟန္တာကို မုနိဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉ - ပဌမရာဂသုတ်

၆၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အကြင် တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် ရာဂကို မပယ်နိုင်သေး ဒေါသကို မပယ်နိုင်သေး မောဟကို မပယ်နိုင်သေး၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့ထားသူ မာရ်၏ ကျော့ကွင်း အစွပ်ခံရသူ မာရ်နတ် အလိုရှိတိုင်း အပြုခံရသူဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် ရာဂကို ပယ်နိုင်၏၊ ဒေါသကို ပယ်နိုင်၏၊ မောဟကို ပယ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မာရ်သည် မနှောင်ဖွဲ့နိုင်သူ မာရ်၏ ကျော့ကွင်း အစွပ်ခံရသူ မာရ်နတ် အလိုရှိတိုင်း အပြုမခံရသူဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“အကြင်သူသည် ရာဂကို လည်းကောင်း၊ ဒေါသကို လည်းကောင်း၊ မောဟကို လည်းကောင်း ကင်းကွာစေနိုင်၏။ ထိုသူကို ပြီးပြီးသုတ်တွင် တစ်ယောက် အပါအဝင်ဖြစ်၍ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသူ ရှေးရှေးရဟန္တာတို့ ကဲ့သို့ ကြွရောက်လာသူ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်သူ ဘေးအပေါင်း ရန်အပေါင်းကို လွန်ပြီးသူ သစ္စာ လေးပါးကို သိပြီးသူဟု ဆိုကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယရာဂသုတ်

၆၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းယောက်ျားဖြစ်စေ၊ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ အကြင် တစ်စုံတစ်ယောက်သည် ရာဂကို မပယ်နိုင်သေး၊ ဒေါသကို မပယ်နိုင်သေး၊ မောဟကို မပယ်နိုင်သေး။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို လှိုင်းတံပိုး ဝဲ၊ ဖမ်းယူတတ်သော ငါး မကားရဲ ရက္ခိသ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော သမုဒ္ဒရာကို မကူးမြောက်နိုင်သေးသူဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းယောက်ျားဖြစ်စေ၊ ရဟန်း မိန်းမဖြစ်စေ အကြင် တစ်စုံတစ်ယောက်သည် ရာဂကို ပယ်နိုင်၏။ ဒေါသကို ပယ်နိုင်၏။ မောဟကို ပယ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို လှိုင်းတံပိုး ဝဲ၊ ဖမ်းယူတတ်သော ငါး မကားရဲ ရက္ခိသ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်နိုင်သူဟု ဆိုအပ်၏။ ကူးမြောက်ပြီးသူ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီးသူ မကောင်းမှုမှ အပပြုပြီးသူ ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်း၌ တည်သူဟု ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဂကို လည်းကောင်း၊ ဒေါသကို လည်းကောင်း၊ မောဟကို လည်းကောင်း ကင်းကွာစေနိုင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖမ်းယူတတ်သော ငါး မကားရဲ ကြောက်မက်ဖွယ် လှိုင်းတံပိုးနှင့်တကွ ဖြစ်၍ လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့ သော ဤသမုဒ္ဒရာကို လွန်မြောက်ပြီ။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဂစသော ငါးပါးအပေါင်းကို လွန်မြောက်လျက် သေမင်းကို စွန့်ပြီးလျှင် ကိလေသာစသော ဥပဓိမရှိမှု၍ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်နိုင်၏။ ရာဂစသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ထိုသူသည် သီလစသည်ဖြင့် တစ်စုံတစ်ယောက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ထိုက်သူ၏ အဖြစ်သို့မရောက်၊ သေမင်းကို တွေဝေစေ၏ဟု ငါဆို၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၁ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသုတ်

၇၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံကြသူ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲတတ်ကြသူ မှားသော အယူရှိကြသူမှားသော အယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိကြသူ သတ္တဝါတို့ကို လည်းကောင်း၊ ထိုသတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရသည်တို့ကို လည်းကောင်း ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ထိုအခြင်းအရာကို တစ်ပါးသော သမဏထံမှသော် လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏထံမှသော် လည်းကောင်း ကြား၍ ဟောသည် မဟုတ်ပေ။ ရဟန်းတို့ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံကြသူ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲတတ်ကြသူ မှားသော အယူရှိကြသူမှားသော အယူဖြင့် တည်ဆောက်အပ်သော ကံရှိကြသူ သတ္တဝါ တို့ကို လည်းကောင်း၊ ထိုသတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရသည်တို့ကို လည်းကောင်း ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် သော်ကား ကိုယ်တိုင်သိ ကိုယ်တိုင်မြင် ကိုယ်တိုင်ထင်ရှားသော အခြင်းအရာကိုသာလျှင် ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံကြသူ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲ တတ်ကြသူ မှားသော အယူရှိကြသူ မှားသောအယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိကြသူ သတ္တဝါတို့ကို လည်းကောင်း၊ ထိုသတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရသည်တို့ကို လည်းကောင်း ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ဤလောက၌ အကြားအမြင်နည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလူ့ပြည်ဝယ် အသက်တိုသည် ဖြစ်ပါလျက် ကိုယ်ဖြင့် မှားသော အမှုတို့ကို ပြု၍မှားသော စကားကိုလည်း ပြောဆို၍ မှားသော စိတ်ကိုလည်း ဆောက်တည်၍ မကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ ပညာမဲ့သော ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသောအခါ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၂ - သမ္မာဒိဋ္ဌိကသုတ်

၇၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံကြသူ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲ တတ်ကြသူ ကောင်းသော အယူရှိကြသူ ကောင်းသော အယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိကြသူ သတ္တဝါတို့ကို လည်းကောင်း၊ ထိုသတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်သည် တို့ကို လည်းကောင်း ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ထိုအခြင်းအရာကို တစ်ပါးသော သမဏထံမှသော် လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏ ထံမှသော် လည်းကောင်း ကြား၍ ဟောသည် မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံကြသူ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲတတ်ကြသူ ကောင်းသော အယူရှိကြသူ ကောင်းသော အယူဖြင့် တည်ဆောက်အပ်သော ကံရှိကြသူ သတ္တဝါတို့ကို လည်းကောင်း ထိုသတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရသည်တို့ကို လည်းကောင်း ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ကိုယ်တိုင်သိ ကိုယ်တိုင်မြင် ကိုယ်တိုင်ထင်ရှားသော အခြင်းအရာကိုသာလျှင် ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံကြသူ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲ တတ်ကြသူ ကောင်းသော အယူရှိကြသူ ကောင်းသော အယူဖြင့် တည်ဆောက်အပ်သော ကံရှိကြသူ သတ္တဝါတို့ကို လည်းကောင်း၊ ထိုသတ္တဝါ တို့ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရသည်တို့ကို လည်းကောင်း ငါဘုရားမြင်တော်မူ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“ဤလောက၌ အကြားအမြင်များသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလူ့ပြည်ဝယ် အသက်တိုသည် ဖြစ်ရကား ကိုယ်ဖြင့် ကောင်း သော အမှုတို့ကို ပြု၍ မှန်ကန်သော စကားကိုလည်း ပြောဆို၍ ကောင်းသော စိတ်ကိုလည်း ဆောက်တည်၍ ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ ပညာရှိသော ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသောအခါ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၃ - နိဿရဏိယသုတ်

၇၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ထွက်မြောက်ကြောင်းနှင့် စပ်ကုန်သော ဓာတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးပါးတို့နည်း- ကာမ တို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ပဌမဈာန်ဟူသော ‘နေက္ခမ္မ’ ဓာတ်၊ ရူပါဝစရ တရားတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော အရူပဈာန်ဟူသော ‘အရူပ’ ဓာတ်၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် လာသော အကြောင်းတရားတို့ ပြုပြင် စီရင်အပ်သော အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အလုံးစုံသော တရားတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသော ‘နိရောဓ’ ဓာတ်တို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ ထွက်မြောက်ကြောင်းနှင့် စပ်ကုန်သော ဓာတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသောအခါ ခပ်သိမ်း နိဿရဏ သုံးပါးတို့ကို ကောင်းစွာမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ရူပါဝစရတရားတို့မှ လွန်မြောက်ကြောင်းကို လည်းကောင်း သိသောကြောင့် သင်္ခါရအားလုံးတို့၏ ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့ထိသိမြင်ရ၍ ထိုကာမရူပသင်္ခါတတို့၌ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ အားဖြင့် လွတ်မြောက်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းသည် အဘိညာဉ်ကိစ္စ ပြီးဆုံးပြီး၍ ငြိမ်းအေးပြီးလျှင် ယောဂလေးပါးကို လွန်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၄ - သန္တတရသုတ်

၇၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ရူပါဝစရတရားတို့ထက် အရူပါဝစရတရားတို့သည် အထူးငြိမ်းအေးကုန်၏။ အရူပါဝစရ တရား တို့ထက် (ရုပ်နာမ်ချုပ်ရာ) နိဗ္ဗာန်သည် အထူးငြိမ်းအေး၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ရူပဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြကုန်သော အကြင် သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ အရူပဘဝ၌ တည်ကြကုန်သော အကြင် သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း နိဗ္ဗာန်ကို မသိကြကုန်သောကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့ လားရောက်ရကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည် ရူပါဝစရတရားတို့ကို ပိုင်းခြားသိကုန်၍ အရူပါဝစရတရားတို့၌ မတည်ကြကုန်ဘဲ နိရောဓ၌ အာရုံပြုကာ အရိယမဂ်ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် သေမင်းမှ လွန်မြောက်ကုန်၏။

အာသဝေါ ကင်းတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် နာမကာယဖြင့် ဥပဓိကင်းသော အမတဓာတ်သို့ ရောက်တော် မူ၍ ဥပဓိတို့၏ စွန့်လွှတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီးလျှင် စိုးရိမ်မှု ကင်းသော ကိလေသာမြူ ကင်းသော နိဗ္ဗာန်တရား ကို ဟောတော်မူ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဂုတိပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၅ - ပုတ္တသုတ်

၇၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဤသားသုံးယောက်တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်သုံးယောက်တို့နည်း- (အမိအဖတို့ထက်) ဂုဏ်လွန်သော အတိဇာတသား လည်းကောင်း၊ (အမိအဖတို့နှင့်) ဂုဏ်တူသော အနုဇာတသား လည်းကောင်း၊ (အမိအဖတို့အောက်) ဂုဏ်ယုတ်သော အဝဇာတသား လည်းကောင်း တည်း။

ရဟန်းတို့ အတိဇာတသားသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သား၏ အမိအဖတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ တရားတော်ကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ အရှင်မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ မမှန်စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် သူတို့ မဟုတ်ကုန်၊ သီလမဲ့ကုန် ယုတ်မာသော သဘောရှိကုန်၏။ ထိုအမိအဖတို့၏ သား သည်ကား မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူ ဖြစ်၏။ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ ဖြစ်၏။ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ ဖြစ်၏။ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ မမှန်စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ သီလရှိ၏။ ကောင်းသော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အတိဇာတသားသည် ဤသို့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အနုဇာတသားသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သား၏ အမိအဖတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ တရားတော်ကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သံဃာတော် ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အရှင်မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ မမှန်စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သီလရှိကုန်၏။ ကောင်းသော သဘောရှိကုန်၏။ ထိုအမိအဖတို့၏ သားသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ ဖြစ်၏။ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ ဖြစ်၏။ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူ ဖြစ်၏။ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ အရှင် မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ မမှန်စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ မူးယစ် မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ သီလရှိ၏။ ကောင်းသော သဘော ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အနုဇာတသားသည် ဤသို့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဝဇာတသားသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သား၏ အမိအဖတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်

ဆည်းကပ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အရှင်မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ မမှန်စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ မူးယစ် မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သီလရှိကုန်၏။ ကောင်းသော သဘောရှိကုန်၏။ ထိုအမိအဖတို့၏ သားသည်ကား မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ မဟုတ်၊ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ မဟုတ်၊ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ မဟုတ်၊ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ အရှင်မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ မမှန်စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ မူးယစ်မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ သီလမဲ့၏။ ယုတ်မာ သော သဘောရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဝဇာတသားသည် ဤသို့ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသား သုံးယောက်တို့သည် ဤလောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပညာရှိတို့သည် (အမိအဖထက်) ဂုဏ်လွန်သော အတိဇာတသားနှင့် (အမိအဖတို့နှင့်) ဂုဏ်တူသော အနုဇာတ သားကို အလိုရှိကုန်၏။ အကြင် သားသည် အမျိုးအနွယ်ကို ဖျက်၏။ (အမိအဖတို့အောက်) ဂုဏ်ယုတ်သော ထိုအဝဇာတ သားကို အလိုမရှိကုန်။

ဤသုံးယောက်သော သားတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အကြင်သားတို့သည် ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ် ကုန်၏။ သဒ္ဓါသီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ တောင်းဆိုသူတို့၏ စကားကို သိကုန်၏။ ဝန်တိုခြင်း ကင်းကုန်၏။ ထိုသားတို့သည် တိမ်တိုက်မှ လွတ်သော လသည် တင့်တယ်သကဲ့သို့ ပရိသတ်တို့၌ တင့်တယ်ကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၆ - အဝုဋ္ဌိကသုတ်

၇၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်သုံးယောက်တို့နည်း- မရွာသော မိုးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ၌ ရွာသော မိုးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရပ်အားလုံးကို ပျံ့နှံ့၍ ရွာသော မိုးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မရွာသော မိုးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အထီးကျန်သူ ဧည့်သည် သူဖုန်းစား သူတောင်းစားတို့အား ထမင်းအဖျော်ကို လည်းကောင်း၊ အဝတ်ကို လည်းကောင်း၊ ယာဉ်ကို လည်းကောင်း၊ ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လည်းကောင်း ပေးလှူတတ်သူ မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ မရွာသော မိုးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ၌ ရွာသော မိုးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ အထီးကျန်သူ ဧည့်သည် သူဖုန်းစား သူတောင်းစားတို့အား ထမင်း အဖျော်ကို လည်းကောင်း၊ အဝတ်ကို လည်းကောင်း၊ ယာဉ်ကို လည်းကောင်း၊ ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လည်းကောင်း ပေးလှူတတ်သူဖြစ်၍ အချို့တို့အားကား ပေးလှူတတ်သူ မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ တစ်စိတ် တစ်ဒေသ၌ ရွာသော မိုးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အရပ်အားလုံးကို ပျံ့နှံ့၍ ရွာသော မိုးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အထီးကျန်သူ ဧည့်သည် သူဖုန်းစား သူတောင်းစားတို့အား ထမင်း အဖျော်ကို လည်းကောင်း၊ အဝတ်ကို လည်းကောင်း၊ ယာဉ်ကို လည်းကောင်း၊ ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လည်းကောင်း ပေးလှူတတ်၏။ ရဟန်းတို့ အရပ်အားလုံးကို ပျံ့နှံ့၍ ရွာသော မိုးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်သူသည် ထမင်း အဖျော် ဘောဇဉ်ကို ရ၍ သမဏဗြာဟ္မဏ အထီးကျန်သူ ဧည့်သည် သူဖုန်းစား သူတောင်း စားတို့ကို ထမင်း အဖျော်ကို လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကို လည်းကောင်း ရသည် ဖြစ်လျက် မဝေဖန်၊ စင်စစ် ထိုသို့ သဘောရှိသော ထိုယောက်ျားယုတ်ကို မရွာသော မိုးနှင့်တူသူဟု ဆိုကုန်၏။

အကြင်သူသည် အလှူခံ အချို့တို့အား ပေးလှူ၏။ အလှူခံ အချို့တို့အား မပေးလှူ ထိုသို့ သဘောရှိသော သူကို ပညာရှိတို့သည် ကွက်ကျားရွာသော မိုးနှင့် တူသူဟု ဆိုကုန်၏။

ထမင်းရလွယ်သည့် စကားကို ပြောတတ်သော အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို သနား စောင့်ရှောက် တတ်သော ယောက်ျားသည် နှစ်သက်ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ ဖြန့်ကြဲ ပေးလှူတတ်၏။ ပေးလိုက်ကြပါကုန်၊ ပေးလိုက်ကြပါ ကုန်ဟု ဆိုတတ်၏။

မိုးသည် ထစ်ကြိုးမြည်ဟည်း၍ ရွာပြီးလျှင် ရေဖြင့် စီးလျက်သာလျှင် ကြည်းကုန်းကို လည်းကောင်း၊ ချိုင့်ဝှမ်းရာကို လည်းကောင်း ပြည့်စေ သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ ထိုသို့ သဘောရှိသော အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည် တရားသဖြင့် စုဆောင်း၍ ထကြွမှု လုံ့လကြောင့် ရသော ဥစ္စာကို ရှေ့ကမှောက် ရောက်လာကုန်သော သူဖုန်းစားတို့အား ထမင်း အဖျော်ဖြင့် ရောင့်ရဲစေ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၇ - သုခပတ္တနာသုတ်

၇၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဤချမ်းသာသုံးပါးတို့ကို တောင့်တသော ပညာရှိသည် သီလကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ အဘယ်သုံးပါးတို့ နည်း- ကျော်စောသတင်း ချီးမွမ်းခြင်းသည် ငါ့ထံသို့ ရောက်ပါစေဟု အလိုရှိသူ ပညာရှိသည် သီလကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့သည် ငါ့အား ဖြစ်ပေါ်ပါစေကုန်သတည်း ဟု အလိုရှိသူ ပညာရှိသည် သီလကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ နတ်ပြည် လောက၌ ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု အလိုရှိသူ ပညာရှိသည် သီလကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤချမ်းသာသုံးပါးတို့ကို တောင့်တသော ပညာရှိသည် သီလကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

ချီးမွမ်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာရခြင်းကို လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝဝယ် နတ်ပြည်၌ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လားရောက်ရခြင်းကို လည်းကောင်း (ဤ)ချမ်းသာ သုံးပါးတို့ကို တောင့်တသော ပညာရှိသည် သီလကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။

မကောင်းမှုကို (မိမိ) မပြုသော်လည်း မကောင်းမှု ပြုသူကို မှီဝဲဆည်းကပ်မှု မကောင်းမှု၌ ပြုလေသလော မပြုလေ သလောဟု တွေးတော ယုံမှားခံရ၏။ မကောင်းသတင်း ကျော်စောခြင်း သည်လည်း ထိုသူ့အပေါ်သို့ ရောက်၏။

အကြင်သူသည် အကြင် ကောင်းမကောင်း သဘောရှိသော သူ့ကို အဆွေခင်ပွန်း ပြု၍ မှီဝဲဆည်းကပ်၏။ ထိုသူသည် ထိုကောင်းမကောင်း ရှိသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်၏။ အတူတကွ ပေါင်းဖော် နေထိုင်သူသည် ထိုအတူတကွ နေထိုင်သူနှင့် တူသော သဘောရှိသည်သာ ဖြစ်၏။

အဆိပ်လူးမြားသည် အဆိပ် မလိမ်းကျံသေးသော မြားစည်းကို မိမိအဆိပ်ဖြင့် လိမ်းကျံ ကူးစက်သကဲ့သို့ မှီဝဲ ဆည်းကပ်ခံရသူ သူယုတ်မာသည် မိမိသို့ မှီဝဲဆည်း ကပ်လာသူ သူတော်ကောင်း ကို မိမိ၏ ယုတ်မာမှုဖြင့် လိမ်းကျံ ကူးစက်၏။ အတူတကွ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ လက်ခံသူ သူယုတ်မာသည် မိမိသို့ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ လာသူ သူတော်ကောင်းကို မိမိယုတ်မာမှုဖြင့် လိမ်းကျံ

ကူးစက်၏။ ပညာရှိသည် ဤသို့ ယုတ်မာမှုဖြင့် လိမ်းကျံ ကူးစက်ခြင်းမှ ကြောက်သောကြောင့် ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိသူမဖြစ်ရာ။

အကြင်သူသည် ငါးပုပ်ကို သမန်းမြက်ဖြင့် ထုပ်၏။ ထိုသူ၏ သမန်းမြက်တို့သည်လည်း အပုပ်နဲ့ လှိုင်ကုန်သကဲ့သို့ သူမိုက်ကို မှီဝဲသူတို့သည် ဤအတူ အပုပ်နဲ့ လှိုင်ကုန်၏။ အကြင်သူသည် ပေါက်ရွက်ဖြင့် တောင်လုပ်ပန်းကို ထုပ်၏။ ထိုသူ၏ ပေါက်ရွက်တို့သည်လည်း အမွှေးနဲ့ လှိုင်ကုန် သကဲ့သို့ ပညာရှိကို မှီဝဲသူတို့သည် ဤအတူ အမွှေးနဲ့လှိုင်ကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဖက်ရွက်ထုပ်ကဲ့သို့ မိမိကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးကို သိ၍ ပညာရှိသည် သူယုတ်မာ တို့ကို မမှီဝဲရာ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကိုသာ မှီဝဲရာ၏။ သူယုတ်မာတို့သည် ငရဲသို့ ဆောင်တတ် ကုန်၏။ သူတော်ကောင်းတို့သည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်စေတတ်ကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၈ - ဘိဒုရသုတ်

၇၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ကွဲပြားခြင်း သဘောရှိ၏။ ဝိညာဏ်သည် ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ခန္ဓ-ကိလေသ-အဘိသင်္ခါရ-ကာမဂုဏ်ဟူသော ဥပဓိ အားလုံးတို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ကွဲပြားခြင်း သဘောရှိသော ခန္ဓာကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို လည်းကောင်း သိ၍ ဥပဓိ အားလုံးတို့၌ ဘေးကိုလည်း တွေ့မြင်လျက် ပွားများပြီးသော ကိုယ်စိတ်ရှိသူသည် မြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းကို လွန်မြောက်ပြီးဖြစ်ရကား မိမိအသက်ကို မနှစ်သက်ဘဲ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရ မည့်ကာလကို ကြည့်ရှု ဆိုင်းငံ့၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အဋ္ဌမသုတ်။

၁။ ဥပဓိလေးပါး (၁) ခန္ဓာငါးပါးသည် ခန္ဓုပဓိ (၂) ကိလေသာဟူသမျှသည် ကိလေသုပဓိ (၃) ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည် အဘိသင်္ခါရပဓိ (၄) ကာမဂုဏ်ငါးပါးသည် ကာမဂုဏ်ပဓိ။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၉ - ဓာတုသော သံသန္ဓနသုတ်

၇၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ အဇ္ဈာသယဓာတ်အားဖြင့် နှီးနှောကြ ညီညွတ်ကြကုန်၏။ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ယုတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ နှီးနှောကြ ညီညွတ်ကြကုန်၏။ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါ တို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ နှီးနှောကြ ညီညွတ်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အတိတ်ကာလ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ အဇ္ဈာသယဓာတ် အားဖြင့်သာ နှီးနှောခဲ့ဖူး ညီညွတ်ခဲ့ဖူးကြကုန်၏။ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ယုတ် သော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ နှီးနှောခဲ့ဖူး ညီညွတ်ခဲ့ဖူးကြကုန်၏။ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ နှီးနှောခဲ့ဖူး ညီညွတ်ခဲ့ဖူး ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အနာဂတ်ကာလ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ အဇ္ဈာသယဓာတ် အားဖြင့်သာ နှီးနှောကြ ညီညွတ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ယုတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ နှီးနှောကြ ညီညွတ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ နှီးနှောကြ ညီညွတ်ကြကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ယခု ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌လည်း သတ္တဝါတို့သည် သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ အဇ္ဈာသယဓာတ် အားဖြင့်သာ နှီးနှောကြ ညီညွတ်ကြကုန်၏။ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ယုတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ နှီးနှောကြ ညီညွတ်ကြကုန်၏။ ကောင်းသော နှလုံးသွင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ကောင်းသော နှလုံးသွင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူတကွ နှီးနှောကြ ညီညွတ်ကြ ကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“ရောနှောခြင်းကြောင့် ကိလေသာဖြစ်၏။ မရောနှောခြင်းကြောင့် ကိလေသာ ပျက်စီး၏။ သေးငယ်သော သစ်သား ဖောင်ကို တက်စီး၍ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ နစ်မြုပ် ရသကဲ့သို့ ဤအတူ ပျင်းရိသူကို အကြောင်းပြု၍ ကောင်းသော အသက် မွေးခြင်းရှိသော သူသည်လည်း သံသရာ၌ နစ်မြုပ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ယုတ်လျော့သော ဝီရိယရှိသော ထိုပျင်းရိသူကို ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

ကာယဝိဝေကစသည်ဖြင့် ကင်းဆိတ်ကြသူ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိကြသူ သမထ ဝိပဿနာဖြင့် ရှုလေ့ရှိကြသူ အမြဲထက်သန်သော လုံ့လရှိကြသူ အရိယာ ပညာရှိတို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်မှီဝဲရာ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - တတိယဝဂ် ===

၁၀ - ပရိဟာနသုတ်

၇၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးပါးတို့သည် ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ရဟန်းအား မတိုးတက် မကြီးပွားရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ် သုံးပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသူ ဖြစ်၏။ အမှုကိစ္စ၌ မွေ့လျော်သူ ဖြစ်၏။ အမှုကိစ္စ၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်သူ ဖြစ်၏။ စကား ပြောခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသူ ဖြစ်၏။ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော် တတ်သူဖြစ်၏။ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်သူ ဖြစ်၏။ အိပ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသူ ဖြစ်၏။ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ ဖြစ်၏။ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်တတ်သူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးပါးတို့သည် ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ရဟန်းအား မတိုးတက် မကြီးပွားရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးပါးတို့သည် ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ရဟန်းအား တိုးတက်ကြီးပွားရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ် သုံးပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသူ မဟုတ်။ အမှုကိစ္စ၌ မွေ့လျော်သူ မဟုတ်။ အမှုကိစ္စ၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်သူ မဟုတ်။ စကားပြောခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသူ မဟုတ်။ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ မဟုတ်။ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်သူ မဟုတ်။ အိပ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသူ မဟုတ်။ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ မဟုတ်။ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်သူ မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးပါးတို့သည် ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင် ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စလျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိ၏။ စကားပြောခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိ၏။ အိပ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိ၏။ တုန်လှုပ် ပျံ့လွင့်တတ်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက်။

ထို့ကြောင့်ပင် အမှုကိစ္စနည်းသူ အိပ်ခြင်းနည်းသူ မပျံ့လွင့်သူ ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ ထိုက်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒသမသုတ်။

တတိယဝဂ် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၁ - ဝိတက္ကသုတ်

၈၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ အကုသိုလ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- သူတစ်ပါးတို့က မထီမဲ့မြင် မပြုခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောနှင့် စပ်ယှဉ် သော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’၊ သူတစ်ပါးတို့၌ ချစ်ခင်မှု ‘ဂေဟသိတပေမ’ နှင့် စပ်ယှဉ်သော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အကုသိုလ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“သူတစ်ပါးတို့က မထီမဲ့မြင် မပြုခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သူ၊ လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၌ လေးစားသူ၊ ချစ်ကျွမ်းဝင် သူတို့နှင့်တကွ (ဂေဟသိတပေမဖြင့်) နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လေ့ရှိသူသည် သံယောဇဉ် ကုန်ခန်းရန် ဝေးကွာလှ၏။

အကြင်သူသည်ကား သားသမီး ကျွဲနွားကို လည်းကောင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းအမှုတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်း ပရိက္ခရာ သိမ်းဆည်းမှုတို့ကို လည်းကောင်း ပယ်စွန့်၍ ရှင်ရဟန်းပြု၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ ထိုက်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၂ - သက္ကာရသုတ်

၈၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ပူဇော်သက္ကာရ ပြုမှုဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန် သိမ်းကျုံးယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျ ရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ကြရသည်တို့ကို ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်သက္ကာရ မပြုမှုဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန် သိမ်းကျုံးယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ကြရသည်တို့ကို ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်သက္ကာရပြုမှု ပူဇော်သက္ကာရ မပြုမှုဟူသော ထိုနှစ်ပါးစုံဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန် သိမ်းကျုံးယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ကြရသည်တို့ကို ငါဘုရားမြင်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ထိုအခြင်းအရာကို အခြားတစ်ပါးသော သမဏထံမှ လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏထံမှ လည်း ကောင်း ကြား၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ်မှာမူ ငါဘုရားသည် ကိုယ်တိုင်သိ ကိုယ်တိုင်မြင် ကိုယ်တိုင်ထင်ရှားသော အခြင်းအရာကိုသာလျှင် ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်သက္ကာရ ပြုမှုဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန် သိမ်းကျုံးယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ကြရသည်တို့ကို ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်သက္ကာရ မပြုမှုဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန် သိမ်းကျုံးယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ကြရသည်တို့ကို ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်သက္ကာရပြုမှု ပူဇော်သက္ကာရ မပြုမှုဟူသော ထိုနှစ်ပါးစုံဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန် သိမ်းကျုံးယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ကြရ သည်တို့ကို ငါဘုရား မြင်တော်မူ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပူဇော်သက္ကာရ ပြုမှုကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပူဇော်သက္ကာရ မပြုမှုကြောင့် လည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးစုံကြောင့် လည်း ကောင်း ပူဇော်သက္ကာရ အပြုခံရသော မမေ့မလျော့ နေလေ့ရှိသော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ သမာဓိသည် မတုန်လှုပ်။

သိမ်မွေ့သော ပညာဖြင့် ရှုလေ့ရှိသော အမြဲမပြတ် သမထ ဝိပဿနာဖြင့် ရှုလေ့ရှိသော ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်လျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သူတော်ကောင်းဟု ဆိုကြကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၃ - ဒေဝသဒ္ဒသုတ်

၈၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ နတ်ပြည်တို့၌ အချိန်ကာလ တစ်ခုမှ အချိန်ကာလ တစ်ခုကို အကြောင်းပြု၍ ဤသုံးမျိုးသော နတ်တို့ အချင်းချင်း ပြောဆိုသံတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့် သည် ဆံ့မုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် (ရဟန်းပြု)ရန် ကြိုးစားအားထုတ်၏။ ထိုအခါ “ဤအရိယာတပည့်သည် မာရ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ စစ်တိုက်ရန် ကြိုးစား အားထုတ်၏” ဟု နတ်ပြည်တို့၌ နတ်တို့ အချင်းချင်း ပြောဆိုသံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ နတ်ပြည်တို့၌ အချိန်ကာလတစ်ခုမှ အချိန်ကာလတစ်ခုကို အကြောင်းပြု၍ ပဌမဖြစ်သော ဤနတ်တို့ အချင်းချင်း ပြောဆိုသံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြင်အခါ အရိယာတပည့်သည် ဗောဓိပက္ခိယတရား ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွားများ အားထုတ်မှုနှင့် မပြတ်ယှဉ်လျက် နေ၏။ ထိုအခါ ဤအရိယာတပည့်သည် မာရ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ စစ်တိုက်နေ၏ဟု နတ်ပြည် တို့၌ နတ်တို့အချင်းချင်း ပြောဆိုသံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ နတ်ပြည်တို့၌ အချိန်ကာလတစ်ခုမှ အချိန်ကာလ တစ်ခုကို အကြောင်းပြု၍ ဒုတိယဖြစ်သော ဤနတ်တို့ အချင်းချင်း ပြောဆိုသံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြင်အခါ အရိယာတပည့်သည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်လျက်နေ၏။ ထိုအခါ “ဤအရိယာတပည့် သည် အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ရှိ၍ ထိုစစ်မြေဦးကိုပင် အောင်နိုင်ကာ လွှမ်းမိုးလျက်နေ၏” ဟု နတ်ပြည်တို့၌ နတ်တို့ အချင်းချင်း ပြောဆိုသံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ နတ်ပြည်တို့၌ အချိန်ကာလတစ်ခုမှ အချိန်ကာလ တစ်ခုကို အကြောင်းပြု၍ တတိယဖြစ်သော ဤနတ်တို့ အချင်းချင်း ပြောဆိုသံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ နတ်ပြည်တို့၌ အချိန်ကာလတစ်ခုမှ အချိန်ကာလတစ်ခုကို အကြောင်းပြု၍ ဤသုံးပါးသော နတ်တို့ အချင်းချင်း ပြောဆိုသံတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အောင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ရှိသော သီလစသော ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးမြတ်သော ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားကို တွေ့မြင်ကြရကုန်၍ နတ်တို့သည်လည်း ရှိခိုးကုန်၏။

ယောက်ျား အာဇာနည်ဖြစ်သော အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် တားမြစ်ခြင်းငှါ ခဲယဉ်း လှစွာသော သေမင်း၏ စစ်သည်ကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အောင်နိုင်သောကြောင့် လူများစွာတို့၏ အောင်နိုင်ခဲ့သည်ကို အောင်တော်မူပေပြီ။ ထိုအသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးသော ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို နတ်တို့သည် ဤသို့ ရှိခိုးကြကုန်၏။ မှန်၏-အကြင် အကြောင်းကြောင့် ယောက်ျား အာဇာနည်သည် သေမင်း၏ အလိုသို့ လိုက်နာရ၏။ ထိုယောက်ျား အာဇာနည်၏ သေမင်းအလိုသို့ လိုက်နာရမည့် ထိုအကြောင်းကို နတ်တို့သော်မှလည်း မမြင်နိုင်ကြကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၄ - ပဉ္စပုဗ္ဗနိမိတ္တသုတ်

၈၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ နတ်တို့သည် နတ်ပြည်မှ စုတေချိန် နီးသောအခါ ထိုနတ်သားအား “ပန်ဆင်သော ပန်းတို့ ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ အဝတ်တန်ဆာတို့ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ လက်ကတီး (ချိုင်း) ကြားတို့မှ ချွေးထွက် ကုန်၏။ ကိုယ်၌ အရေအဆင်း မလှခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ နတ်သားသည် မိမိနေရာ နတ်ပိမာန်၌ မမွေ့လျော်” ဟူသော ဤပုဗ္ဗနိမိတ်ငါးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနတ်သားကို နတ်တို့သည် “ဤနတ်သားကား စုတေချိန်နီး၏” ဟု သိ၍ “အရှင် ဤနတ်ဘုံမှ သုဂတိ ဘဝသို့ သွားပါလော့၊ သုဂတိဘဝသို့ သွားပြီးလျှင် ကောင်းစွာ ရနိုင်သော လာဘ်ကို ရယူပါလော့၊ ကောင်းစွာ ရနိုင်သော လာဘ်ကို ရယူပြီး၍ ကောင်းစွာ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်၍ တည်သူ ဖြစ်ပါလော့” ဟု စကားသုံးခွန်းတို့ဖြင့် ဝမ်းမြောက် စေကြကုန်၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏ သုဂတိဘဝသို့ သွားခြင်းဟု ပြောဆို ချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏ ကောင်းစွာ ရနိုင်သော လာဘ်ဟု ပြောဆို ချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်၍ တည်ခြင်းဟု ပြောဆို ချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း နတ်တို့၏ သုဂတိဘဝသို့ သွားခြင်းဟု ပြောဆို ချီးမွမ်းခြင်းသည် လူ့အဖြစ်ပင်တည်း၊ နတ်သည် လူဖြစ်သည် ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ကိုရ၏။ ရဟန်း နတ်တို့၏ ကောင်းစွာ ရနိုင်သော လာဘ်ကို ရခြင်းဟု ဆိုခြင်းသည် ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ကို ရခြင်းပင်တည်း၊ ထိုယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ သည် ထိုနတ်သား၏ စိတ်အစဉ်သို့ သက်ဝင်၏။ အမြစ်အရင်း ဖြစ်၏။ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်၍ တည်၏။ မြဲမြံ၏။ သမဏသော် လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏသော် လည်းကောင်း၊ နတ်သော် လည်းကောင်း၊ မာရ်နတ်သော် လည်းကောင်း၊

ပြဟောသော် လည်းကောင်း၊ လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသော် လည်းကောင်း မဖယ်ရှားနိုင်၊ ရဟန်း နတ်တို့၏ ကောင်းစွာ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်၍ တည်ခြင်းဟု ဆိုခြင်းသည် မဖယ်ရှားနိုင်သော ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ပင်တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“အကြင်အခါ၌ နတ်သည် အသက်တမ်း ကုန်ခြင်းကြောင့် နတ်ပြည်မှ စုတေ၏။ ထိုအခါ ဝမ်းမြောက်စေသော နတ်တို့၏ သုံးမျိုးသော မှာကြားသံတို့သည် ဖြစ်ပေါ် လာကုန်၏။

အရှင် ဤနတ်ဘုံမှ သုဂတိဘဝဖြစ်သော လူတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ သွားပါ လေလော့၊ လူဖြစ် သော သင်သည် သူတော်ကောင်းတရား၌ အတုမရှိ မြတ်သော ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ကို ရယူပါလော့။

သင်၏ ထိုယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ တရားသည် အမြဲ စိတ်အစဉ်သို့ သက်ဝင်၍ အမြစ်အရင်းဖြစ်ကာ မတုန်မလှုပ် ကောင်းစွာ တည်ပြီးလျှင် ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သော သူတော်ကောင်း တရားဟူသော သာသနာ၌ အသက်ထက်ဆုံး တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ မဖယ်ရှားနိုင်သော သဒ္ဓါတရား ဖြစ်ပါစေ။

ကာယဒုစရိုက်ကို လည်းကောင်း၊ ဝစီဒုစရိုက်ကို လည်းကောင်း၊ မနောဒုစရိုက်ကို လည်းကောင်း ပယ်စွန့်၍ အခြား တစ်ပါးသော ဒေါသနှင့်ယှဉ်သော အမှုကိုလည်း ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အတိုင်းအရှည် ပမာဏမရှိသော ကိလေသာ (ဥပမိ) ကင်းစင်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း အကြိမ် များစွာပြု၍ ထိုနတ်ပြည် လောက၌ ပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းဖြင့် ခန္ဓာကိုယ် ‘ဥပမိ’ ၏ တင့်တယ် ပြည့်စုံကြောင်းဖြစ်သော ထိုကုသိုလ်ကောင်းမှုကို အကြိမ်များစွာပြု၍ တစ်ပါးသော အပေါင်းအဖော်တို့ကိုလည်း သူတော်ကောင်း တရားတည်း ဟူသော မြတ်သော အကျင့်၌ သက်ဝင်စေပါလော့။

အကြင်အခါ၌ နတ်တို့သည် စုတေမည့် နတ်ကို သိကြကုန်၏။ ထိုအခါ ဤသနားစောင့်ရှောက်မှုဖြင့် အချင်းနတ်သား ဤနတ်ပြည်သို့ အဖန်ဖန် လာလှည့်ပါဟု ဝမ်းမြောက်စေကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့်ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၅ - ဗဟုဇနဟိတသုတ်

၈၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့သည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော် လူများ အကျိုးငှါ လူများ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ စီးပွား အလို့ငှါ ချမ်းသာ အကျိုးငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးယောက်တို့နည်း- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူသော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ သော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ရှေးဦးစွာသော ဤပုဂ္ဂိုလ် သည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ်သည်ရှိသော် လူများ အကျိုးငှါ လူများ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ စီးပွား အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ‘သာဝက’ သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သူ အာသဝေါ ကုန်ခန်းသူ ကျင့်သုံးပြီးသူ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးသူ အရဟတ္တဖိုလ် သို့ ရောက်ပြီးသူ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ခန်းပြီးသူ ကောင်းစွာသိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏။ ထိုတပည့် ‘သာဝက’ သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဒုတိယဖြစ်သော ဤပုဂ္ဂိုလ် သည် လောက၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် လူများ အကျိုးငှါ လူများ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို စောင့်ရှောက် ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ စီးပွား အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ‘သာဝက’ သည် ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ မဂ်အကျင့်ဖြင့် အရိယာဇာတ်ရှိသူ အကြားအမြင်များသူ သီလအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထိုတပည့် ‘သာဝက’ သည် လည်း အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ သော တရားကို ဟော၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ တတိယ ဖြစ်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် လောက၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် လူများ အကျိုးငှါ လူများ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ စီးပွား အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့သည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော် လူများ အကျိုးငှါ လူများ ချမ်းသာခြင်းငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ခြင်း ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ စီးပွား အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“လောက၌ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရှာမှီးသော ရှေးဦး ပဌမဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား သို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်သော ပွားများအပ် ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် ရှိသောတပည့် ‘သာဝက’ သည် လည်းကောင်း ထို့ပြင် မဂ်အကျင့်ဖြင့် အရိယာဇာတ်ရှိသော အကြားအမြင်များ၍

သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်းကောင်း၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်ကုန်သော ထိုသုံးမျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပညာအရောင်ကို ပြုတတ်ကုန်လျက် တရားကို ဟောကြားကုန်ပြီးလျှင် အမြိုက်နိဗ္ဗာန် တံခါးကို ဖွင်းလှစ်ကြကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် များစွာသော လူအပေါင်း ကို ယောဂလေးပါးမှ လွတ်မြောက်စေကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည် အတုမရှိမြတ်သော လှည်းမှူးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကောင်းစွာ ဟောတော် မူအပ်သော အရိယမဂ်ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။ အကြင်သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ မမေ့မလျော့ ကြကုန်၊ ထိုသူနှစ်ဦးတို့သည် ဤဘဝ၌ပင် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုကြကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၆ - အသုဘာနုပဿီသုတ်

၈၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ခန္ဓာကိုယ်၌ အသုဘ အခြင်းအရာကို ရှုလျက် နေကြကုန်လော့၊ အာနာပါနဿတိသည်လည်း သင်တို့၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ ရှေးရှုတည်စေကြကုန်လော့၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ အနိစ္စဟု ရှုလျက် နေကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ခန္ဓာကိုယ်၌ အသုဘ အခြင်းအရာကို ရှုလျက် နေကြကုန်သော သူတို့အား တင့်တယ်သည့် အဖြစ်ဟူသော သုဘဓာတ်ကြောင့် ရာဂကိန်းဝပ်မှု ရာဂါနုသယသည် ကင်းပျောက်၏။ အာနာပါနဿတိ၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ ရှေးရှု တည်မှုကြောင့် အပဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲခြင်းအဖို့ ရှိကုန်သော အလိုဆန္ဒ အာသယသို့ အစဉ်လိုက်တတ်သည့် မိစ္ဆာ ဝိတက်တို့သည် မဖြစ်ပေါ်ကုန်၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ အနိစ္စဟု ရှုလျက် နေကြကုန်သော သူတို့အား အဝိဇ္ဇာမောဟ ကင်းပျောက်၍ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသောအခါ ခပ်သိမ်း ကောင်းစွာ မြင်သော ထိုရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ်၌ အသုဘ အခြင်းအရာကို ရှုသည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ ထွက်သက်ဝင်သက်၌ ထင်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို ရှုသည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း ထိုအလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ၌ အရဟတ္တ ဖလဝိမုတ္တိဖြင့် လွတ်မြောက်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းသည် အဘိညာဉ်ကိစ္စ ပြီးဆုံးပြီဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးပြီးလျှင် ယောဂလေးပါးကို လွန်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်တော့၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၇ - ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နသုတ်

၈၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးအားလျော်သောအကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းအား ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပန္နပုဂ္ဂိုလ်ဟု ပြောကြား ရန် ဤအလျော်သဘောသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပန္န ရဟန်းသည် ပြောဆိုသည်ရှိသော် တရားနှင့်စပ်ယှဉ် သော စကားကိုသာလျှင် ပြောဆို၏။ တရားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော စကားကို မပြောဆို၊ ကြံစည်သည်ရှိသော် တရားနှင့်စပ်ယှဉ် သော အကြံအစည်ကို သာလျှင် ကြံစည်၏။ တရားနှင့်မစပ်ယှဉ်သော အကြံအစည်ကို မကြံစည်၊ ထိုပြောဆိုမှု ကြံစည်မှု နှစ်ပါးစုံကို မပြုမူ၍ နေသည်ရှိသော် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္မဇဉ်’ ရှိသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“တရားလျှင် ဓမ္မလျော်ရာရှိသော တရား၌ ဓမ္မလျော်တတ်သော တရားကို ကြံစည်တတ်သော တရားကို အစဉ် အောက်မေ့သော ရဟန်းသည် သူတော်ကောင်း တရားမှ မဆုတ်ယုတ်။

သွားသော် လည်းကောင်း၊ ရပ်သော် လည်းကောင်း၊ ထိုင်သော် လည်းကောင်း၊ အိပ်သော် လည်းကောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ စိတ်ကို ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးစေသော ရဟန်းသည် ငြိမ်းအေးရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့သာလျှင် ရောက်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၈ - အန္ဓကရဏသုတ်

၈၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဤအကုသလ ဝိတက်သုံးပါးတို့သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ပညာစက္ခုကို မပြုတတ် ကုန်၊ မသိခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ပညာကို တားမြစ်ပိတ်ပင်တတ်ကုန်၏။ ဆင်းရဲခြင်းအဖို့ ရှိကုန်၏။ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးမှုကို မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ ကာမဝိတက်သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို ပြုတတ်၏။ ပညာစက္ခုကို မပြုတတ်၊ မသိခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ပညာကို တားမြစ် ပိတ်ပင်တတ်၏။ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့ရှိ၏။ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးမှုကို

မဖြစ်စေတတ်၊ ရဟန်းတို့ ဗျာပါဒဝိတက်သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို ပြုတတ်၏။ ပညာ စက္ခုကို မပြုတတ်၊ မသိခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ပညာကို တားမြစ်ပိတ်ပင်တတ်၏။ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့ရှိ၏။ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးမှုကို မဖြစ်စေတတ်၊ ရဟန်းတို့ ဝိဟိသာ ဝိတက်သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို ပြုတတ်၏။ ပညာစက္ခုကို မပြုတတ်၊ မသိခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ပညာကို တားမြစ် ပိတ်ပင်တတ်၏။ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့ရှိ၏။ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးမှုကို မဖြစ်စေတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤအကုသလဝိတက် သုံးပါးတို့သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ပညာစက္ခုကို မပြုတတ်ကုန်၊ မသိခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ပညာကို တားမြစ် ပိတ်ပင်တတ်ကုန်၏။ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့ရှိကုန်၏။ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးမှုကို မဖြစ်စေ တတ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤကုသလ ဝိတက်သုံးပါးတို့သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို မပြုတတ်ကုန်၊ ပညာစက္ခုကို ပြုတတ်ကုန်၏။ သိခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ပညာကို ပွားစေတတ်ကုန်၏။ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့မရှိကုန်၊ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်၏ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ နေက္ခမ္မဝိတက်သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို မပြုတတ်၊ ပညာစက္ခုကို ပြုတတ်၏။ သိခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ပညာကို ပွားစေတတ်၏။ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့မရှိ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးမှုကို ဖြစ်စေတတ် ၏။ ရဟန်းတို့ အဗျာပါဒဝိတက်သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို မပြုတတ်၊ ပညာစက္ခုကို ပြုတတ်၏။ သိခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ပညာကို ပွားစေတတ်၏။ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့မရှိ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးမှုကို ဖြစ်စေ တတ်၏။ ရဟန်းတို့ အဝိဟိသာ ဝိတက်သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို မပြုတတ်၊ ပညာစက္ခုကို ပြုတတ်၏။ သိခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ပညာကို ပွားစေတတ်၏။ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့မရှိ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးမှုကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤကုသလဝိတက် သုံးပါးတို့ သည် ပညာဉာဏ် ကန်းသည်ကို မပြုတတ်ကုန်၊ ပညာစက္ခုကို ပြုတတ်ကုန်၏။ သိခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ပညာကို ပွားစေ တတ်ကုန်၏။ ဆင်းရဲခြင်း အဖို့မရှိကုန်၊ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသလဝိတက် သုံးပါးတို့ကိုသာ ကြံစည်ရာ၏။ အကုသလ ဝိတက် သုံးပါးတို့ကို မူကား နှင်ထုတ်ပယ်စွန့်ရာ၏။ အခါမဲ့ ရွာသော မိုးကြီးသည် မြေမှထသော မြူမှုန့်အပေါင်းကို တစ်ခဏခြင်း ငြိမ်းပျောက်စေ သကဲ့သို့ ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည် အကုသလဝိတက် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ထိုနှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရတို့ကို လည်းကောင်း ငြိမ်းအေးကင်းပျောက်စေပြီးလျှင် မိစ္ဆာဝိတက် ငြိမ်းအေးသော မဂ်စိတ်ဖြင့် ဤဘဝ၌ပင် ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အဋ္ဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၉ - အန္တရာမလသုတ်

၈၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ဤသုံးပါးတို့သည် စိတ်၏ အညစ်အကြေး စိတ်၏ မိတ်ဆွေပျက် စိတ်၏ ရန်သူ စိတ်၏ သူသတ်သမား စိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သားတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ လောဘသည် စိတ်၏ အညစ်အကြေး စိတ်၏ မိတ်ဆွေပျက် စိတ်၏ ရန်သူ စိတ်၏ သူသတ်သမား စိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သား ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဒေါသသည် စိတ်၏ အညစ်အကြေး စိတ်၏ မိတ်ဆွေပျက် စိတ်၏ ရန်သူ စိတ်၏ သူသတ်သမား စိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သား ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မောဟသည် စိတ်၏ အညစ်အကြေး စိတ်၏ မိတ်ဆွေပျက် စိတ်၏ ရန်သူ စိတ်၏ သူသတ်သမား စိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သား ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးပါးတို့သည် စိတ်၏ အညစ်အကြေး စိတ်၏ မိတ်ဆွေပျက် စိတ်၏ ရန်သူ စိတ်၏ သူသတ်သမား စိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သား ဖြစ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ် ၌ ဤအနက်သဘောကို -

“လောဘသည် အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ လောဘသည် စိတ်ကို ချောက်ချား စေတတ်၏။ အတွင်းစိတ်၌ ဖြစ်သော ထိုလောဘဟူသော ဘေးကို လူအပေါင်းသည် မသိနိုင်။

တပ်မက်သော သူသည် အကျိုးကို မသိ၊ တပ်မက်သောသူသည် တရားကို မမြင်၊ အကြင်အခါ၌ လောဘသည် လူကို လွှမ်းမိုးဖိစီး၏။ ထိုအခါ၌ အမိုက်တိုက်သဖွယ် ဖြစ်၏။

အကြင်သူသည် လောဘကို ပယ်နိုင်သောကြောင့် တပ်မက်ဖွယ် ရူပါရုံစသည်၌ မတပ်မက်၊ ရေပေါက်သည် ကြာရွက်မှ လျှောကျဘိ သကဲ့သို့ ထိုသူ၏ လောဘသည် ထိုတပ်မက်ဖွယ် အာရုံမှ ကင်းပျောက်၏။

ဒေါသသည် အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဒေါသသည် စိတ်ကို ချောက်ချားစေတတ်၏။ အတွင်းစိတ်၌ ဖြစ်သော ထိုဒေါသဟူသော ဘေးကို လူအပေါင်းသည် မသိနိုင်။

အမျက်ထွက်သော သူသည် အကျိုးကို မသိ၊ အမျက်ထွက်သော သူသည် တရားကို မမြင်၊ အကြင် အခါ၌ ဒေါသ သည် လူကို လွှမ်းမိုးဖိစီး၏။ ထိုအခါ၌ အမိုက်တိုက်သဖွယ် ဖြစ်၏။

အကြင်သူသည် ဒေါသကို ပယ်သောကြောင့် အမျက်ထွက်ဖွယ် ရူပါရုံစသည်၌ အမျက်မထွက်၊ ထန်းသီးမှည့်သည် အညှာမှ ကြွေကျရ သကဲ့သို့ ထိုသူ၏ ဒေါသသည် ထိုအမျက်ထွက်ဖွယ် အာရုံမှ ကင်းပျောက်၏။

မောဟသည် အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ မောဟသည် စိတ်ကို ချောက်ချားစေတတ်၏။ အတွင်းစိတ်၌ ဖြစ်သော မောဟဟူသော ဘေးကို လူအပေါင်းသည် မသိနိုင်။

တွေဝေသူသည် အကျိုးကို မသိ၊ တွေဝေသူသည် တရားကို မမြင်၊ အကြင် အခါ၌ မောဟသည် လူကို လွှမ်းမိုးဖိစီး၏။ ထိုအခါ၌ အမိုက်တိုက်သဖွယ် ဖြစ်၏။

အကြင်သူသည် မောဟကို ပယ်သောကြောင့် တွေဝေဖွယ် ရူပါရုံစသည်၌ မတွေဝေ၊ ထွက်ပေါ် လာသော နေမင်း သည် အမိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက် သကဲ့သို့ ထိုသူသည် အလုံးစုံသော မောဟကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖျောက်နိုင်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထဝဂ် ===

၁၀ - ဒေဝဒတ္တသုတ်

၈၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ မသူတော်တရား သုံးပါးတို့ဖြင့် အနှိပ်စက်ခံရသော သိမ်းရုံးယူအပ်သည့် စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ရ၏။ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အန္တရကပ်ပတ်လုံး တည်၏။ ကုစား၍ မရကောင်း၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နှင့်နည်း- ရဟန်းတို့ ယုတ်မာသော အလိုဆိုးဖြင့် အနှိပ်စက်ခံရသော သိမ်းရုံးယူအပ် သည့် စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ရ၏။ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အန္တရကပ်ပတ်လုံး တည်၏။ ကုစား၍ မရကောင်း၊ ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေယုတ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် အနှိပ်စက် ခံရသော သိမ်းရုံး ယူအပ်သည့် စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ရ၏။ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အန္တရကပ် ပတ်လုံးတည်၏။ ကုစား၍ မရကောင်း၊ ဈာန်အဘိညာဉ်တို့ထက် အလွန်ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်အတွက် ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိသေး သည် ဖြစ်ပါလျက် အနည်းငယ်မျှသော ဈာန်အဘိညာဉ် တရားထူးကို ရခြင်းဖြင့် အကြား၌သာ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤမသူတော်တရား သုံးပါးတို့ဖြင့် အနှိပ်စက် ခံရသော သိမ်းရုံးယူအပ်သည့် စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်၌ ဖြစ်ရ၏။ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အန္တရကပ် ပတ်လုံး တည်၏။ ကုစား၍ မရကောင်း၊ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို-

“လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် အဘယ်အခါမျှ ယုတ်မာသော အလိုရှိသူ မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ယုတ်မာ သော အလိုရှိသူတို့၏ လားရာ ‘ဂတိ’ ကဲ့သို့ ထိုသို့သော လားရာ ‘ဂတိ’ ကို ဤဆိုလတ္တံ့သော အကြောင်းဖြင့် သိကြကုန် လော့။

ပညာရှိဟု ထင်ရှားသော ဈာန်အဘိညာဉ်တို့ဖြင့် ပွားများအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသူဟု သမုတ်အပ်သော ဒေဝဒတ်သည် အခြံအရံဖြင့် တောက်ပ သကဲ့သို့ တည်၏ဟု ထင်ရှားခဲ့၏။

ထိုဒေဝဒတ်သည် မိမိအတိုင်းအရှည် ပမာဏကို မသိသောကြောင့် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ညှဉ်းဆဲ၍ တံခါးလေးပေါက် ရှိသော ကြောက်မက်ဖွယ် အဝီစိငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

အကြင်သူသည် မကောင်းမှု ကံကို မပြုသည့် မပြစ်မှားသင့်သောသူအား ပြစ်မှား၏။ ရိုသေမှု ကင်းသော ပြစ်မှား သော စိတ်ရှိသော ထိုသူသို့သာလျှင် မကောင်းမှုသည် တွေ့ထိကျရောက်၏။

အကြင်သူသည် သမုဒ္ဒရာကို အဆိပ်အိုးဖြင့် ဖျက်ဆီးရန် ကြံစည် အောက်မေ့၏။ ထိုသူသည် ထိုအဆိပ်အိုးဖြင့် မဖျက်ဆီးနိုင်ရာ၊ မှန်လှ၏- ပြန်ပြောနက်ကျယ် ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော သမုဒ္ဒရာသည် ကြီးမား ကျယ်ဝန်းလှပေ၏။

ဤအတူသာလျှင် အကြင်သူသည် ညီညွတ်သည်ဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား ကို ဒေါသဖြင့် ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်၏။ ထိုသူ၏ ဒေါသသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား အပေါ်၌ မကျရောက်နိုင်။

အကြင် ကောင်းသော အကျင့်ရှိသူ၏ ပဋိပတ်လမ်းစဉ်သို့ အစဉ်လိုက်သော ရဟန်းသည် ဆင်းရဲ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရာ၏။ ပညာရှိသည် ထိုသို့ သဘောရှိသော ကောင်းသော အကျင့်ရှိသူကို အဆွေခင်ပွန်း ပြုရာ၏။ ထိုကောင်းသော အကျင့် ရှိသူကိုလည်း မှီဝဲရာ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒသမသုတ်။
စတုတ္ထဝဂ် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ပဉ္စမဝဂ် ===

၁ - အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ်

၉၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အမြတ်ဆုံးတို့၌ ကြည်ညိုခြင်းတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ အခြေမရှိ သော သတ္တဝါ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါ များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါ ရူပသတ္တဝါ အရူပသတ္တဝါ သညီသတ္တဝါ အသညီသတ္တဝါ နေဝသညီ နာသညီ သတ္တဝါဟူသမျှတို့တွင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ ကြည်ညိုကုန်သူတို့သည် အမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏။ အမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကြည်ညိုသူတို့အား အမြတ်ဆုံး အကျိုးဖြစ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ပြုပြင်အပ်သော ‘သင်္ခတ’ တရား၊ မပြုပြင်အပ်သော ‘အသင်္ခတ’ တရားဟူသမျှတို့တွင် မာန်ယစ်ခြင်းကို ဆုံးမရာ မွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ အာလယကို ပယ်ခွါရာ ဝဋ်ကို ဖြတ်ရာ တဏှာကုန်ရာ ကိလေသာတို့ ကင်းပြတ် ရာ ဝါနတဏှာမှ ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော ဝိရာဂဟု ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ရာဂ ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်တရား၌ ကြည်ညိုသူ တို့သည် အမြတ်ဆုံးတရား၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏။ အမြတ်ဆုံး တရား၌ ကြည်ညိုသူတို့အား အမြတ်ဆုံး အကျိုး ဖြစ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ သံဃာဂိုဏ်းဟူသမျှတို့တွင် အစုံအားဖြင့် လေးယောက်သော ယောက်ျားမြတ်အစုံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ယောက်သော ယောက်ျားမြတ် ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာသည် အဝေးမှ ဆောင်ယူ လာသော အလှူကို ခံထိုက်၏။ ဧည့်သည် အလို့ငှါ ထားသော အလှူကို ခံထိုက်၏။ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏။ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးခြင်းကို ခံထိုက်၏။ လူအပေါင်း၏ ကောင်းမှု တည်းဟူသော မျိုးစေ့တို့ စိုက်ပျိုးရာ အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟူသော ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သံဃာ၌ ကြည်ညိုသူတို့သည် အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏။ အမြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုသူတို့အား အမြတ်ဆုံး အကျိုး ဖြစ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးပါးတို့သည် အမြတ်ဆုံး ကြည်ညိုခြင်းတို့တည်း။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အမြတ်ဆုံး ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုကုန်သော ရတနာသုံးပါး၏ အမြတ်ဆုံး သဘောကို သိကုန်သော မြတ်သော အလှူကိုခံထိုက်၍ အတုမရှိသည့် အမြတ်ဆုံး ဘုရား၌ ကြည်ညိုကုန်သော သူတို့အား လည်းကောင်း-

အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ ကင်းပြတ်ကြောင်း ငြိမ်းအေးကြောင်းဖြစ်၍ ဝဋ် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းဖြင့် ချမ်းသာသည့် အမြတ်ဆုံး တရား၌ ကြည်ညိုသူတို့အား လည်းကောင်း အတုမရှိ ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာ မြေ ကောင်းသဖွယ် ဖြစ်သည့် အမြတ်ဆုံး သံဃာ၌ ကြည်ညိုသူတို့အား လည်းကောင်း၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ရတနာ သုံးပါး၌ အလှူကို ပေးလှူကုန်သော သူတို့အား လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး ကုသိုလ်သည် တိုးပွား၏။ ပြန်ပြော များမြတ် သော အသက်သည် လည်းကောင်း၊ အဆင်းသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံသည် လည်းကောင်း၊ အကျော်အစောသည် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာသည် လည်းကောင်း၊ ခွန်အားသည် လည်းကောင်း တိုးပွား၏။

အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ရတနာသုံးပါးအား ပေးလှူတတ်သော အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ကြည်ညိုမှု ပေးလှူမှုစသော တရား နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသည် နတ်ဖြစ်သော် လည်းကောင်း၊ လူဖြစ်သော် လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို ရသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ပဉ္စမဝဂ် ===

၂ - ဇိဝိကသုတ်

၉၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ အသက်မွေးမှုတို့တွင် ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ အသက်မွေးခြင်းသည် ယုတ်ညံ့လှ၏။ လောက၌ ဤဆွမ်းခံ၍ အသက်မွေးသူသည် “ဤသူဖုန်းစားကား ခွက်လက်စွဲလျက် လှည့်လည်ဘိ၏” ဟု အဆဲရေး ခံရတတ်၏။ ထိုသို့ပင် ဆဲရေး ခံရတတ်သော်လည်း အကျိုးထူးကို အလိုရှိကုန်သော အမျိုးသား တို့သည် အကျိုးရှိမှုကို စွဲ၍ ထိုဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ အသက်မွေးခြင်းသို့ ကပ်ရောက်ကြကုန်၏။ မင်းအနှောင်အဖွဲ့ ခံရ၍ ကပ်ရောက်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ သူခိုးတို့ ဖမ်းယူ နှောင်ဖွဲ့ခံရ၍ ကပ်ရောက်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ ကြွေးမြီ နှိပ်စက်ခံရသည်ဖြစ်၍ ကပ်ရောက်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဘေးနှိပ်စက်ခံရ၍ ကပ်ရောက်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ အသက်မွေးခက်သည် ဖြစ်၍ ကပ်ရောက်ကြသည် မဟုတ်ကုန်။

စင်စစ်သော်ကား ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာယာမှု ပြင်းစွာ ပူပန်မှုတို့ဖြင့် သံသရာ ဝဋ်တွင်းသို့ သက်ဆင်း ကျရောက်ကုန်၏။ ဆင်းရဲဖြင့် နှိပ်စက်ခံရကုန်၏။ ဤအလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု၏ အဆုံး ကို ပြုခြင်းသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နိုင်တန်ရာ၏ဟု နှလုံးသွင်းကာ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ အသက်မွေးခြင်းသို့ ကပ်ရောက် ခဲ့ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အမျိုးကောင်းသားသည် ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍ ရဟန်း ပြုခဲ့၏။ သို့ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း ဤအမျိုးကောင်းသားသည် အဘိဇ္ဈာ များ၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ အားကြီးသော ရာဂရှိ၏။ ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိ၏။ ပြစ်မှား လိုသော စိတ်အကြံ ရှိ၏။ လွတ်သော သတိရှိ၏။ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိ၊ မတည်ကြည်၊ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိ၏။ မစောင့်စည်း သော ဣန္ဒြေရှိ၏။ ရဟန်းတို့ (အရင်းအဖျား) နှစ်ဖက်၌ မီးလျှံစွဲငြိ၍ အလယ်၌ မစင်လိမ်းသော သူကောင် ဖုတ်ကြွင်း ထင်းမီးစသည် ရွာ၌လည်း ထင်းအဖြစ်သို့ မရောက် တော၌လည်း အသုံးမကျ သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ လူ့စည်းစိမ်မှလည်း ဆုတ်ယုတ်၍ ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးလည်း မပြည့်စုံသည် ဖြစ်ရကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုဥပမာနှင့် တူ၏ဟု ငါဘုရား ဟော၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“လူ့စည်းစိမ်မှလည်း ဆုတ်ယုတ်၍ ရဟန်း ဖြစ်ကျိုးကိုလည်း မကောင်းသဖြင့် ရသောသူသည် သူကောင်ဖုတ်ကြွင်း ထင်းမီးစ ပျက်စီး သကဲ့သို့ ပျက်စီးလျက် ဖရိဖရဲ ဖြစ်ရ၏။

ယုတ်မာသော သဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ (ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို) မစောင့်စည်းကုန်သော သင်္ကန်းကို လည်ပင်း၌ ပတ်ကြကုန်သော များစွာသော ထိုသူယုတ်မာတို့သည် ယုတ်မာသော မကောင်းမှုတို့ကြောင့် ငရဲသို့ ကျရောက်ရကုန်၏။

သီလလည်း မရှိ၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကိုလည်း မစောင့်စည်းဘဲ တိုင်းသူပြည်သားတို့ သဒ္ဓါကြည်ဖြူ ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို စားခြင်းထက် မီးလျှံကဲ့သို့ ပူလောင်သော သံတွေခဲကို စားခြင်းကသာ၍ ကောင်းမြတ်သေး၏” ဟု ဤဂါထာ ဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ပဉ္စမဝဂ် ===

၃ - သင်္ဘောဋီကဏ္ဍသုတ်

၉၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘိဇ္ဈာများသူ ကာမတို့၌ အားကြီးသော ရာဂရှိသူ ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသူ ပြစ်မှားလို သော စိတ်အကြံရှိသူ လွတ်သော သတိရှိသူ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိသူ မတည်ကြည်သူ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိသူ မစောင့်စည်း သော ဣန္ဒြေရှိသူ ဖြစ်ခဲ့မှု ထိုရဟန်းသည် ငါဘုရား၏ သင်္ကန်းစွန်းကို ကိုင်၍ ငါဘုရား ခြေရာ၌ ခြေကို ချနင်းလျက် နောက်မှ နောက်မှ လိုက်ပင် လိုက်သော်လည်း ထိုရဟန်းသည် ငါဘုရားမှ ဝေးသည်သာတည်း၊ ငါဘုရားသည်လည်း ထိုရဟန်းမှ ဝေးသည်သာတည်း၊ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် တရားကို မမြင်၊ တရားကို မမြင်သည်ရှိသော် ငါဘုရားကို မမြင်သောကြောင့်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည်လည်း အဘိဇ္ဈာမများသူ ကာမတို့၌ အားကြီးသော ရာဂမရှိသူ ဖောက်ပြန်သော စိတ်မရှိသူ ပြစ်မှားလိုသောစိတ် အကြံမရှိသူ ထင်သော သတိရှိသူ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသူ တည်ကြည်သူ မတုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိသူ စောင့်စည်းသော ဣန္ဒြေရှိသူ ဖြစ်ခဲ့မှု ထိုရဟန်းသည် ယူဇနာတစ်ရာ ဝေးသောအရပ်၌ နေပင်နေသော်လည်း ငါဘုရားနှင့် နီးသည်သာတည်း၊ ငါဘုရား သည်လည်း ထိုရဟန်းနှင့် နီးသည်သာတည်း၊ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် တရားကိုမြင်၏၊ တရားကို မြင်သည်ရှိသော် ငါဘုရားကို မြင်သောကြောင့်ပင်တည်း၊ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အလိုကြီး၍ ညည်းဆဲတတ်သော တဏှာအလိုသို့ အစဉ်လိုက်နေသူသည် တုန်လှုပ်မှု တဏှာကင်းသော ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသို့ အစဉ်လိုက်နေသော် လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ မငြိမ်းသူသည် ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရား သို့ အစဉ်လိုက်နေသော် လည်းကောင်း၊ မက်မောသူ သည် မက်မောခြင်း ကင်းသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့ အစဉ်လိုက်နေ သော်လည်းကောင်း ထိုမြတ်စွာဘုရားနှင့် အလွန် အလွန်ဝေးသည်သာတည်း၊ (ထိုအခြင်းအရာကို) ရှုပါလော့။

အကြင်ပညာရှိသည် သစ္စာလေးပါးတရားကို ဝိပဿနာဉာဏ် အထူးဖြင့် သိ၍ သစ္စာလေးပါး တရားကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ လေငြိမ်ရာ၌ တည်ရှိသော ရေအိုင်ကဲ့သို့ တုန်လှုပ်မှု တဏှာ ကင်းသည် ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်၏။

တဏှာ ကင်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တဏှာ ကင်းသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် (ဌာနအားဖြင့် ဝေးနေ ငြားသော် လည်းကောင်း) ငြိမ်းအေးသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ငြိမ်းအေးသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် (ဌာန အားဖြင့် ဝေးနေငြားသော် လည်း ကောင်း) မက်မောမှု ကင်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မက်မောမှုကင်းသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် (ဌာနအားဖြင့် ဝေးနေငြားသော် လည်းကောင်း) အလွန် အလွန် နီးသည်သာတည်း။ (ထိုအခြင်းအရာကို ရှုပါလော့” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ပဉ္စမဝဂ် ===

၄ - အဂ္ဂိသုတ်

၉၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ မီးတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- ရာဂမီး ဒေါသမီး မောဟမီးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ မီးတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း၊ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ကာမတို့၌ တပ်စွန်းသူ တွေဝေသူ သတ္တဝါတို့ကို ရာဂမီးသည် လောင်မြိုက်၏။ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူ ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသူတို့ကို ဒေါသမီးသည် လောင် မြိုက်၏။

အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသူ တွေဝေသူတို့ကို မောဟမီးသည် လောင်မြိုက်၏။ ဤမီးသုံးပါးတို့ကို မသိကြသော သတ္တဝါ တို့သည် ခန္ဓာငါးပါး (သက္ကာယ)၌ အလွန်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

ထိုသူတို့သည် မာရ်အနှောင်အဖွဲ့မှ မလွတ်ကြကုန်မူ၍ ငရဲ တိရိစ္ဆာန် အသုရကာယ် ပြိတ္တာဘုံတို့ကို ပွားများစေကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည်ကား မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ညဉ့်နေ့ပတ်လုံးအား ထုတ်ကုန်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ဖြစ်ကြသော ထိုသူတို့သည် အသုဘဟု အမြဲ ရှုမှတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ရာဂမီးကို ငြိမ်းအေး စေကြကုန်၏။

ဒေါသမီးကိုမူကား မေတ္တာဖြင့် ငြိမ်းအေးစေကြကုန်၏။ အကြင်ပညာသည် ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲ နိုင်၏။ ထိုပညာဖြင့် မောဟမီးကို ငြိမ်းအေးစေကြကုန်၏။

ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး မပျင်းရိကုန်သော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိတို့သည် ထိုကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေကြ ကုန်၍ အကြွင်းမဲ့ ငြိမ်းအေးကြကုန်ပြီ၊ အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြကုန်ပြီ။

အရိယသစ္စာတရားကို သိမြင်ကုန်သော မဂ်ပညာဖြင့် သံသရာအဆုံးသို့ ရောက်ကုန်သော ပညာရှိ တို့သည် (ကုသိုလ် ခန္ဓာစသည်ကို) ကောင်းစွာသိ၍ ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ထူးသော အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိသောကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့ မရောက်ကြရကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့်ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ပဉ္စမဝဂ် ===

၅ - ဥပပရိက္ခသုတ်

၉၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင် အပြားအားဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်ဝိညာဉ်သည် ပြင်ပအာရုံ၌လည်း မပျံ့လွင့် မကျယ်ပြန့်မှု၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌လည်း မတည်သည် ဖြစ်ခဲ့မှု တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရကို တဏှာ ဒိဋ္ဌိ စွဲအားဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍ မတောင့်တရာ၊ ရဟန်းသည် ထိုထိုအပြားအားဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်ဝိညာဉ်သည် ပြင်ပအာရုံ၌ မပျံ့လွင့် မကျယ်ပြန့်သည်ရှိသော် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ လည်း မတည်လတ် သော် တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရကို တဏှာ ဒိဋ္ဌိစွဲအားဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍ မတောင့်တသော သူ့အား နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲ အပေါင်းတို့ မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“ကပ်ငြိမှု ‘သင်္ဂ’ ခုနစ်ပါးတို့ကို ပယ်ပြီး၍ တဏှာကို ဖြတ်တောက်ပြီးသော ထိုရဟန်းအား ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း တည်းဟူသော သံသရာသည် ကုန်ခန်းပြီးဖြစ်ရကား တစ်ဖန် ဘဝသစ်သည် မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ပဉ္စမဝဂ် ===

၆ - ကာမူပပတ္တိသုတ်

၉၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ကာမကို မှီဝဲမှုတို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း- အမြဲထင်ရှား ရှိသော ကာမကို မှီဝဲ သူတို့ လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင် ဖန်ဆင်း၍ မွေ့လျော်တတ်သူ နိမ္မာနရတိနတ်တို့ လည်းကောင်း သူတစ်ပါးတို့ ဖန်ဆင်း သော ကာမ၌ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေသော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့ လည်းကောင်းတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ကာမကို မှီဝဲမှုတို့ သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း၊ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့သည် သူတစ်ပါး ဖန်ဆင်းသော ကာမ၌ မိမိ အလိုသို့ လိုက်စေကုန်၏။ အကြင် နိမ္မာနရတိနတ်တို့သည် ကိုယ်တိုင်ဖန်ဆင်း၍ မွေ့လျော်တတ်ကုန်၏။ ဆိုခဲ့ပြီးသော နတ်တို့မှ တစ်ပါးကုန်သော အကြင်လူ အစရှိသော ကာမ ခံစားသူတို့သည် အမြဲထင်ရှား ရှိသော ကာမကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါအားလုံးတို့သည် ဤဘဝ တစ်ပါး သော ဘဝဟု ဆိုအပ်သော သံသရာကို မလွန်နိုင်ကုန်။

ပညာရှိသည် ကာမ ခံစားသူတို့၌ ဖြစ်သော ထိုအပြစ်မျိုးကို သိ၍ နတ်၌ ဖြစ်သော ကာမလှ၌ ဖြစ်သော ကာမ အားလုံးတို့ကို စွန့်ပစ်ရာ၏။

ပညာရှိတို့သည် ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော ရူပါရုံစသည်တို့၌ သုခဝေဒနာကို သာယာမှုဖြင့် တပ်မက်သော လူသာမန်တို့ လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့သည့် တဏှာ အလျဉ်ကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ဖြတ်၍ အကြွင်းမဲ့ ငြိမ်းအေးကြကုန်ပြီ။ အကြွင်း မဲ့ ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြကုန်ပြီ။

အရိယသစ္စာတရားကို သိမြင်ကုန်သော မဂ်ပညာဖြင့် သံသရာအဆုံးသို့ ရောက်ကုန်သော ပညာရှိတို့သည် (ကုသိုလ် ခန္ဓာစသည်ကို) ကောင်းစွာသိ၍ ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ထူးသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိသောကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့ မရောက်ကြရကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

ဣတိဂုတံပါဠိတော်

=== ၅ - ပဉ္စမဝဂ် ===

၇ - ကာမယောဂသုတ်

၉၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ရာဂနှင့်လည်း ယှဉ် ရူပဘဝ အရူပဘဝနှင့်စပ်သော ရာဂနှင့်လည်း ယှဉ်သူသည် ဤလူ့ပြည်သို့ လာတတ်သူ အာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ရာဂနှင့် မယှဉ်မူ၍ ရူပဘဝ အရူပ ဘဝနှင့်စပ်သော ရာဂနှင့်သာ ယှဉ်သူသည် ဤလူ့ပြည်သို့ မလာတတ်သူ အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ရာဂနှင့်လည်း မယှဉ် ရူပဘဝ အရူပဘဝနှင့် စပ်သော ရာဂနှင့်လည်း မယှဉ်သူသည် အာသဝေါ ကုန်ခန်းသူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ရာဂနှင့် လည်းကောင်း၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝနှင့် စပ်သော ရာဂနှင့်လည်းကောင်း ဤနှစ်ပါးစုံ နှင့်ယှဉ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်သည် ဖြစ်၍ သံသရာ၌ ကျင်လည်ကြ ရကုန်၏။

အကြင် သတ္တဝါတို့သည် ကိလေသာ ကာမဂုဏ်တို့ကို ပယ်ပြီး၍လည်း အာသဝေါကုန်ခြင်းသို့ မရောက်နိုင် ကြကုန်သေး၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝနှင့်စပ်သော ရာဂနှင့်ယှဉ်ကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့ကို အနာဂါမိတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည် ယုံမှား သံသယပြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မာနကုန်ပြီး တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်မှုကုန်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ အာသဝေါကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် လောက၌ အမှန်စင်စစ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကမ်း တစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီးသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

တတိယဘာဏဝါရ ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ပဉ္စမဝဂ် ===

၈ - ကလျာဏသီလသုတ်

၉၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။ ရဟန်းတို့ ကောင်းသော သီလရှိသူ ကောင်းသော တရားရှိသူ ကောင်းသော ပညာရှိသူ ရဟန်းကို ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ တစ်စုံတစ်ခု သင်္ခါရမဖက် သက်သက် နိဗ္ဗာန်ကို ရပြီးသူ ကျင့်သုံးပြီးသူ “ယောက်ျားမြတ်” ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကောင်းသော သီလရှိသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်း၍ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ ဘေးဟု ရှုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းသော သီလရှိသူ ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ကောင်းသော သီလ ရှိ၏။

အဘယ်သို့လျှင် ကောင်းသော တရားရှိသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို ပွားများ အားထုတ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းသော တရားရှိသူ ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ကောင်းသော သီလ ကောင်းသော တရား ရှိ၏။

အဘယ်သို့လျှင် ကောင်းသော ပညာရှိသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်)နှင့် ကိလေသာ တို့မှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းသော ပညာ ရှိ၏။

ဤသို့လျှင် ကောင်းသော သီလရှိသူ ကောင်းသော တရားရှိသူ ကောင်းသော ပညာရှိသူ ရဟန်းကို ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ တစ်စုံတစ်ခု သင်္ခါရမဖက် သက်သက် နိဗ္ဗာန်ကို ရပြီးသူ ကျင့်သုံးပြီးသူ ယောက်ျားမြတ်” ဟူ၍ ဆိုအပ် ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“အကြင်ရဟန်းအား ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း မကောင်းပြုခြင်း မရှိ၊ ရှက်စိတ်ရှိသော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ကောင်းသော သီလ ရှိသူဟူ၍ ဆိုကြ ကုန်၏။

အကြင်ရဟန်းအား အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်စေတတ်သော တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကောင်းစွာ ပွားအပ်ကုန်၏။ ရာဂပွား ခြင်းစသည် ကင်းသော ထိုရဟန်းကို ကောင်းသော တရားရှိသူဟူ၍ ဆိုကြ ကုန်၏။

အကြင်ရဟန်းသည် ဤဘဝ၌ပင် မိမိ၏ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းကို သိ၏။ အာသဝေါ ကုန်ခန်းသော ထိုရဟန်းကို ကောင်း သော ပညာရှိသူ ဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။

ထိုတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ ဆင်းရဲကင်းသော ယုံမှားမှု ကင်းပြတ်ပြီးသော တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့၌ မမိုသော သူကို အလုံးစုံ သော လောက၌ အလုံးစုံကို ပယ်ပြီးသူဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အဋ္ဌမသုတ်။

ဣတိဂုတံပါဠိတော်

=== ၅ - ပစ္စမဝဂ် ===

၉ - ဒါနသုတ်

၉၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ပေးလှူခြင်းတို့သည်- ပစ္စည်းလေးပါး ‘အာမိသ’ ကို ပေးလှူမှု ‘အာမိသဒါန’ လည်းကောင်း၊ တရားဟော ခြင်းစသော ပေးလှူမှု ‘ဓမ္မဒါန’ လည်းကောင်း ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤဒါနနှစ်မျိုးတို့တွင် တရားဟောခြင်းစသော ‘ဓမ္မဒါန’ သည် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်းတို့သည်- ပစ္စည်းလေးပါးကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်း ‘အာမိသသံဝိဘာဂ’ လည်းကောင်း၊ တရားဟောခြင်းစသော ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်း ‘ဓမ္မသံဝိဘာဂ’ လည်းကောင်း ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်း သံဝိဘာဂ နှစ်မျိုးတို့တွင် တရားဟောခြင်း စသော ‘ဓမ္မသံဝိဘာဂ’ သည် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ ချီးမြှောက်ခြင်းတို့သည်- ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း ‘အာမိသာနုဂ္ဂဟ’ လည်းကောင်း၊ တရား ဟောခြင်းစသည်ဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း ‘ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ’ လည်းကောင်း ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤနှစ်မျိုးသော ချီးမြှောက်ခြင်းတို့တွင် တရားဟောခြင်း စသည်ဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း ‘ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ’ သည် မြတ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်ဒါနကို အတုမရှိ မြတ်၏ဟု ဆိုကုန်၏။ အကြင် ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်းကို (အတုမရှိ) မြတ်၏ဟု မြတ်စွာဘုရား သည် ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ သီလစသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်သော ကောင်းမှု၏ တည်ရာ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုစိတ်ရှိ၍ ဒါန အကျိုးကို ပိုင်းခြားသိသော အဘယ်မည်သော ပညာရှိသည် သင့်တင့်သော ကာလ၌ မပေးလှူဘဲ ရှိမည်နည်း။

အကြင်သူတို့သည် တရားလည်း ဟောကုန်၏။ တရားလည်း နာကုန်၏။ ဟောသူ နာသူ ထိုနှစ်ဦးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုစိတ် ရှိကြကုန်၏။ အကြင်သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ မမေ့ မလျော့ကြကုန်၊ ထိုသူတို့၏ မြတ်သော ထို(ဓမ္မဒါန ဓမ္မသံဝိဘာဂ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ) အကျိုးသည် အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော စင်ကြယ်ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ပဉ္စမဝဂ် ===

၁၀ - တေဝိဇ္ဇသုတ်

၉၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကို ပြာဟွဏဟု ငါဘုရား ပညတ်၏။ မန္တန်ရွတ် ဆိုတတ်ကာမျှဖြင့် တစ်ပါးသော ဇာတိပြာဟွဏမျိုးကို ပြာဟွဏဟု ငါဘုရား မပညတ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် သင့်သော အကြောင်းဖြင့် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကို ပြာဟွဏဟု ပညတ်သနည်း၊ မန္တန် ရွတ်ဆိုတတ်ကာမျှဖြင့် တစ်ပါးသော ဇာတိပြာဟွဏမျိုးကို ပြာဟွဏဟု မပညတ် သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း “ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို(ငါသည်) ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရ၏။ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို (ငါသည်) ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏” ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူး သော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ထိုရဟန်းအား ဤပဌမဖြစ်သော အသိဉာဏ် ဝိဇ္ဇာကိုရ၏။ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်း အား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်၏။ အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းအား အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ “အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသောအကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲတတ် ကုန်၏။ မှားသော အယူရှိကုန်၏။ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော

ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါ တို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသောအကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲတတ်ကုန်မှန်သော အယူရှိကုန်၏။မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြရ ကုန်၏” ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါမြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ဤဒုတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် ဝိဇ္ဇာကိုရ၏။ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်၏။ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းအား အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ် ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်)နှင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ဤတတိယမြောက် ဖြစ်သော ဝိဇ္ဇာကိုရ၏။ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်၏။ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းအား အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကို ဗြာဟ္မဏဟု ပညတ်တော်မူ၏။ မန္တန် ရွတ်ဆိုတတ်ကာမျှဖြင့် တစ်ပါးသော ဇာတိ ဗြာဟ္မဏမျိုးကို ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား မပညတ်။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်ရဟန်းသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိ၏။ နတ်ပြည် ငရဲပြည် ကိုလည်း မြင်၏။ ပဋိသန္ဓေကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့လည်း ရောက်၏။ ထူးသော မဂ်ပညာဖြင့် သိမှုကိစ္စ ပြီးဆုံးပြီးသော ထိုရဟန်းသည် -

ဤဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် တေဝိဇ္ဇုဗြာဟ္မဏဖြစ်၏။ ထိုသူကိုသာ တေဝိဇ္ဇုဗြာဟ္မဏဟု ငါဟော၏။ တစ်ပါးသော မန္တန် ရွတ်ဆိုတတ်ကာမျှဖြစ်သော ဇာတိဗြာဟ္မဏမျိုးဖြစ်သူကို တေဝိဇ္ဇုဗြာဟ္မဏ ဟု ငါမဟော” ဟု ဤဂါထာ ဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒသမသုတ်။

ပဉ္စမဝဂ် ပြီး၏။

တိကနိပါတ် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၁ - ဗြာဟ္မဏဓမ္မယာဂသုတ်

၁၀၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ဗြာဟ္မဏအစစ် ဖြစ်၏။ တောင်းခံသူတို့နှင့် ဆက်စပ်နေသူ ဖြစ်၏။ အခါခပ်သိမ်း ပေးလှူရန် ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူ ဖြစ်၏။ အဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို ဆောင်သူဖြစ်၏။ အတုမရှိသော ဆေးဆရာဖြစ်၏။ (အတုမရှိမူ၍) ငြောင့်ကို နုတ်တတ်သူ ဆရာဖြစ်၏။ သင်တို့သည် ထိုငါဘုရား၏ ရင်၌ ဖြစ်သူ ခံတွင်းမှဖြစ်သူ အရိယမဂ် တရား၌ ဖြစ်သူ အရိယမဂ် တရားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သူ တရားအမွေခံသူ အာမိသအမွေခံ မဟုတ်သူ သားတော်တို့ ဖြစ်ကြ ကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဒါနတို့သည် (ပစ္စည်းလေးပါး) အာမိသကို ပေးလှူမှု ‘အာမိသဒါန’ လည်းကောင်း တရားဟောခြင်းစသော ပေးလှူမှု ‘ဓမ္မဒါန’ လည်းကောင်း (ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း)။ ရဟန်းတို့ ဤဒါနနှစ်မျိုး တို့တွင် တရားဟောခြင်းစသော ‘ဓမ္မဒါန’ သည် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်းတို့သည် (ပစ္စည်းလေးပါး) အာမိသကို ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်း ‘အာမိသသံဝိဘာဂ’ လည်းကောင်း၊ တရားဟောခြင်းစသော ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်း ‘ဓမ္မသံဝိဘာဂ’ လည်းကောင်း (ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း)။ ရဟန်းတို့ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်း သံဝိဘာဂနှစ်မျိုးတို့တွင် တရားဟောခြင်း စသော ‘ဓမ္မသံဝိဘာဂ’ သည် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ ချီးမြှောက်ခြင်းတို့သည် (ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်) ချီးမြှောက်ခြင်း ‘အာမိသာနုဂ္ဂဟ’ လည်းကောင်း၊ တရား ဟောခြင်း စသည်ဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း ‘ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ’ လည်းကောင်း (ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း)။ ရဟန်းတို့ ဤနှစ်မျိုးသော ချီးမြှောက်ခြင်းတို့တွင် အကြင် တရားဟောခြင်း စသည်ဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း ‘ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ’ သည် မြတ်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်ခြင်းတို့သည် (ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်) ပူဇော်ခြင်း လည်းကောင်း၊ တရားဟောခြင်း စသည်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း လည်းကောင်း (ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း)။ ရဟန်းတို့ ဤနှစ်မျိုးသော ပူဇော်ခြင်းတို့တွင် တရားဟောခြင်း စသည်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည် မြတ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို သနားတော်မူလေ့ရှိသော အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝန်တိုစိတ် မရှိမူ၍ တရား ဟောတော်မူခြင်း ဟူသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို ပေးလှူပူဇော်ခဲ့ပြီ။

နတ်လူတို့ထက် မြတ်တော်မူသော ဘဝ၏ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်တော်မူသော ထိုသို့ သဘောရှိသော မြတ်စွာ ဘုရားကို သတ္တဝါတို့သည် ရှိခိုးကြကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၂ - သုလဘသုတ်

၁၀၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ကိစ္စလည်းနည်းကုန် ရလည်းရလွယ်ကုန် အပြစ်လည်းကင်းကုန်သော ထိုအရာဝတ္ထုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း-ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းတို့တွင် ပုံသကူ သင်္ကန်းသည် ကိစ္စလည်း နည်း၏။ ရလည်းရလွယ်၏။ ထိုပုံသကူသင်္ကန်းသည် အပြစ်လည်း မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ဘောဇဉ်တို့တွင် သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် ရင်းနှီး၍ ရအပ်သော ဆွမ်းသည် ကိစ္စလည်း နည်း၏။ ရလည်းရလွယ်၏။ ထိုဆွမ်းသည် အပြစ်လည်း မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ကျောင်းတို့တွင် သစ်ပင်ရင်း ဟူသော ကျောင်းသည် ကိစ္စလည်း နည်း၏။ ရလည်းရလွယ်၏။ ထိုကျောင်းသည် အပြစ်လည်း မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ဆေးတို့တွင် နွားကျင်ငယ်ဖြင့် ထုံအပ်သော ဆေးသည် ကိစ္စလည်း နည်း၏။ ရလည်းရလွယ်၏။ ထိုဆေးသည် အပြစ်လည်းမရှိ၊ ရဟန်းတို့ ကိစ္စလည်း နည်း ရလည်းရလွယ် အပြစ်လည်း မရှိကုန်သော ထိုအရာဝတ္ထုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ကိစ္စနည်းသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရလွယ်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ အပြစ်မရှိသဖြင့် လည်းကောင်း အကြင် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်း၏ ဤရောင့်ရဲခြင်းကို သီလ သံဝရစသည်တို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင်ဖြစ်၍ အရိယမဂ်၏ အကြောင်း အင်္ဂါဟု ငါဆို၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို-

“အပြစ်မရှိသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကိစ္စနည်းသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရလွယ်သဖြင့် လည်းကောင်း ရောင့်ရဲသော ရဟန်းအား ကျောင်း သင်္ကန်း အဖျော်ဘောဇဉ်ကို အကြောင်းပြု၍ စိတ်ပင်ပန်းမှု မဖြစ်၊ အရပ်မျက်နှာကို မညှဉ်းဆဲ။

အရိယမဂ် အားလျော်ကုန်သော အကြင်တရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော်မူအပ်ကုန်၏။ ထိုတရားတို့ကို မမေ့မလျော့ ကျင့်သော ရောင့်ရဲလွယ်သော ထိုရဟန်းသည် သိမ်းကျုံးယူနိုင်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤအနက် သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒုတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၃ - အာသဝက္ခယသုတ်

၁၀၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ သိသူ မြင်သူအားသာ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကို ငါဆို၏။ မသိသူ မမြင်သူအား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းကို ငါမဆို၊ ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို သိသူ မြင်သူအား အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသည် ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ “ဤကား ဆင်းရဲတည်း” ဟု သိသူ မြင်သူအား အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ “ဤကား ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း” ဟု သိသူ မြင်သူအား အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ “ဤကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း” ဟု သိသူ မြင်သူအား အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ “ဤကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း” ဟု သိသူ မြင်သူအား အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သိသူ မြင်သူအား အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပြောင့်မှန်သော လမ်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပဌမ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ဖြစ်၏။ ထိုအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်မှ အခြားမဲ့၌ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်၏။

ထိုအရဟတ္တဖိုလ်မှနောက် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်သော နိဗ္ဗာန်နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်၌ ဖြစ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်၏။ သံယောဇဉ်တို့ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အရဟတ္တမဂ်၌ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်၏။ သံယောဇဉ်တို့ ကုန်ပြီဟု သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဖြစ်၏။

ပျင်းရိမိုက်မဲ၍ အသိဉာဏ်မဲ့သူသည် အလုံးစုံ အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်သော ဤနိဗ္ဗာန်ကို မရထိုက်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တတိယသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၄ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၀၃။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ “ဤကား ဆင်းရဲတည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြသူ “ဤကား ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြသူ “ဤကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြသူ “ဤကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြသူ သမဏဗြာဟ္မဏ ဟူသမျှတို့ကို သမဏတို့၌လည်း သမဏဟု ငါဘုရား မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏဖြစ်ကျိုးကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ကျိုးကို လည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိလျက် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ မနေကြရကုန်။

ရဟန်းတို့ “ဤကား ဆင်းရဲတည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကြသူ “ဤကား ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကြသူ “ဤကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကြသူ “ဤကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကြသူ သမဏဗြာဟ္မဏဟူသမျှတို့ကို သမဏ တို့၌လည်း သမဏဟု ငါဘုရား သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏဟု ငါဘုရား သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏဖြစ်ကျိုးကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဖြစ်ကျိုးကို လည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိလျက် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေကြရကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို-

“အကြင်သူ တို့သည် ဆင်းရဲကို မသိကြကုန်၊ ထို့ပြင် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိကြကုန်၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်း အရာအားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းစဉ်ကို လည်းကောင်း မသိကြကုန်။

ထိုသူတို့သည် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တ ဖိုလ်) ပညာမှ ယုတ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းသို့ ဧကန် ရောက်ကြရကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည်ကား ဆင်းရဲကို သိကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိကြကုန်၏။ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက် ကြောင်း လမ်းစဉ်ကို လည်းကောင်း သိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းသို့ မကပ်ရောက်ကြရကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကို လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

စတုတ္ထသုတ်။

ဣတိဂုတံပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၅ - သီလသမ္ပန္နသုတ်

၁၀၄။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံကြသူ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံကြသူ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကြသူ အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိနှင့် ပြည့်စုံကြသူ အရဟတ္တဖိုလ် ‘ဝိမုတ္တိ’ ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အမြင်နှင့် ပြည့်စုံကြသူ သူတစ်ပါးတို့ကို ဆုံးမတတ်သူ တရားကို သိစေတတ်သူ တရားကို ကောင်းစွာ ပြတတ်သူ ဆောက်တည်စေတတ်သူ ထက်သန်စေတတ်သူ ရွှင်လန်း စေတတ်သူ သူတော်ကောင်းတရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကြသူ ရဟန်းတို့အား ဖူးမြင်ရုံမျှကိုလည်း ကျေးဇူးများ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့၏ အကြောင်းကို ကြားရုံမျှကိုလည်း ကျေးဇူးများ၏ဟု ငါဆို၏။ ထိုရဟန်းတို့အား ချဉ်းကပ်ရုံမျှကိုလည်း ကျေးဇူးများ၏ဟု ငါဆို၏။ ထိုရဟန်းတို့ကို မှီဝဲဆည်းကပ်ရုံမျှကိုလည်း ကျေးဇူးများ၏ဟု ငါဆို၏။ ထိုရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ရုံမျှကိုလည်း ကျေးဇူးများ၏ဟု ငါဆို၏။ ထိုရဟန်းတို့သို့ အတုလိုက်၍ ရဟန်း ပြုရုံမျှကိုလည်း ကျေးဇူးများ၏ဟု ငါဆို၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းတို့ကို မှီဝဲဆည်းကပ်သူ ချဉ်းကပ်သူတို့အား မပြည့်စုံသေးသော သီလ အစုသည်လည်း ပွားများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။ မပြည့်စုံသေးသော သမာဓိအစုသည်လည်း ပွားများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။ မပြည့်စုံ သေးသော ပညာအစုသည်လည်း ပွားများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။ မပြည့်စုံသေးသော အရဟတ္တဖိုလ် ‘ဝိမုတ္တိ’ အစုသည် လည်း ပွားများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။ မပြည့်စုံသေးသော အရဟတ္တဖိုလ် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အမြင်အစုသည်လည်း ပွားများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းတို့ကို “ဆုံးမတတ်သူ ဆရာတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရကုန်၏။ “လှည်းမှူးသဖွယ် ခေါင်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရကုန်၏။ “ကိလေသာမြူ အညစ်အကြေးကို ပယ်စွန့်ပေးသူတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရ ကုန်၏။ “အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သူတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရကုန်၏။ “အလင်းကို ပြုတတ်သူတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရ ကုန်၏။ “အရောင်ကို ပြုတတ်သူတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရကုန်၏။ “ထွန်းပြောင်ခြင်းကို ပြုတတ်သူတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရကုန်၏။ “မီးရှူးတိုင်ကို ဆောင်သူတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရကုန်၏။ “တောက်ပခြင်းကို ပြုတတ်သူတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရကုန်၏။ “အရိယာတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရကုန်၏။ “ပညာမျက်စိအမြင်ရှိသူတို့” ဟူ၍လည်း ဆိုရကုန်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ပွားများပြီးသော ကိုယ်စိတ် ရှိကုန်သော တရားသဖြင့် အသက်မွေးကုန်သော အရိယာပညာရှိတို့ကို ဖူးမြင်ရခြင်းသည် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အကြောင်းဖြစ်၏။

ဉာဏ်အရောင်ကို ပြုတတ်ကုန်သော ဉာဏ်အလင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ပညာ မျက်စိအမြင် ရှိကုန်သော ကိလေသာ မြူ အညစ်အကြေးကို ပယ်စွန့်တတ်ကုန်သော ထိုအရိယာ ပညာရှိတို့သည် သူတော်ကောင်း တရားကို ထွန်းလင်းစေကုန်၏။ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားအရောင်ဖြင့် လောကကို တောက်ပ စေကုန်၏။

ယင်းအရိယာတို့၏ အဆုံးအမကို ကြားနာရ၍ ပညာရှိတို့သည် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် ဇာတိ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝသစ်သို့

မရောက်ကြရကုန်” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤအနက် သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ပဉ္စမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၆ - တဏှာပွါဒသုတ်

၁၀၅။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာ ဖြစ်သည်ရှိသော် အကြင် အကြောင်း ဝတ္ထုတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။ တဏှာဖြစ်ရာ ထိုအကြောင်း ဝတ္ထုတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း- ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာဖြစ်သည်ရှိသော် သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် တဏှာဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာဖြစ်သည်ရှိသော် ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် တဏှာဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာ ဖြစ်သည်ရှိသော် ကျောင်း အိပ်ရာနေရာဟူသော အကြောင်းကြောင့် တဏှာဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာ ဖြစ်သည်ရှိသော် မွန်မြတ်သည်ထက် မွန်မြတ်သော ထောပတ် ဆီဦးစသည့် ဆေးပစ္စည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် တဏှာဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား တဏှာဖြစ်သည် ရှိသော် အကြင် အကြောင်းဝတ္ထုတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။ တဏှာဖြစ်ရာ ထိုအကြောင်း ဝတ္ထုတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက် သဘောကို -

“တဏှာလျှင် အဖော်ရှိသော ယောက်ျားသည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး ကျင်လည်ရသည် ဖြစ်၍ ဤလူ့အဖြစ် တစ်ပါးသော သတ္တဝါ အဖြစ်ဟူသော သံသရာကို မလွန်မြောက်နိုင်။

သတိရှိသော ရဟန်းသည် ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိုတဏှာကို အပြစ်အားဖြင့် သိ၍ တဏှာ ကင်းသော ကြောင့် နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေကို မယူတော့ဘဲ (သံသရာမှ) ထွက်မြောက် နိုင်ရာ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဆဋ္ဌသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၇ - သဗြဟ္မကသုတ်

၁၀၆။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်အမျိုးတို့၏ သားသမီးတို့သည် အမိအဖတို့ကို မိမိအိမ်၌ ပူဇော်ထားကြကုန်၏။ ထိုအမျိုးတို့သည် ဗြဟ္မာနှင့် အတူတကွ နေကြရသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အမျိုးတို့၏ သားသမီးတို့သည် အမိအဖတို့ကို မိမိအိမ်၌ ပူဇော်ထားကြကုန်၏။ ထိုအမျိုးတို့သည် အိမ်ဦးနတ်နှင့် အတူတကွ နေကြရသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အမျိုးတို့၏ သားသမီးတို့သည် အမိအဖတို့ကို မိမိအိမ်၌ ပူဇော်ထားကြကုန်၏။ ထိုအမျိုးတို့သည် လက်ဦးဆရာနှင့် အတူတကွ နေကြရသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အမျိုးတို့၏ သားသမီးတို့သည် အမိအဖတို့ကို မိမိအိမ်၌ ပူဇော်ထားကြကုန်၏။ ထိုအမျိုးတို့သည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူထိုက်သူတို့နှင့် အတူတကွ နေရသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ “ဗြဟ္မာ” ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “အိမ်ဦးနတ်” ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “လက်ဦးဆရာ” ဟူသော ဤအမည်သည် အမိ အဖတို့၏ အမည် တည်း။ ရဟန်းတို့ “အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူထိုက်သူ” ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ အမိအဖတို့သည် သားသမီးတို့အား ကျေးဇူးများ ကုန်၏။ အသက်ကို စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏။ ကျွေးမွေးတတ်ကုန်၏။ ဤလောကကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အမိအဖတို့ကို သားသမီးတို့၏ ဗြဟ္မာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အိမ်ဦးနတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လက်ဦးဆရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူခံထိုက်သူတို့ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုရကုန် ၏။ သားသမီးတို့အား စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ပညာရှိသည် ထိုအမိအဖတို့ကို ရှိခိုးရာ၏။ ထမင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဖျော်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဝတ် ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာဖြင့် လည်းကောင်း၊ နံ့သာပျောင်းစသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရေချိုးပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခြေဆေးပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းစွာ ပြုရာ၏။

အမိအဖတို့၌ ထိုလုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့် ထိုသူကို ဤဘဝ၌ပင် ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းကုန်၏။ တမလွန်ဘဝ၌ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကာ ဝမ်းမြောက်ရ၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

သတ္တမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၈ - ဗဟုကာရသုတ်

၁၀၇။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ ဆေးတည်းဟူသော အသုံးအဆောင် တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေး ကြကုန်သော ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် သင်တို့အား ကျေးဇူးများ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အား အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကြား၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ပြကြသည့် သင်တို့သည်လည်း ထိုပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အား ကျေးဇူးများကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အချင်းချင်း အမှီပြုကြ၍ (သံသရာ) ဝဲ ဩဃမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းငှါ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးအပ်၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို-

“အိမ်ရာထောင်သူ အိမ်ရာမထောင်သူ လူနှင့် ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည် အချင်းအချင်း မှီကြကုန်၍ ယောဂ လေးဖြာ ကုန်ရာဖြစ်သော အတုမရှိ မြတ်သော သူတော်ကောင်း တရားကို ပြီးစေနိုင်ကြကုန်၏။

အိမ်ရာထောင်သူ လူတို့ထံမှ အိမ်ရာမထောင်သူ ရဟန်းတို့သည် ဥတုဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက် တတ်သော သင်္ကန်းကို လည်းကောင်း၊ ကျောင်းအိမ်ရာနေရာကိုလည်း၊ ကောင်း၊ ဆွမ်းနှင့် ဆေးပစ္စည်းကို လည်းကောင်း ခံယူကြကုန်၏။

အိမ်၌ နေလျက် စည်းစိမ် ဥစ္စာစသည်ကို ရှာမှီးကုန်သော လူတို့သည် အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အမှီပြု၍ ဖြူစင်သော ပညာဖြင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကြည်ညိုကြကုန်၍ သမထဝိပဿနာဖြင့် ရှာကကုန်လျက် ဤဘဝ၌ သုဂတိ ရောက် ကြောင်း ဖြစ်သော လမ်းစဉ်တရားကို ကျင့်ကြကုန်ပြီးလျှင် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကာ နှစ်သက်ကြကုန်လျက် အလိုရှိရာ ကာမဝတ္ထုတို့နှင့် ပြည့်စုံကြ၍ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာ ဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အဋ္ဌမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၉ - ကုမာသုတ်

၁၀၈။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ အံ့ဩဖွယ် ပြုတတ်သူ ခက်ထန်သူ ဖြားယောင်း ပြောဆိုတတ်သူ ကိလေသာ ဦးချို ရှိကြသူ သွေးကြီးကြသူ မတည်ကြည်သူ ရဟန်း ဟူသမျှတို့သည် ငါဘုရား သားတော်ရဟန်းတို့ မဟုတ်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ မှ ကင်းဝေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ ကြီးပွား ခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ အံ့ဩဖွယ် မပြုတတ်ကြသူ မဖြားယောင်းတတ်ကြသူ ပညာရှိသူ မခက်ထန်သူ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ကြသူ ရဟန်းဟူသမျှတို့သည် ငါဘုရား သားတော်ရဟန်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ မှ မကင်းဝေးကုန်၊ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင် ရဟန်းတို့သည် အံ့ဩဖွယ် ပြုတတ်ကုန်၏။ ခက်ထန်ကုန်၏။ ဖြားယောင်း ပြောဆို တတ်ကုန်၏။ ကိလေသာ ဦးချို ရှိကုန်၏။ သွေးကြီးကုန်၏။ မတည်ကြည်ကုန်၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော သာသနာတော် ၌ မကြီးပွားကုန်။

အကြင် ရဟန်းတို့သည် အံ့ဩဖွယ် မပြုတတ်ကုန်၊ ဖြားယောင်းမှု မရှိကုန်၊ ပညာရှိကုန်၏။ မခက်ထန်ကုန်၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော သာသနာတော်၌ ဧကန် ကြီးပွားကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

နဝမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၁၀ - နဒိသောတသုတ်

၁၀၉။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ရွှေ ငွေ ပတ္တမြားစသော ချစ်အပ်သော သာယာ အပ်သော ဝတ္ထု သဘောဟူသော အကြောင်းကြောင့် မြစ်ရေအလျဉ်ဖြင့် ရေစုန်မျှောကာ လိုက်သွား ရာ၏။ ကမ်း၌ တည်သော မျက်စိ အမြင်ရှိသော (အခြား) ယောက်ျားသည် ထိုယောက်ျားကို မြင်၍ ဤသို့ ဆိုရာ၏ “အမောင်ယောက်ျား သင်သည် ရွှေ ငွေ ပတ္တမြားစသော ချစ်အပ် သာယာအပ်သော ဝတ္ထု သဘောဟူသော အကြောင်းကြောင့် မြစ်ရေအလျဉ်ဖြင့် ရေစုန်မျှောကာ လိုက်စေကာမူ ဤမြစ်၏ အောက်အရပ်၌ လှိုင်း တံပိုးရှိသော ဝဲရှိသော ဖမ်းယူတတ်သော ငါးမကမ်းရှိသော ဘီလူး ရက်္ဘိသ်ရှိသော ရေအိုင်သည် ရှိ၏။ အမောင်ယောက်ျား သင်သည် ယင်းရေအိုင်သို့ ရောက်လျှင် သေခြင်းသို့ မူလည်း ရောက်ရလတ္တံ့၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့မူလည်း ရောက်ရလတ္တံ့” ဟု (ဆိုရာ၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ထိုယောက်ျား သည် ထိုပြောသော ယောက်ျား၏ အသံကို ကြားရသောကြောင့် လက်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခြေတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ရေညာဘက်သို့ ရောက်ရန်အားထုတ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် အနက်ကို သိစေခြင်းငှါ ဤဥပမာကို ပြုအပ်၏။ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ဤအရာ၌ အနက်တည်း- ရဟန်းတို့ “မြစ်ရေအလျဉ်” ဟူသော ဤအမည်သည် တဏှာ၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ချစ်အပ်သော သာယာအပ်သော ဝတ္ထုသဘော” ဟူသော ဤအမည်သည် အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါး တို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “အောက်အရပ်၌ ရေအိုင်” ဟူသော ဤအမည်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “လှိုင်းတံပိုး” ဟူသော ဤအမည်သည် အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ပင်ပန်းမှု ‘ဥပါယာသ’ ၏အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ဝဲ” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ဖမ်းယူတတ်သော ငါး မကမ်း ဘီလူး ရက်္ဘိသ်” ဟူသော ဤအမည်သည် မာတုဂါမ၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ရေညာဘက်” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမမှ လွတ်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’ ၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “လက်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခြေတို့ဖြင့် လည်းကောင်း အားထုတ်၏” ဟူသော ဤအမည်သည် အားထုတ် မှုလုံ့လ၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ကမ်း၌ တည်သော မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျား” ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ယောဂ လေးဖြာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို နောင်အခါ ရခြင်းငှါ တောင့်တသော သူသည် အကျင့်ပဋိပတ် အားဖြင့် ဆင်းရဲနှင့်တကွ ဖြစ်သော်လည်း ကာမတို့ကို စွန့်ရာ၏။ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ နှင့် ပြည့်စုံ၍ ဖလဝိမုတ္တိဖြင့် ကောင်းစွာ လွတ်သော စိတ်ရှိသူသည် ထိုထိုကာလ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုသူကို သစ္စာလေးပါးကို သိသူ ကျင့်သုံးပြီးသော မြတ်သော အကျင့်ရှိသူ လောက၏ အဆုံးသို့ ရောက်သူ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်သူဟူ၍ ဆိုအပ်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒသမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၁၁ - စရသုတ်

၁၁၀။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သွားနေစဉ် ကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်မှု ‘ကာမဝိတက်’ သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး ပျက်စီးစေလိုခြင်းနှင့် စပ်သော ကြံစည်မှု ‘ဗျာပါဒဝိတက်’ သော်လည်းကောင်း၊ ညဉ်းဆဲခြင်းနှင့်စပ်သော ကြံစည်မှု ‘ဝိဟိသာဝိတက်’ သော်လည်းကောင်း အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်း သည် ထိုဝိတက်သုံးပါးကို အကယ်၍ လက်ခံခဲ့မှု မစွန့်လွှတ်ခဲ့မှု မပယ်ဖျောက်ခဲ့မှု ကင်းအောင် မပြုခဲ့မှု တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်း မရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း မရှိမူ၍ သွားနေသော ရဟန်းကို လည်း အမြဲမပြတ် ပျင်းရိသူ ဝီရိယ ယုတ်လျော့သူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရပ်နေစဉ် ကာမဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဝိဟိသာ ဝိတက်သော် လည်းကောင်း အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းသည် ထိုဝိတက် သုံးပါးကို အကယ်၍ လက်ခံခဲ့မှု မစွန့်လွှတ်ခဲ့မှု မပယ်ဖျောက်ခဲ့မှု ကင်းအောင် မပြုခဲ့မှု တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်း သို့ မရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာတို့ ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်း မရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း မရှိမူ၍ ရပ်နေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲမပြတ် ပျင်းရိသူ ဝီရိယ ယုတ်လျော့သူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ထိုင်နေစဉ် ကာမဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဝိဟိသာ ဝိတက်သော် လည်းကောင်း အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းသည် ထိုဝိတက် သုံးပါးကို အကယ်၍ လက်ခံခဲ့မှု မစွန့်လွှတ်ခဲ့မှု မပယ်ဖျောက်ခဲ့မှု ကင်းအောင် မပြုခဲ့မှု တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာတို့ ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်း မရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း မရှိမူ၍ ထိုင်နေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲ မပြတ် ပျင်းရိသူ ဝီရိယ ယုတ်လျော့သူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အိပ်မပျော်ဘဲ လျောင်းနေစဉ် ကာမဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဝိဟိသာဝိတက်သော် လည်းကောင်း အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းသည် ထိုဝိတက်သုံးပါးကို အကယ်၍ လက်ခံခဲ့မှု စွန့်လွှတ်ခဲ့မှု မပယ်ဖျောက်ခဲ့မှု ကင်းအောင် မပြုခဲ့မှု တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်း မရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း မရှိမူ၍ အိပ်မပျော်ဘဲ လျောင်းနေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲမပြတ် ပျင်းရိသူ ဝီရိယ ယုတ်လျော့သူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သွားနေစဉ် ကာမဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဝိဟိသာ ဝိတက်သော် လည်းကောင်း အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းသည် ထိုဝိတက် သုံးပါးကို အကယ်၍ လက်မခံခဲ့မှု စွန့်လွှတ်ခဲ့မှု ပယ်ဖျောက်ခဲ့မှု ကင်းအောင်ပြုခဲ့မှု တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်းရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း ရှိသည်ဖြစ်၍ သွားနေသော ရဟန်းကို အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရပ်နေစဉ် ကာမဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဝိဟိသာ ဝိတက်သော် လည်းကောင်း အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းသည် ထိုဝိတက်သုံးပါးကို အကယ်၍ လက်မခံခဲ့မှု စွန့်လွှတ်ခဲ့မှု ပယ်ဖျောက်ခဲ့မှု ကင်းအောင်ပြုခဲ့မှု တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်းရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ရပ်နေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ထိုင်နေစဉ် ကာမဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဝိဟိသာ ဝိတက်သော် လည်းကောင်း အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းသည် ထိုဝိတက် သုံးပါးကို အကယ်၍ လက်မခံခဲ့မှု စွန့်လွှတ်ခဲ့မှု ပယ်ဖျောက်ခဲ့မှု ကင်းအောင်ပြုခဲ့မှု တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်းရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲ မပြတ် ထက်သန် သော လုံ့လရှိသူ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အိပ်မပျော်ဘဲ လျောင်းနေစဉ် ကာမဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက်သော် လည်းကောင်း၊ ဝိဟိသာဝိတက်သော် လည်းကောင်း အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းသည် ထိုဝိတက်သုံးပါးကို အကယ်၍ လက်မခံခဲ့မှု စွန့်လွှတ်ခဲ့မှု ပယ်ဖျောက်ခဲ့မှု ကင်းအောင်ပြုခဲ့မှု တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်းရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အိပ်မပျော်ဘဲ လျောင်းနေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ် ရှိသူဟု ဆိုရ၏။ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“အကြင်ရဟန်းသည် သွားနေသော် လည်းကောင်း၊ ရပ်နေသော် လည်းကောင်း၊ ထိုင်နေသော် လည်းကောင်း၊ လျောင်းနေသော် လည်းကောင်း ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာ ကာမကိုမှီသော ယုတ်ညံ့သော အကြံအစည်ကို ကြံစည်၏။

လမ်းကောက် လမ်းမှားသို့ သွားတတ်သော တွေဝေမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော အာရုံတို့၌ တွေဝေတတ်သော ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်သော အရိယမဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက်။

အကြင်ရဟန်းသည် သွားနေသော် လည်းကောင်း၊ ရပ်နေသော် လည်းကောင်း၊ ထိုင်နေသော် လည်းကောင်း၊ လျောင်း နေသော် လည်းကောင်း ဝိတက်သုံးမျိုးကို ငြိမ်းအေးစေ၍ မိစ္ဆာဝိတက်တို့

ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်၌ (လွန်ကဲသောဆန္ဒဖြင့်) မွေ့လျော်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ ထိုက်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ကောဒသမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၁၂ - သမ္ပန္နသီလသုတ်

၁၁၁။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သီလနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက်နှင့် ပြည့်စုံလျက် နေကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို စောင့်ထိန်း၍ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ နှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ ဘေးဟု ရှုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ သီလနှင့်ပြည့်စုံ ပါတိမောက်နှင့် ပြည့်စုံလျက် နေကြကုန်သော ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်း၍ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ နှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ ဘေးဟု ရှုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကြကုန်သော သင်တို့အား ထို့ထက်အလွန် ပြုကျင့်ဖွယ်ကား အသို့ ဖြစ်ရာ သနည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သွားနေစဉ် သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ရှေးရှုကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမှုသူ တစ်ပါးတို့ ပျက်စီးစေလိုမှု ‘ဗျာပါဒ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမှု ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမှု ယုံလွင့်မှုနှင့် နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကစ္စ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမှု ယုံမှားမှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခဲ့ပါမှု မတွန့်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်ခဲ့ပါမှု မေ့လျော့မှု မရှိသော သတိထင်ခဲ့ပါမှု ကိုယ်သည် ပူပန်မှုမရှိ ငြိမ်းအေးခဲ့ပါမှု စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခဲ့ပါမှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်း ရှိမကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သွားနေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရပ်နေစဉ် သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ရှေးရှုကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်း ပျောက်ခဲ့ပါမှု သူတစ်ပါးတို့ ပျက်စီးစေလိုမှု ‘ဗျာပါဒ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမှု။ပ။ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ယုံလွင့်မှုနှင့် နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကစ္စ’ ယုံမှားမှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခဲ့ပါမှု မတွန့်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်ခဲ့ပါမှု မေ့လျော့မှု မရှိသော သတိထင်ခဲ့ပါမှု ကိုယ်သည် ပူပန်မှု မရှိ ငြိမ်းအေးခဲ့ပါမှု စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခဲ့ပါမှု ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်း ရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှု

လည်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ရပ်နေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ထိုင်နေစဉ် သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ရှေးရှုကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းပျောက်ပါမူ သူတစ်ပါးတို့ ပျက်စီးစေလိုမှု ‘ဗျာပါဒ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမူ။။ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမူ ပျံ့လွင့်မှုနှင့် နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကစ္စ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမူ ယုံမှားမှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခဲ့ပါမူ မတွန့်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်ခဲ့ပါမူ မေ့လျော့မှု မရှိသော သတိ ထင်ခဲ့ပါမူကိုယ်သည် ပူပန်မှု မရှိ ငြိမ်းအေးခဲ့ပါမူ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခဲ့ပါမူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လလည်း ရှိမကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အိပ်မပျော်ဘဲ လျောင်းနေစဉ် သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ရှေးရှုကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမူ သူတစ်ပါးတို့ ပျက်စီးစေလိုမှု ‘ဗျာပါဒ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမူ။။ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ပျံ့လွင့်မှုနှင့် နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကစ္စ’ ကင်းပျောက်ခဲ့ပါမူ ယုံမှားမှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခဲ့ပါမူ မတွန့်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ်ပြီး ဖြစ်ခဲ့ပါမူ မေ့လျော့မှု မရှိသော သတိ ထင်ခဲ့ပါမူကိုယ်သည် ပူပန်မှုမရှိ ငြိမ်းအေးခဲ့ပါမူ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခဲ့ပါမူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ လည်းရှိ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အိပ်မပျော်ဘဲ လျောင်းနေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲမပြတ် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူဟု ဆိုရ၏။ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို -

“ရဟန်းသည် သမ္ပပုဓာန်လုံ့လဖြင့် အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ သွားရာ၏။ အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ ရပ်ရာ၏။ အားထုတ် သည် ဖြစ်၍ ထိုင်ရာ၏။ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍ လျောင်းရာ၏။ အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ လက်ခြေကို ကွေးရာ၏။ အားထုတ်သည် ဖြစ်၍ လက်ခြေကို ဆန့်ရာ၏။

အထက်၌ လည်းကောင်း၊ အရပ် ဖီလာ ရှစ်မျက်နှာ၌ လည်းကောင်း၊ အောက်၌ လည်းကောင်း သတ္တသင်္ခါရ အားဖြင့် ဖြစ်သမျှသော လောကအားလုံး၌ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမှ ကင်းဆိတ်သော ခန္ဓာတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို ကောင်းစွာ ရှုဆင်ခြင်ရာ ၏။

ဤသို့ နေလေ့ရှိသော ပြင်းထန်သော သမ္ပပုဓာန်လုံ့လရှိသော ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော မပျံ့လွင့်သော စိတ်ကို ငြိမ်းအေး စေတတ်သော အရိယမဂ် အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသောအခါ ခပ်သိမ်း သတိရှိသော ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းကို အမြဲမပြတ် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထားသော စိတ်ရှိသူဟု ဆိုကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

ဒွါဒသမသုတ်။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - စတုတ္ထနိပါတ် ===

၁၃ - လောကသုတ်

၁၁၂။ ဤဒေသနာကို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် လောကကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လောကနှင့်မူကား မစပ်ယှဉ်ပေ၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ပယ်အပ်ပြီ၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ချုပ်ရာကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ချုပ်ရာကို မျက်မှောက် ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ပွားများတော်မူအပ်ပြီ။

ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ မြင်အပ် ကြားအပ် တွေ့ထိအပ် သိအပ် ရောက်အပ် ရှာမှီးအပ် စိတ်ဖြင့် စိစစ်အပ်သော အရာဝတ္ထုကို မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို “တထာဂတ” ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိရာ ညဉ့်နှင့် ခန္ဓာအကြွင်း မရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရာ ညဉ့်ဟူသော ဤနှစ်ပါးသော ကာလ အကြားဝယ် ပြောဆို ညွှန်ပြခဲ့သော စကားတော် အားလုံးသည် ဟုတ်မှန်သည် ချည်းသာတည်း၊ ပြောဆိုညွှန်ပြသည်မှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို “တထာဂတ” ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟောပြော၏၊ ထိုဟောပြောသည့် အခြင်းအရာ အတိုင်း ပင် ပြုလုပ်၏၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလုပ်၏၊ ထိုပြုလုပ်သော အခြင်းအရာ အတိုင်းသာ ဟောပြော၏၊ ဤသို့ ဟောပြောသည့် အတိုင်း ပြုလုပ်၍ ပြုလုပ်သည့် အတိုင်းလည်း ဟောပြောတော်မူသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို “တထာဂတ” ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် လွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်တော်မူ၏၊ မည်သူကမျှ မလွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်တော်မူ၏၊ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်တော်မူ၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို “တထာဂတ” ဟူ၍ ဆိုရ၏၊ ဤအနက်သဘောကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ထိုသုတ်၌ ဤအနက်သဘောကို-

“မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော လောက၌ လောကအားလုံးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ လောကအားလုံးနှင့် စပ်ယှဉ်တော်မမူ၊ လောကအားလုံး၌ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ကပ်ငြိတော်မမူ။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော အာရုံသင်္ခါရစသည်ကို လွှမ်းမိုးလျက်အား ထုတ်မှုလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံပြီးလျှင် အနှောင်အဖွဲ့အားလုံးမှ လွတ်မြောက်တော်မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဘေးရန်

တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိသော ငြိမ်းအေးလှစွာ သော လွန်ကဲထူးမြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့ထိ သိမြင် တော်မူလေပြီ။

အာသဝေါ ကုန်ခန်းပြီးသော ဆင်းရဲ မရှိမူ၍ ယုံမှားမှု ‘သံသယ’ ကို ပယ်ဖြတ်တော်မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကံအားလုံးတို့၏ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူရကား ဥပဓိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ဖလဝိမုတ္တိဖြင့် လွတ်မြောက်တော်မူခဲ့လေပြီ။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ခြင်္သေ့မင်းသဖွယ် ဖြစ်၍ အတုမရှိ မြတ်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော လောက၌ မြတ်သော (ဓမ္မ) စက်ကို လည်စေတော်မူ၏။

အကြင် နတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ လူတို့သည် လည်းကောင်း ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ကြကုန်၏။ ထိုနတ်လူတို့သည် ကြီးမြတ် တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးကြကုန်၏။

မြတ်သော သီလက္ခန္ဓစသည်ကို ရှာမှီးတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးဖြစ်၍ ယဉ်ကျေးသူတို့ ထက် မြတ်တော်မူ၏။ ငြိမ်းအေးတော် မူပြီးဖြစ်၍ ငြိမ်းအေးသူတို့ထက် မြတ်တော်မူ၏။ လွတ်မြောက်တော် မူပြီးဖြစ်၍ လွတ်မြောက်သူတို့ထက် မြတ်တော်မူ၏။ ကူးမြောက်တော် မူပြီးဖြစ်၍ ကူးမြောက်ပြီး သူတို့ထက် မြတ်တော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ကြီးမြတ်တော်မူသော ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို နတ်နှင့် တကွသော လောက၌ အသျှင်ဘုရားအား တုပြိုင်နိုင်သူ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိပါဘုရားဟု ပြောဆို လျှောက်ကြား လျက် ရှိခိုးကြကုန်၏” ဟု ဤဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်သဘောကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်၏ဟု အကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

တေရသမသုတ်။

စတုတ္ထနိပါတ် ပြီး၏။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပြီး၏။
